

ΤΕΙ Κρήτης,
Τμήμα Λογιστικής

Πτυχιακή Εργασία

Στρατηγικό Management Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Περίπτωση Εφαρμογής στο Δήμο Μαλίων

Σύνταξη:

Κωνσταντακάκη Ευαγγελία, Φοιτήτρια Τμήματος

Εισηγητής:

Αναστασάκης Ανδρέας, Καθηγητής Εφαρμογών

Ηράκλειο, Ιούνιος 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
1.ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	4
1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	4
1.2 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	6
1.3 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	7
1.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	9
1.5 ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΡΑΣΗΣ.....	11
1.6 ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ.....	13
1.7 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	15
2.ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΙΩΝ	17
2.1 ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (EXECUTIVE SUMMARY).....	17
2.1.1 ΑΞΟΝΑΣ 1 : ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ.....	17
2.1.2 ΑΞΟΝΑΣ 2 : ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	18
2.1.3 ΑΞΟΝΑΣ 3 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ.....	18
2.1.4 ΑΞΟΝΑΣ 4 : ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	19
2.2 ΌΡΑΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΙΩΝ.....	20
2.2.1 Όραμα	20
2.2.2 Αποστολή.....	20
2.3. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΙΩΝ.....	22
2.3.1 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ.....	22
2.3.2 ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	23
2.3.3 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ	25
2.3.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	27
2.3.5 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	29
2.3.6 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	32
2.3.7 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	34
2.3.8 ΥΠΟΔΟΜΕΣ.....	35
2.4 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΙΩΝ	38
2.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	38
2.5.1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	38
2.5.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ.....	54
2.5.3 ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ.....	56
2.5.4 ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΈΝΩΣΗ.....	57
2.6 ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ- ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ- ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ- ΑΠΕΙΛΕΣ(SWOT)	60
2.7 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ 2010-2015.....	63
2.8 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	68
2.9 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 4ετίας	79
2.9.1 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΣΟΔΩΝ 4-ΕΤΙΑΣ.....	79
2.9.2 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΞΟΔΩΝ 4ΕΤΙΑΣ.....	85
2.10 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	90

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι ταχύτερες μεταβολές που συντελούνται στην εποχή μας, διαμορφώνουν νέες συνθήκες στη ζωή, την ανάπτυξη και την προοπτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι τοπικές κοινωνίες, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχονται σήμερα, μπορούν να επιδιώξουν και να πετύχουν την πολύπλευρη ενδυνάμωσή τους. Να αποτελέσουν σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές οντότητες και να θεμελιώσουν τις προϋποθέσεις για μια βελτιωμένη ποιότητα ζωής των πολιτών τους. Ο σημαντικός ρόλος που διαδραματίζουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού στην ανάπτυξη είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Ένα βασικό εργαλείο που έχουν στην διάθεση τους οι Ο.Τ.Α. προς την κατεύθυνση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης είναι και η κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, που περιλαμβάνουν τους άξονες πολιτικής του κάθε σύγχρονου Δήμου.

Οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται σε Ευρωπαϊκό και Εθνικό επίπεδο καλούν την τοπική κοινωνία να ανταποκριθεί σε προκλήσεις, να επιλύσει κρίσιμα προβλήματα και να αξιοποιήσει ευκαιρίες. Ο νέος ρόλος που καλείται να διαδραματίσει ο κάθε «τόπος», απαιτεί συστηματική δράση και εφικτούς στόχους που να αξιοποιούν τις ενδογενείς δυνάμεις και να εξασφαλίζουν τη συναίνεση φορέων και πολιτών.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναδείξει τον ρόλο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στην τοπική ανάπτυξη μέσω της νέας πραγματικότητας, της σύνταξης, που αποτελούν ολοκληρωμένα σχέδια προγραμματισμού με σκοπό την τοπική και εσωτερική ανάπτυξη των δήμων, εισάγοντας νέες μεθόδους οργάνωσης και διοίκησης των δημοτικών υπηρεσιών.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Κατά τη διάρκεια της έρευνας για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας, προέκυψαν δυσκολίες ως προς την εύρεση πηγών σχετικά με τα επιχειρησιακά προγράμματα των πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για την σημαντική στήριξη σε όλη την διάρκεια της έρευνας και την συμβολή στην ολοκλήρωση της εργασίας οφείλω να ευχαριστήσω, τους συναδέλφους μου για τις πολύτιμες πληροφορίες που μου παρείχαν καθώς επίσης τον καθηγητή μου κο Αναστασάκη για τις πολύτιμες γνώσεις του, τη συμπαράσταση και την ενθάρρυνση του.

Κλείνοντας θέλω να ευχαριστήσω την οικογένεια μου και να τους αφιερώσω την εργασία μου, οι οποίοι ο καθένας με τον τρόπο του στάθηκαν δίπλα μου σε κάθε αναποδιά, μοιράστηκαν το άγχος και την αγωνία μου αλλά και τη χαρά και ικανοποίησή μου.

1.ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Με το νόμο 1622/1986 εισάγεται ο θεσμός των Τοπικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων.¹ Η αναγκαιότητα σχεδιασμού των επιχειρησιακών προγραμμάτων έγινε έντονη μετά την προβληματική εφαρμογή των Τοπικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Τ.Α.Π.), πολλά από τα οποία δεν κατάφεραν να υλοποιηθούν επειδή δεν είχαν σημείο αναφοράς κάποιο ευρύτερο χρηματοδοτικό πλαίσιο και έτσι παρέμειναν στη φάση της σχεδίασης. Οι κυριότερες αδυναμίες των Τ.Α.Π. μπορούν να αποδοθούν συγκεντρωτικά στους εξής λόγους:

- Σχεδίαση των προγραμμάτων σε εξωτερικά γραφεία μελετών, τα οποία μη γνωρίζοντας τις πραγματικές ανάγκες κάθε περιοχής προχωρούσαν σε εξωπραγματικές μελέτες.
- Η ελλιπής συνεργασία με τους φορείς και κατοίκους οι οποίοι θα έπρεπε φυσιολογικά να έχουν τον «πρώτο λόγο» στις αποφάσεις και την υλοποίηση του προγράμματος.
- Η έλλειψη αξιολόγησης και συνεχούς αναπροσαρμογής του Τ.Α.Π. μετά την διαδικασία εφαρμογής.
- Η αδυναμία των Ο.Τ.Α. στην συνέχιση της αναπτυξιακής διαδικασίας μετά την παράδοση του Τ.Α.Π. στις υπηρεσίες τους, λόγω ανεπάρκειας του προσωπικού.

Ακολούθησαν τα Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα,² τα οποία είχαν εξαετή χρονικό ορίζοντα (1985 -1990) δρομολόγησαν μια σημαντική στροφή στις μεθόδους άσκησης περιφερειακής πολιτικής και προγραμματισμού, μέσω της υποχρεωτικής εισαγωγής των ολοκληρωμένων πολυετών επιχειρησιακών προγραμμάτων, το περιεχόμενο των οποίων όφειλε να τεκμηριώνεται σε μια αναλυτική αποτύπωση της κατάστασης κάθε περιφέρειας και να περιλαμβάνει μια διατυπωμένη ιεράρχηση στόχων, ομαδοποίηση των προτεινόμενων προς έγκριση και χρηματοδότηση έργων σε συγκεκριμένες κατηγορίες μέτρων ανά στόχο, ενώ παράλληλα ο προγραμματισμός δεσμευόταν από την διάθεση προκαθορισμένων πόρων για κάθε έτος εφαρμογής. **Σημαντική σε επίπεδο αποτελεσματικότητας του οργανωτικού πλαισίου του** προγραμματισμού ήταν η δημιουργία για πρώτη φορά θεσμών παρακολούθησης των προγραμμάτων και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων τους.

Η αποτελεσματικότητα και αξία των Μ.Ο.Π. αντιμετώπισε δυσχέρειες που συνδέονταν κυρίως με την έλλειψη οργανωσιακής κουλτούρας της διοίκησης και αναγκαίας εμπειρίας των στελεχών απέναντι στην καθαρά τεχνοκρατική μεθοδολογία θεώρησης του προγραμματισμού και των σχετικών

¹ Βλ. Αθανασόπουλος Κ.(2007), *Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης*, τόμος Α, Νέα έκδοση, Αθήνα

² Βλ. Δεληθέου Δ. Βασ., (2007), *Θεσμικό πλαίσιο περιφερειακής ανάπτυξης και οργάνωσης της Διοίκησης του Κράτους* Μέρος Α', Αθήνα

διαδικασιών που εισήγαγαν και την ανεπαρκή προετοιμασία και παράδοση της χώρας σε θέματα προγραμματισμού στον τομέα των μελετών και της ανυπαρξίας μηχανισμών διοίκησης έργου.

Έπειτα τα Ειδικά Αναπτυξιακά Προγράμματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΑΠΤΑ) ενσωματώθηκαν στα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα κατά τη περίοδο 1989 -1993 (ΚΠΣ Ι) και αποτέλεσαν ξεχωριστά υποπρογράμματα επιτόπιων αναπτυξιακών μέτρων μικρής κλίμακας. Το ΕΑΠΤΑ αποτέλεσε πραγματική συνεισφορά στην «εκ των κάτω ανάπτυξη» αφού σχεδιάζεται και υλοποιείται από τους τοπικούς φορείς, καθώς και στην ενίσχυση της διαδικασίας ενεργοποίησης του ενδογενούς δυναμικού μέσω των δράσεων που αναφέρονται αποκλειστικά σε τοπικό επίπεδο. Τα ΕΑΠΤΑ της περιόδου αυτής περιλαμβάνει τα εξής βασικά μέτρα:

- Ενίσχυση των υποδομών σε τοπικό επίπεδο
- Προστασία του περιβάλλοντος
- Υποστήριξη της τοπικής οικονομίας
- Ενίσχυση των θεσμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Τέλος το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΠΤΑ) αποτέλεσε το θεμέλιο λίθο για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης που επιδιώκει η ανασυγκρότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όπως προωθήθηκε από το Πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας» με το οποίο δημιουργήθηκαν οι νέοι Πρωτοβάθμιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) στην Ελλάδα. Πρόκειται για ένα ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που αποσκοπεί στην ενίσχυση και ανάπτυξη των υποδομών των νέων Ο.Τ.Α., στην υποστήριξη και οργάνωση της λειτουργίας τους, καθώς και την πραγματοποίηση των αναγκαίων δημοσίων επενδύσεων σε τοπικό επίπεδο.

Το ΕΠΤΑ είχε πενταετή χρονική διάρκεια (1998-2002). Το περιεχόμενο του ΕΠΤΑ περιλάμβανε τους παρακάτω τομείς παρεμβάσεις(υποπρογράμματα):

- Αναγκαίες λειτουργικές δαπάνες(μισθοδοσία κλπ)
- Οργάνωση και μηχανοργάνωση πρωτοβαθμίων Ο.Τ.Α.(εκπόνηση προδιαγραφών και μελετών για την οργάνωση και μηχανοργάνωση υπηρεσιών, προμήθεια εξοπλισμού, ενημέρωση, κατάρτιση)
- Τεχνικές υποδομές - Προστασία περιβάλλοντος - Αναβάθμιση ποιότητας ζωής(βελτίωση και ανάπτυξη μεταφορικών, τεχνικών και αγροτικών υποδομών, πολεοδομικός σχεδιασμός και αναπλάσεις)
- Κοινωνικές, πολιτιστικές και λοιπές υποδομές και πολιτικές
- Διοικητική υποδομή, βελτίωση και ανάπτυξη κοινωνικού εξοπλισμού, προγραμμάτων και δράσεων, αθλητική υποδομή, πολιτιστική υποδομή, προγράμματα νέας γενιάς, εκπαιδευτική υποδομή, τεχνικός και μηχανολογικός εξοπλισμός, ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων και ανθρωπίνου δυναμικού.

Την τελευταία δεκαετία τα θέματα της αξιολόγησης τοπικών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών και δράσεων, αποτέλεσαν αντικείμενο ενδιαφέροντος της συζήτησης σε αναφορά με την παρακολούθηση της υλοποίησης των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα Κοινοτικά Διαρθρωτικά Ταμεία. Τόσο στα Μεσογειακά ολοκληρωμένα προγράμματα, όσο και στο πρώτο

και στο δεύτερο ΚΠΣ, το αίτημα της αξιολόγησης τίθεται ως συστατικός όρος του προγραμματισμού και αφορά την εκ των προτέρων, κατά την διάρκεια και εκ των υστέρων αξιολόγηση των δράσεων σε μακρο- και σε μικρο- οικονομικό επίπεδο. Μέσα στα πλαίσια των ανεπιτυχών προσπαθειών για την συστηματοποίηση ενός πλαισίου για τα τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία θα έχουν τη δυνατότητα να αξιολογούνται και να παρακολουθούνται αλλά και να έχουν αμεσότητα και εφικτούς στόχους λειτούργησε η προσπάθεια μέσα από το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων να θεσμοθετηθούν ειδικά προγράμματα προώθησης της τοπικής ανάπτυξης.

1.2 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ³

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και λειτουργίας της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης και με απώτερο σκοπό τη δημιουργία μόνιμων δομών προγραμματισμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της δράσης των Ο.Τ.Α. θεσπίστηκε για πρώτη φορά, με τα άρθρα 203-207 του Ν.3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων», η υποχρέωση εκπόνησης επιχειρησιακών προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. Η σύνταξη επιχειρησιακών προγραμμάτων αποσκοπεί στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση. Στόχος είναι η διαδικασία αυτή του προγραμματισμού, της παρακολούθησης και της μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων του Ο.Τ.Α., να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία και διαδικασία στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις το ανθρώπινο δυναμικό του.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα υποχρεώνει ουσιαστικά έμμεσα κάθε συνδυασμό που διεκδικεί τη δημοτική αρχή να έχει συγκεκριμένο, βιώσιμο και ανταποκρινόμενο στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας σχέδιο δράσης. Ενθαρρύνει λοιπόν τη δημοτική πολιτική να εκφράζεται και να διατυπώνεται με συγκεκριμένους στόχους στα πλαίσια της συνολικότερης ανάπτυξης του τόπου. Εκθέτει τη δημοτική αρχή σε δεσμεύσεις έναντι της τοπικής κοινωνίας και διαμορφώνει ένα απόλυτα σαφές πλαίσιο υποχρεώσεων, αρμοδιοτήτων και δικαιωμάτων.

Κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας ενός επιχειρησιακού προγράμματος είναι η ύπαρξη ενός ενιαίου, υγιούς συστήματος προγραμματισμού σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και διασύνδεση των τοπικών προγραμμάτων αναβάθμισης με το γενικότερο στρατηγικό εθνικό σχεδιασμό. Η παρακολούθηση, ιεράρχηση και καταγραφή των τοπικών αναγκών και συνθηκών σε συνδυασμό με την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, ο οποίος είναι και ο βασικός μηχανισμός υποστήριξης των προγραμμάτων ανάπτυξης διαμορφώνουν τους επιχειρησιακούς στόχους του Ο.Τ.Α. Οι στόχοι αυτοί συνδέονται με το σύνολο των αρμοδιοτήτων που συνιστούν τις τοπικές υποθέσεις του Ο.Τ.Α. Οι τοπικές υποθέσεις άλλοτε προκύπτουν από τον ίδιο το φορέα και άλλοτε αποτελούν γενικές υποθέσεις.

Οι Ο.Τ.Α. δεν περιορίζονται μόνο στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών προς τους πολίτες, αλλά κυρίως λειτουργούν ως θεσμός πολιτικός, κοινωνικός και αναπτυξιακός. Προκειμένου λοιπόν να βελτιώνουν συστηματικά την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της λειτουργίας τους, είναι αναγκαία η ανάπτυξη - στο εσωτερικό τους - ενός μηχανισμού προγραμματισμού. Ως εκ τούτου, επειδή το Ε.Π. έχει μεγάλο εύρος θεματικού αντικείμενου, αντίστοιχο του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν καθημερινά τις δημοτικές αρχές, ενώ, παράλληλα, καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων ενός Ο.Τ.Α. και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων, η εκπόνησή του απαιτεί τη συμμετοχή τόσο των αιρετών και υπηρεσιακών στελεχών του Ο.Τ.Α., όσο και της τοπικής κοινωνίας, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τους μεμονωμένους δημότες, αλλά και τους κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς. Μ' αυτόν τον

³Βλ. Οδηγός κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ο.Τ.Α., Αθήνα 2007

τρόπο το όραμα της εκάστοτε δημοτικής αρχής μπορεί να γίνει ρεαλιστικό και η τοπική και εσωτερική ανάπτυξη του Ο.Τ.Α. να εναρμονιστεί με τις κατευθύνσεις του περιφερειακού και εθνικού αναπτυξιακού σχεδιασμού. Οι Ο.Τ.Α. καλούνται σήμερα αφενός να λειτουργήσουν σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον, ως προς τις δυνατότητες άντλησης πόρων για την χρηματοδότηση τοπικών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών και αφετέρου να βελτιώσουν την καθημερινή ζωή του πολίτη. Ο αριθμός των υπόχρεων δήμων για την εκπόνηση στο σύνολο της χώρας είναι 230 και συμπεριλαμβάνει τους Ο.Τ.Α. με πληθυσμό άνω των 10.000.

Διακρίνοντας τους υπόχρεους Δήμους με βάση το πληθυσμιακό μέγεθος, προκύπτει ότι:

- Δήμοι με πληθυσμό έως 80.000 είναι 13
- Δήμοι με πληθυσμό από 80.000 έως 40.000 κατοίκους είναι 40
- Δήμοι με πληθυσμό από 40.000 έως 20.000 κατοίκους είναι 49
- Δήμοι με πληθυσμό από 20.000 έως 10.000 κατοίκους είναι 128⁴

1.3 ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο προγραμματισμού με σκοπό την τοπική και εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου, εισάγοντας νέες μεθόδους οργάνωσης και διοίκησης των δημοτικών υπηρεσιών. Είναι ένα ευέλικτο τετραετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου και των εποπτευόμενων φορέων του (νομικών προσώπων), προσανατολισμένο σε μετρήσιμα αποτελέσματα, που θα καλύπτει όλο το φάσμα των παρεχόμενων υπηρεσιών του.

Η σύνταξη του Ε.Π. αποτελεί μια εσωτερική συλλογική διαδικασία που συντελεί στην ανάπτυξη της ικανότητας του δήμου να προγραμματίζει, να παρακολουθεί και να αξιολογεί τη λειτουργία του. Σκοπός του είναι η ορθολογικότερη οργάνωση και λειτουργία του δήμου ως πολιτικός - κοινωνικός θεσμός και η βελτίωση της ανταπόκρισης του στις αυξανόμενες προσδοκίες των κατοίκων. Στο επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι, οι άξονες και οι προτεραιότητες της τοπικής ανάπτυξης.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα των Ο.Τ.Α. συνιστά ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής και οργανωτικής - λειτουργικής ανάπτυξης, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Δηλαδή αφορά όχι μόνον στις υποδομές και τις τοπικές επενδύσεις, αλλά και στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των Ο.Τ.Α. Η θέσπιση της υποχρέωσης εκπόνησης επιχειρησιακών προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. στοχεύει:

- στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της λειτουργίας τους,
- στην προώθηση του αναπτυξιακού και κοινωνικού τους ρόλου,
- στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών
- στην αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή και αξιοποίηση των πόρων,
- στην προσέλκυση πρόσθετων οικονομικών πόρων,

⁴ Βλ. Ιστοσελίδα Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ανάπτυξης www.eetaa.gr

- στην επίστευση της ωρίμανσης και της υλοποίησης των δράσεων,
- στον περιορισμό της αποσπασματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων,
- στο συντονισμό των δομών του Ο.Τ.Α., τη βελτίωση του τρόπου διοίκησης και
- την προώθηση του εσωτερικού μετασχηματισμού των Ο.Τ.Α.

Το Ε.Π. είναι ένα εργαλείο που απαντά στις ερωτήσεις:

- Που βρίσκεται σήμερα ο Δήμος σε σχέση με τα εθνικά και ευρωπαϊκά πρότυπα;
- Ποια είναι τα ισχυρά και αδύνατα σημεία του Δήμου και ποιες οι ευκαιρίες και οι απειλές στην αναπτυξιακή του διαδικασία;
- Ποιο το όραμα και οι αξίες του Δήμου;
- Με ποιο τρόπο θα επιτευχθεί; Ποιες οι προτεραιότητες και με ποια οργανωτικά, επιχειρησιακά, λειτουργικά και οικονομικά μέσα;
- Τι αποτελέσματα θα έχουμε; Ποιους δείκτες θα εφαρμόσουμε για να παρακολουθήσουμε και να αξιολογήσουμε τους στόχους μας;

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα κατά κύριο λόγο θα προσδιορίζει τις νέες δραστηριότητες που θα πρέπει να εκτελέσει ο Δήμος στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του, με απώτερους σκοπούς :

Την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής του, που συνεπάγεται την ενεργοποίηση του Δήμου στους τομείς της προστασίας και της αειφόρου διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος, της βελτίωσης του οικιστικού περιβάλλοντος, των τεχνικών υποδομών και των δικτύων εξυπηρέτησης. Η δραστηριοποίηση των Ο.Τ.Α. στους προηγούμενους τομείς γίνεται κυρίως μέσω της κατασκευής τεχνικών έργων, της παροχής υπηρεσιών συντήρησης των τεχνικών υποδομών και της θέσπισης κανονιστικών όρων και ρυθμίσεων. Οι αποδέκτες των δράσεων αυτών είναι οι διάφορες γεωγραφικές ενότητες του Ο.Τ.Α. (Δημοτικά ή τοπικά διαμερίσματα, συνοικίες ή γειτονιές). Τη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων της περιοχής του, που συνεπάγεται την παροχή υπηρεσιών στους τομείς: Κοινωνικής πολιτικής - Παιδείας – Πολιτισμού-Αθλητισμού - Οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης. Οι αποδέκτες των δράσεων αυτών είναι οι διάφορες κοινωνικό-οικονομικές ομάδες των κατοίκων της περιοχής του Ο.Τ.Α. (πχ νέοι, παιδιά, ηλικιωμένοι, αγρότες, άνεργοι κλπ).

Εκτός από τις δράσεις για την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης το επιχειρησιακό πρόγραμμα περιλαμβάνει υποπρογράμματα για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Ο.Τ.Α. ως δημόσιου οργανισμού (ως φορέα παροχής συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών αλλά και ως κοινωνικού και πολιτικού θεσμού), με σκοπούς τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της νομιμοποίησης της λειτουργίας του. Ειδικότερα οι σχετικές δράσεις αποσκοπούν :

- στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δραστηριοτήτων
- στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και στη βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας των Ο.Τ.Α. μέσω του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού προσλήψεων,

- της ανάπτυξης του υφιστάμενου προσωπικού, της μηχανοργάνωσης, της προμήθειας εξοπλισμού και της εξασφάλισης γης και κτιριακών εγκαταστάσεων
- στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των Ο.Τ.Α., μέσω του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού,
- της παρακολούθησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών και της ορθολογικότερης οικονομικής διαχείρισης.

1.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Με τα άρθρα 203-207 του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006), θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. Αναλυτικά το άρθρο 203 ορίζει ότι : στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και για την εκπλήρωση της αποστολής τους, οι Δήμοι, οι Κοινότητες και οι Σύνδεσμοι εκπονούν επιχειρησιακά προγράμματα. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα περιέχει ένα συνεκτικό σύνολο αξόνων προτεραιότητας για δράσεις τοπικής ανάπτυξης και αποσκοπεί στην υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το άρθρο 204 ορίζει ότι υποχρέωση εκπόνησης επιχειρησιακών προγραμμάτων, έχουν:

- (1) Οι Δήμοι με πληθυσμό άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων και Δήμοι πρωτευουσών νομών.
- (2) Οι Δήμοι που προέρχονται από εθελούσια συνένωση σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 3463/2006.
- (3) Οι Δήμοι, οι Κοινότητες και οι Σύνδεσμοι που καλύπτουν τις προϋποθέσεις, οι οποίες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων.

Μπορούν επίσης να εκπονούν επιχειρησιακά προγράμματα και άλλοι Δήμοι ή Κοινότητες, για τα οποία ακολουθούνται οι διατάξεις του παρόντος. Με το Προεδρικό Διάταγμα 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού» καθορίστηκε η διαδικασία κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων όπως καταγράφεται παρακάτω.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα καταρτίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο και καλύπτει το σύνολο των δράσεων τοπικής ανάπτυξης, καθώς και οργάνωσης των υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Συμπεριλαμβάνει όλες τις δράσεις των δημοτικών ή κοινοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων, των δημοτικών ή κοινοτικών ανωνύμων εταιρειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των δημοτικών ή κοινοτικών ιδρυμάτων τους, εφόσον οι σχετικές αποφάσεις των οργάνων διοίκησής τους έχουν εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Αρχικά συγκροτείται διεπιστημονική ομάδα έργου, η οποία συντάσσει σχέδιο επιχειρησιακού προγράμματος σε συνεργασία με τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, με την υποστήριξη της υπηρεσίας προγραμματισμού.

Η υπηρεσία προγραμματισμού είναι αρμόδια για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών του Δήμου, των Νομικών Προσώπων του και της ομάδας έργου κατά τη διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος και των ετήσιων προγραμμάτων δράσης (στα οποία εξειδικεύεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Η διεπιστημονική ομάδα έργου συγκροτείται με απόφαση Δημάρχου, με την οποία ορίζεται ο υπεύθυνος της ομάδας (ο

οποίος προεδρεύει αυτής). Ο Δήμαρχος έχει τη γενική εποπτεία της προόδου των εργασιών της ομάδας. Στην ομάδα έργου συμμετέχουν: μέλη των οργάνων διοίκησης, εκ των οποίων τουλάχιστον ένας Αντιδήμαρχος, και υπάλληλοι των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του (προερχόμενοι από την Οικονομική Διεύθυνση, την Τεχνική Υπηρεσία, την Υπηρεσία Προγραμματισμού). Ο αριθμός των μελών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα έξι (6).

Είναι δυνατή η συμμετοχή ειδικών συμβούλων, ειδικών επιστημονικών συνεργατών του Δημάρχου και εξωτερικών συμβούλων με γνώσεις σε οικονομικά, τεχνικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά θέματα. Ο αριθμός των συμβούλων και συνεργατών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους τρεις. Αρμόδιος για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του επιχειρησιακού προγράμματος είναι ο Δήμαρχος, με την υποστήριξη της υπηρεσίας προγραμματισμού.

Στο άρθρο 205 σημειώνεται ο χρόνος κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος πραγματοποιείται μέσα στο πρώτο εξάμηνο της δημοτικής περιόδου και μπορεί να αναθεωρείται κάθε διετία. Ειδικά για την πρώτη περίοδο εφαρμογής του θεσμού, η ανωτέρω προθεσμία για την εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Το άρθρο 206 ορίζει το περιεχόμενο και τη δομή των επιχειρησιακών προγραμμάτων ως εξής:

Στο επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι, οι προτεραιότητες της τοπικής ανάπτυξης, καθώς και η οργάνωση των υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεών τους, με παράλληλη εξειδίκευση των δράσεων της τετραετίας για την επίτευξη των στόχων αυτών. Η πρόβλεψη χρηματοδότησης όλων των δράσεων που περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα αναφέρεται σε υφιστάμενες πηγές χρηματοδότησης. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα, μετά τον έλεγχο νομιμότητας για την τήρηση της διαδικασίας κατάρτισής του από την Περιφέρεια, εξειδικεύεται σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και διακεκριμένα Ετήσια Προγράμματα Δράσης των δημοτικών ή κοινοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων, δημοτικών ή κοινοτικών ανωνύμων εταιρειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Μέρος του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης είναι το ετήσιο τεχνικό πρόγραμμα του άρθρου 208. Δράσεις υλοποιούνται μόνον εφόσον περιλαμβάνονται στο Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης και καλύπτονται από τον προϋπολογισμό. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας, καθορίζονται ειδικότερα το περιεχόμενο, η δομή και ο τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων στις Περιφέρειες. Η Υπουργική απόφαση 18183-13/4/2007, ΦΕΚ 534 Β', ήταν αυτή που ακολούθησε και καθόρισε τη δομή και το περιεχόμενο των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ο.Τ.Α.

1.5 ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΡΑΣΗΣ⁵

Την εισαγωγή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με το νέο Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα ακολούθησε μια νέα πραγματικότητα για τους Ο.Τ.Α., τα ετήσια προγράμματα δράσης. Σκοπός των ετήσιων προγραμμάτων δράσης είναι η εξειδίκευση και ο λεπτομερέστερος προγραμματισμός των δράσεων που προβλέπεται από το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα ότι θα υλοποιηθούν κατά το επόμενο έτος.

Επομένως, το περιεχόμενο του ετήσιου προγράμματος δράσης περιλαμβάνει τις δράσεις που προκύπτουν από την κατ' έτος εξειδίκευση του τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος και οι δαπάνες των οποίων καλύπτονται από τον ετήσιο προϋπολογισμό. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα πλαίσιο για την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος. Μέσω του ετήσιου προγράμματος, ένας Δήμος μπορεί να προσαρμόζει τις επιλογές του τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος στις τρέχουσες εξελίξεις και να προσαρμόζει τη δράση του στη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα, λαμβάνοντας υπ' όψη τις νέες ευκαιρίες και περιορισμούς.

Η δομή και περιεχόμενο των ετήσιων προγραμμάτων δράσης των Ο.Τ.Α έχει ως εξής:

- Η διάρθρωση των ετήσιων προγραμμάτων δράσης του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του αντιστοιχεί στην οργανωτική δομή των υπηρεσιών τους.
- Το περιεχόμενο των ετήσιων προγραμμάτων δράσης προκύπτει από την κατ' έτος εξειδίκευση του επιχειρησιακού προγράμματος. Στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης προσδιορίζονται οι δράσεις ή τμήματα πολυετών δράσεων του επιχειρησιακού προγράμματος, που θα υλοποιηθούν από τις υπηρεσίες του Ο.Τ.Α. και των Νομικών του Προσώπων.

Για κάθε δράση προσδιορίζονται τουλάχιστον:

- Ο άξονας και το μέτρο του επιχειρησιακού προγράμματος όπου εντάσσεται η δράση. Ποσοτικά στοιχεία των εκροών που θα παραχθούν από τη δράση κατά το επόμενο έτος.
- Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της δράσης, ανά τρίμηνο.
- Ο προϋπολογισμός δαπανών και οι πηγές χρηματοδότησης.
- Οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την υλοποίηση της δράσης.
- Το ετήσιο πρόγραμμα δράσης του πρώτου έτους της δημοτικής περιόδου συντάσσεται μαζί με τον αντίστοιχο ετήσιο προϋπολογισμό και αποτελεί μαζί με το τεχνικό πρόγραμμα του ίδιου έτους, προσωρινό πρόγραμμα, που οριστικοποιείται με την ολοκλήρωση της κατάρτισης του επιχειρησιακού προγράμματος.
- Τα διετή προγράμματα δράσης των κοινωφελών επιχειρήσεων του άρθρου 259 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006) υποκαθιστούν τα αντίστοιχα ετήσια προγράμματα δράσης τους.

⁵ Βλ. www.eetaa.gr (2009), *Οδηγός για την κατάρτιση των ετήσιων προγραμμάτων δράσης των δήμων και των Νομικών Προσώπων τους, για το έτος 2009*

Στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης μπορεί να τροποποιείται ο προγραμματισμός υλοποίησης των δράσεων που έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το ετήσιο πρόγραμμα μπορεί επίσης να περιλαμβάνει νέες δράσεις, οι οποίες δεν έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, εφόσον εντάσσονται στη στρατηγική και στις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου. Μέχρι τώρα οι Δήμοι συνέτασσαν το τεχνικό πρόγραμμα, τα οποία ουσιαστικά ήταν το πρόγραμμα της τεχνικής τους υπηρεσίας. Τώρα πλέον όλες οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να προγραμματίζουν τις δράσεις τους, τόσο σε ετήσιο όσο και σε τετραετή χρονικό ορίζοντα (με την κατάρτιση των επιχειρησιακών προγραμμάτων). Το ετήσιο πρόγραμμα δράσης αποτελεί έγγραφο που θα συνοδεύει την εισηγητική έκθεση για τον προϋπολογισμό και θα υποβάλλεται για έγκριση στη Δημαρχιακή Επιτροπή. Προκειμένου να οριοθετηθεί η σκοπιμότητα και ο ρόλος των ετήσιων προγραμμάτων δράσης χρειάζεται να εξεταστεί η σχέση τους με :

α) το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα.

β) τον ετήσιο προϋπολογισμό Σχέση του ετήσιου προγράμματος με το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Σκοπός των ετήσιων προγραμμάτων δράσης είναι η εξειδίκευση και ο λεπτομερέστερος προγραμματισμός των δράσεων που προβλέπεται από το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα ότι θα υλοποιηθούν κατά το επόμενο έτος.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα «πλαίσιο» για την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος. Κάθε έτος πριν από τη σύνταξη του ετήσιου προγράμματος δράσης, οι προϊστάμενοι των δημοτικών υπηρεσιών θα πρέπει να ανατρέχουν στο τετραετές πρόγραμμα. Το περιεχόμενο του ετήσιου προγράμματος δράσης περιλαμβάνει τις δράσεις που προκύπτουν από την κατ' έτος εξειδίκευση του τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος και οι δαπάνες των οποίων καλύπτονται από τον ετήσιο προϋπολογισμό.

Στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης μπορεί να τροποποιείται ο προγραμματισμός υλοποίησης των δράσεων που έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το ετήσιο πρόγραμμα δράσης μπορεί επίσης να περιλαμβάνει νέες δράσεις, οι οποίες δεν έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, εφόσον εντάσσονται στη στρατηγική και στις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να σημειώνεται η διαφοροποίηση που υπάρχει σε σχέση με το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα και να τεκμηριώνεται η σκοπιμότητα της νέας δράσης. Επομένως, μέσω του ετήσιου προγραμματισμού, ένας Δήμος μπορεί να προσαρμόζει τις επιλογές του τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος στις τρέχουσες εξελίξεις και να προσαρμόζει τη δράση του στη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα, λαμβάνοντας υπ' όψη τις νέες ευκαιρίες και περιορισμούς. Δεδομένου ότι «δράσεις υλοποιούνται μόνον εφόσον περιλαμβάνονται στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης και καλύπτονται από τον προϋπολογισμό» (άρθρο 206 Ν.3463/2009) είναι φυσικό το ετήσιο πρόγραμμα να τροποποιείται συχνότερα από το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα «πλαίσιο» για την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος, για το λόγο αυτό αναθεωρείται ανά διετία.

1.6 ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Ο προϋπολογισμός αποτελεί οικονομικό πρόγραμμα εσόδων και δαπανών. Το λογικό προαπαιτούμενο για την κατάρτιση ενός προϋπολογισμού, είναι η κατάρτιση του προγράμματος δράσης που αντιστοιχεί στον προϋπολογισμό. Στον προϋπολογισμό αποτυπώνονται το ύψος και τα είδη των δαπανών ενός Δήμου, αλλά δεν αποτυπώνονται οι λειτουργίες που εκτελεί και οι υπηρεσίες που παρέχει ο Δήμος.

Σήμερα, ο ετήσιος προγραμματισμός δράσης ενός Δήμου γίνεται άτυπα κατά τη διαδικασία κατάρτισης του ετήσιου προϋπολογισμού δαπανών. Κατά τη διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού δαπανών, η Οικονομική υπηρεσία ενός Δήμου κοινοποιεί στις άλλες υπηρεσίες του το έντυπο με τον προϋπολογισμό της προηγούμενης χρονιάς. Οι δημοτικές υπηρεσίες, προγραμματίζουν τη δραστηριότητά τους για το επόμενο έτος και προτείνουν στην οικονομική υπηρεσία τα ποσά που απαιτείται να προβλεφθούν στους αντίστοιχους κωδικούς του προϋπολογισμού δαπανών. Στη συνέχεια, προκειμένου να συνταχθεί το σχέδιο του προϋπολογισμού, εκτιμάται το ύψος των προσδοκώμενων εσόδων και ιεραρχούνται οι προτάσεις των δημοτικών υπηρεσιών, με βάση τις προτεραιότητες της δημοτικής αρχής.

Το τελικό αποτέλεσμα αυτής της άτυπης διαδικασίας και οι σχετικές αποφάσεις της δημοτικής αρχής και των υπηρεσιών για τις δραστηριότητες της επόμενης χρονιάς, θα πρέπει να αποτυπωθούν πλέον σε επίσημο έγγραφο του Δήμου, δηλ. στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης. Με το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, η διοίκηση ενός Δήμου και ο δημότης μπορούν να γνωρίζουν πλέον τις δραστηριότητες που θα εκτελέσουν οι δημοτικές υπηρεσίες αξιοποιώντας τις δαπάνες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό καθώς και το αναμενόμενο προϊόν των προγραμματιζόμενων δραστηριοτήτων. Τόσο το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα όσο και το ετήσιο πρόγραμμα δράσης των Ο.Τ.Α. δεν αποτελούν μόνο επενδυτικά προγράμματα αλλά και προγράμματα για τις υπηρεσίες που παρέχουν οι Ο.Τ.Α. σε συνεχή βάση. Μια σημαντική διάκριση του προϋπολογισμού δαπανών των Ο.Τ.Α., είναι η διάκριση μεταξύ λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών.

α. Λειτουργικές δαπάνες : Είναι οι δαπάνες για την κάλυψη του κόστους των δραστηριοτήτων μιας υπηρεσίας (δαπάνες μισθοδοσίας και ασφαλιστικών επιβαρύνσεων, ενοίκια, δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων, δαπάνες συντήρησης, αποσβέσεις κτιρίων και εξοπλισμού, κ.λπ.).

β. Επενδυτικές δαπάνες : Είναι οι δαπάνες για την απόκτηση ή παραγωγή ενός αγαθού παγίου κεφαλαίου, το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί για μια σειρά ετών μετά την περίοδο στην οποία έγινε η δαπάνη απόκτησης ή παραγωγής του (έργα τεχνικής υποδομής, κτίρια, προμήθειες εξοπλισμού κλπ.).

Η προηγούμενη διάκριση του προϋπολογισμού οδηγεί στην ανάγκη διάκρισης του ετήσιου προγράμματος δράσης σε:

α) πρόγραμμα δραστηριοτήτων

β) πρόγραμμα επενδύσεων.

Πρόγραμμα δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες είναι οι δράσεις, των οποίων οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην ομάδα 6 του προϋπολογισμού και οι οποίες περιλαμβάνουν τις υπηρεσίες που παρέχουν οι Ο.Τ.Α. σε συνεχή βάση καθώς και τις ενέργειες βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι καθημερινές λειτουργίες των δημοτικών υπηρεσιών απορροφούν το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών ενός Δήμου, ενώ παράλληλα έχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης της ποιότητας και της ανταπόκρισής τους στις

ανάγκες των δημοτών. Είναι σημαντικό επομένως, στον προγραμματισμό ενός Δήμου, να αποτυπώνονται οι υπηρεσίες που παρέχει ο Δήμος καθώς και οι ενέργειες βελτίωσης της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Πρόγραμμα επενδύσεων

Οι επενδύσεις είναι οι δράσεις των οποίων οι δαπάνες περιλαμβάνονται στο προϋπολογισμό και οι οποίες, περιλαμβάνουν :

- (1) Έργα,
- (2) Μελέτες – έρευνες,
- (3) Επισκευές και συντηρήσεις παγίων εγκαταστάσεων κοινής χρήσεως,
- (4) Προμήθειες παγίων,
- (5) Απαλλοτριώσεις και αγορές κτιρίων και εδαφικών εκτάσεων,
- (6) Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις).

Το επενδυτικό σκέλος του ετήσιου προγράμματος δράσης (πρόγραμμα δημοτικών επενδύσεων) εκτός από τα τεχνικά έργα, θα περιλαμβάνει επίσης τις προμήθειες εξοπλισμού και τις κάθε φύσης μελέτες και έρευνες. Σύμφωνα με τα προηγούμενα, το τεχνικό πρόγραμμα έργων, του άρθρου 208 του Ν.3463/2006 αποτελεί μέρος του προγράμματος επενδύσεων. Ενώ η διάρθρωση του τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος αντιστοιχεί στις προτεραιότητες (Άξονες και Μέτρα) ενός Δήμου, η διάρθρωση του ετήσιου προγράμματος δράσης αντιστοιχεί στην οργανωτική δομή των υπηρεσιών του Δήμου. Επομένως το ετήσιο πρόγραμμα δράσης αντιστοιχεί στην οργάνωση του υπηρεσιακού μηχανισμού που θα το υλοποιήσει και οι δημοτικές υπηρεσίες, με μέριμνα των προϊσταμένων τους, θα πρέπει να προγραμματίσουν τις δράσεις για την υλοποίηση των οποίων ευθύνονται.

Δεδομένου ότι οι υπόχρεοι Δήμοι για την κατάρτιση ετήσιων προγραμμάτων δράσης είναι Δήμοι που κατά τεκμήριο έχουν αναπτυγμένο υπηρεσιακό μηχανισμό, προτείνεται η διάρθρωση των ετήσιων προγραμμάτων δράσης ανά Διεύθυνση καθώς και ανά αυτοτελή διοικητική ενότητα. Το έγγραφο με το ετήσιο πρόγραμμα δράσης ενός Δήμου διαρθρώνεται στα ακόλουθα τρία μέρη:

α. Συνολική παρουσίαση του ετήσιου προγράμματος δράσης. Αποτελεί το γενικό μέρος του εγγράφου στο οποίο ενδεικτικά αναφέρονται:

- (1) Οι τρέχουσες εξελίξεις που επηρεάζουν τη δράση του Δήμου,
- (2) Οι γενικές κατευθύνσεις και οι προτεραιότητες της δημοτικής αρχής για το επόμενο έτος,
- (3) Η συνοπτική παρουσίαση των σημαντικών δράσεων του προγράμματος σε αντιστοιχία με τους γενικούς στόχους και τις προτεραιότητες (Άξονες και Μέτρα) του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

β. Παρουσίαση του ετήσιου προγράμματος δράσης ανά Διεύθυνση

Στο μέρος αυτό παρουσιάζεται το ετήσιο πρόγραμμα δράσης των Διευθύνσεων και των αυτοτελών μονάδων του Δήμου.

γ. Παραρτήματα - Πίνακες

Στο μέρος αυτό παρουσιάζονται συγκεντρωτικοί πίνακες του ετήσιου προγράμματος δράσης του Δήμου όπως π.χ.

- (1) Τεχνικό πρόγραμμα έργων και μελετών και πρόγραμμα έργων ανά δημοτικό διαμέρισμα
Πρόγραμμα προμηθειών,
- (2) Πρόγραμμα επενδύσεων και ενεργειών ανά Άξονα και Μέτρο του Ε.Π.,
- (3) Πρόγραμμα επενδύσεων ανά πηγή χρηματοδότησης,
- (4) Έργα προς ένταξη σε χρηματοδοτούμενα Εθνικά ή Κοινοτικά προγράμματα (Τα έργα αυτά θα συμπεριληφθούν στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης και στον προϋπολογισμό, δια τροποποιήσεως, εφ' όσον ενταχθούν στα χρηματοδοτούμενα προγράμματα).

1.7 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τα επιχειρησιακά προγράμματα αποτελούν ένα ακόμη εργαλείο που χρησιμοποιούν οι Ο.Τ.Α. για να δώσουν ώθηση στην τοπική οικονομία. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα καταγράφει τους στόχους που επιθυμεί να επιτύχει η δημοτική αρχή σε βάθος τετραετίας. Έχει ευρύ πεδίο θεματολογίας που καλύπτει δράσεις στους τομείς του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής, της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των πολιτών, της διοικητικής αναβάθμισης των ίδιων των οργανισμών και της συνεργασίας τους με άλλους φορείς στο πλαίσιο προώθησης της τοπικής ανάπτυξης. Τα επιχειρησιακά προγράμματα συμβάλλουν στην ανάδειξη του αναπτυξιακού ρόλου των Ο.Τ.Α. καθώς έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του Ο.Τ.Α.
- Αποτελεί το τετραετές πρόγραμμα δράσης του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του
- Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου
- Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης των Ο.Τ.Α. και των Νομικών προσώπων του
- Εκπονείται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων (αιρετοί, υπηρεσιακά στελέχη, τοπικοί φορείς)
- Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης.

Τα επιχειρησιακά προγράμματα αποτελούν ισχυρό εργαλείο αναπτυξιακού προγραμματισμού στα χέρια των αιρετών, καθώς είναι απαραίτητα για την ένταξη έργων σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Ωστόσο μόνο η ύπαρξη τους δεν μπορεί να εξασφαλίσει την οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα για να είναι επιτυχημένο και να φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα θα πρέπει να είναι προϊόν συλλογικής εργασίας στην οποία θα συμμετέχουν τόσο οι δημοτικές αρχές όσο και η ίδια η τοπική κοινωνία. Μόνο έτσι θα συμβάλλουν στη δημιουργία ισχυρών Ο.Τ.Α., στους

οποίους οι πολίτες θα στηρίζουν το μέλλον τους. Με την εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος ο Δήμος επιτυγχάνει:

- (1) Την προώθηση του αναπτυξιακού και κοινωνικού του ρόλου,
- (2) Την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή και αξιοποίηση των πόρων και την προσέλκυση πρόσθετων οικονομικών πόρων,
- (3) Τον περιορισμό της αποσπασματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων,
- (4) Το συντονισμό των υπηρεσιών και των δομών του, τον σαφή προσδιορισμό του τρόπου διοίκησης και την προώθηση του εσωτερικού μετασχηματισμού των Ο.Τ.Α.,
- (5) Τη βελτίωση του τρόπου διοίκησης και την προώθηση της εσωτερικής οργάνωσής του,
- (6) Την παρακολούθηση και αξιολόγηση του παρεχόμενου έργου και τον επαναπροσανατολισμό των στόχων,
- (7) Την επίσπευση της ωρίμανσης και υλοποίησης των δράσεων,
- (8) Την ενίσχυση της τοπικής δημοκρατίας και την αύξηση της δυνατότητας κοινωνικού ελέγχου.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα υποχρεώνει, ουσιαστικά έμμεσα, κάθε συνδυασμό που διεκδικεί τη δημοτική αρχή να έχει συγκεκριμένο, βιώσιμο και ανταποκρινόμενο στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας σχέδιο δράσης, το οποίο θα πρέπει άμεσα στο πρώτο εξάμηνο της δημαρχιακής περιόδου να αναπτύξει σε επιχειρησιακό πρόγραμμα τετραετίας. Εκθέτει τη δημοτική αρχή σε δεσμεύσεις έναντι της τοπικής κοινωνίας και προϋποθέτει ένα απόλυτα σαφές πλαίσιο υποχρεώσεων, αρμοδιοτήτων και δικαιωμάτων.

2.ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΙΩΝ

2.1 ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (EXECUTIVE SUMMARY)

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού του Σχεδιασμού για την περίοδο 2010-2015 ο Δήμος Μαλίων ανέπτυξε το όραμα του, το οποίο εστιάζει σε ένα δήμο που θέτει την προστασία του περιβάλλοντος στην πρώτη γραμμή, ενισχύει την τοπική ανάπτυξη με προτεραιότητα στον τριτογενή τομέα (τουρισμός - υπηρεσίες), επεκτείνει την ακτινοβολία της πολιτιστικής του κληρονομιάς, την οικονομική ανάπτυξη για συμμετοχή στις πολιτιστικές του εκδηλώσεις, για δραστηριοποίηση στις αθλητικές του διοργανώσεις, αλλά και για αναψυχή.

Το όραμα εξειδικεύεται σε τρεις (3) στρατηγικούς στόχους:

- (1) Διαρκής βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και της εσωτερικής λειτουργίας του Δήμου και των νομικών προσώπων του.
- (2) Βελτίωση υποδομών και προστασίας και διαχείρισης του περιβάλλοντος.
- (3) Στήριξη της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής.

Συνοπτικά οι άξονες και τα αντίστοιχα μέτρα του προγράμματος είναι τα ακόλουθα:

2.1.1 ΑΞΟΝΑΣ 1 : ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

Ο άξονας 1 περιλαμβάνει όλα τα επιμέρους μέτρα που αφορούν συνολικά το δομημένο οικιστικό και φυσικό περιβάλλον, τις συγκοινωνίες, την καθαριότητα, την αποχέτευση , ύδρευση και διαχείριση στερεών αποβλήτων.

Ο άξονας 1 περιλαμβάνει τα παρακάτω μέτρα :

Μέτρο 1.1 : Οικιστικό περιβάλλον: αφορά όλες τις δράσεις που έχουν να κάνουν με το οικιστικό περιβάλλον, το πράσινο, τα σχέδια πόλεως και την εξασφάλιση κοινοχρήστων χώρων.

Μέτρο 1.2 : Μεταφορική υποδομή / Κυκλοφορία / Στάθμευση / Συγκοινωνία: αφορά όλες τις δράσεις που έχουν να κάνουν την μεταφορική υποδομή, το κυκλοφοριακό, την στάθμευση και τις συγκοινωνίες.

Μέτρο 1.3 : Ύδρευση / Αποχέτευση: αφορά όλες τις δράσεις της ΔΕΥΑΜ καθώς και τις δράσεις αντιπλημμυρικών υποδομών.

Μέτρο 1.4 : Καθαριότητα και Διαχείριση στερεών αποβλήτων : Αφορά όλες τις δράσεις που έχουν να κάνουν με την καθαριότητα, την ανακύκλωση και την διαχείριση στερεών αποβλήτων.

Μέτρο 1.5: Ασφάλεια – Πολιτική προστασία : Αφορά όλες τις δράσεις που έχουν να κάνουν με την ανάπτυξη υποδομών πολιτικής προστασίας και ασφάλειας του πολίτη.

2.1.2 ΑΞΟΝΑΣ 2 : ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ο άξονας 2 αφορά όλα τα επιμέρους μέτρα που έχουν να κάνουν με την βελτίωση των υπηρεσιών του δήμου στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής, της κοινωνικής ενσωμάτωσης του αθλητισμού και πολιτισμού καθώς και στους τομείς της παιδείας και νεολαίας.

Ο άξονας 2 περιλαμβάνει τα παρακάτω μέτρα :

Μέτρο 2.1 : Υγεία και Κοινωνική φροντίδα: Το μέτρο αυτό αφορά όλες τις επιμέρους δράσεις κοινωνικής πρόνοιας, υποστήριξης ηλικιωμένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες καθώς και των παιδικών σταθμών.

Μέτρο 2.2 : Ισότητα και κοινωνική ενσωμάτωση: Το μέτρο αυτό αφορά όλες τις δράσεις που εξασφαλίζουν την κοινωνική ενσωμάτωση ευπαθών κατηγοριών πολιτών, την επιδοματική πολιτική , τις συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες καθώς και όλες τις δράσεις που αφορούν την ισότητα των δύο φύλλων

Μέτρο 2.3 : Πολιτισμός: Περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν τις πολιτιστικές υποδομές, τις πολιτιστικές εκδηλώσεις , τους φορείς καλλιέργειας του πολιτισμού καθώς και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Μέτρο 2.4 : Αθλητισμός: Περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν την δημιουργία και συντήρηση αθλητικών υποδομών, την ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων και την διάδοση του μαζικού αθλητισμού.

Μέτρο 2.5 : Παιδεία / Νεολαία: Το μέτρο αυτό περιλαμβάνει όλες τις δράσεις που αφορούν την νεολαία της πόλης και την υποστήριξη των δραστηριοτήτων αυτής. Περιλαμβάνει επίσης τις συντηρήσεις των σχολικών κτιρίων, την λειτουργία των σχολικών επιτροπών.

2.1.3 ΑΞΟΝΑΣ 3 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ο άξονας 3 περιλαμβάνει όλα τα μέτρα δράσεων του δήμου που αφορούν την ανάπτυξη του δήμου.

Μέτρο 3.1 : Απασχόληση: Το μέτρο αυτό περιέχει όλες τις δράσεις που αφορούν αύξηση της απασχόλησης.

Μέτρο 3.2 : Τοπική επιχειρηματικότητα: Το μέτρο αυτό περιέχει δράσεις που αφορούν την βελτίωση της επιχειρηματικότητας, την βελτίωση των υποδομών, την υποστήριξη της καινοτομίας.

Μέτρο 3.3 : Τουρισμός : Οι δράσεις που περιέχονται στο μέτρο αυτό αφορούν την βελτίωση του Τουριστικού προϊόντος και την δημιουργία κατάλληλων τουριστικών υποδομών.

2.1.4 ΑΞΟΝΑΣ 4 : ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Ο άξονας 4 εμπεριέχει όλες τις δράσεις που αφορούν την εσωτερική ανάπτυξη του οργανισμού και την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Μέτρο 4.1.: Οργάνωση, Διαδικασίες διοίκησης και προσωπικού: Το μέτρο 4.1. δίνει όλες τις προτεινόμενες δράσεις που αφορούν την διοικητική αναδιοργάνωση, την αναδιοργάνωση διαδικασιών και πολιτικών διοίκησης, την ενίσχυση της διαφάνειας και την βελτίωση των διαδικασιών προμηθειών και την πολιτική προσλήψεων.

Μέτρο 4.2.: Διαδικασίες βελτίωσης της σχέσης του Δήμου με τους πολίτες : Το μέτρο αυτό περιλαμβάνει όλες τις δράσεις που αφορούν την σχέση του πολίτη με τον Δήμο, την δημιουργία κατάλληλων διαδικασιών εξυπηρέτησης των πολιτών και την βελτίωση της δημόσιας εικόνας του Δήμου.

Μέτρο 4.3.: Πληροφορική , Ψηφιακές υπηρεσίες, Τεχνολογίες και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση: Οι δράσεις σε αυτό το μέτρο αφορούν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και την τεχνολογική υποδομή του Δήμου.

Μέτρο 4.4.: Οικονομική Αναδιοργάνωση, Δημοτική περιουσία και συνθήκες εργασίας: Το μέτρο αυτό περιλαμβάνει όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την οικονομική αναδιοργάνωση του Δήμου και την αξιοποίηση των ακινήτων του Δήμου. Επίσης περιλαμβάνει τις δράσεις για την κτιριακή ανασυγκρότηση και την βελτίωση των συνθηκών εργασίας του Δήμου.

Μέτρο 4.5.: Προστασία και ασφάλεια της ζωής και της περιουσίας των πολιτών: Η λίστα των δράσεων αυτού του μέτρου περιλαμβάνει την προστασία και την ασφάλεια των πολιτών και της πόλης. Στόχοι: Βελτίωση της ασφάλειας στον δήμο, προστασία της περιουσίας των πολιτών.

Μέτρο 4.6 : Συνεργασία με εξωτερικούς φορείς, προγραμματισμός και Έρευνα: Αφορά δράσεις βελτίωσης των δομών συνεργασίας με όμορους δήμους και φορείς της πόλης και την ανάπτυξη προγραμματισμού και έρευνας στο Δήμο.

Μέτρο 4.7. Βελτίωση των τρόπων λειτουργίας πολιτικών δομών και προσώπων: Αφορά δράσεις βελτίωσης του τρόπου λειτουργίας του Δημοτικού συμβουλίου και των επιτροπών του Δήμου καθώς και δράσεις βελτίωσης του τρόπου λειτουργίας των αιρετών.

2.2 ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΙΩΝ

2.2.1 Όραμα

Η διατύπωση του οράματος, είναι ένα στοιχείο με μεγάλη σημασία για τον Δήμο, όπως και για κάθε οργανισμό ή επιχείρηση. Θέτει τους βασικούς όρους που θα διαμορφώσουν στη συνέχεια τη στρατηγική του Δήμου. Το όραμα πρέπει να είναι διατυπωμένο με πάθος και έμπνευση και συνάμα να είναι σαφές, ξεκάθαρο και στοχευόμενο. Η δήλωσή του να προκαλεί αρχικά τη συναίνεση και μετά τη δέσμευση δημοτών και δημοτικών υπηρεσιών με απώτερο σκοπό να οδηγήσει στην αβίαστη αποδοχή της Στρατηγικής που θα διατυπωθεί. Το όραμά του Δήμου είναι ρεαλιστικό και εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις του περιφερειακού και εθνικού αναπτυξιακού σχεδιασμού:

Όραμα, ένας δήμος Μαλίων που θέτει την προστασία του περιβάλλοντος στην πρώτη γραμμή, αντάξιος της ιστορίας του η οποία με σεβασμό στο περιβάλλον ενισχύει την τοπική ανάπτυξη με προτεραιότητα στον τριτογενή τομέα (τουρισμός - υπηρεσίες), επεκτείνει την ακτινοβολία της πολιτιστικής του κληρονομιάς, την οικονομική ανάπτυξη για συμμετοχή στις πολιτιστικές του εκδηλώσεις, για δραστηριοποίηση στις αθλητικές του διοργανώσεις, αλλά και για αναψυχή.

Ένας Σύγχρονος Δήμος με δύναμη και γνώση που διαφυλάσσει και βελτιώνει το επίπεδο ζωής των κατοίκων του, περιβαλλοντικά ευαίσθητος, καινοτόμος, ικανός να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις και έτοιμος να υποδεχθεί διευρυμένες αρμοδιότητες στους τομείς της παιδείας, της υγείας, της κοινωνικής μέριμνας, της απασχόλησης, του πολιτισμού, του αθλητισμού, του περιβάλλοντος. Με εργαλείο αυτό το όραμα, ο δήμος Μαλίων οδηγείται στην προαγωγή της ευημερίας, της κοινωνικής συνοχής και της ποιότητας ζωής των δημοτών - κατοίκων της. Το γεγονός ότι προτάσσει το περιβάλλον κατά τη διατύπωση του οράματος, δε σημαίνει ότι υποβαθμίζει τη σημασία της τοπικής ανάπτυξης ή των υποδομών, του πολιτισμού, της κοινωνικής συνοχής, της ποιότητας ζωής. Σημαίνει ότι διαπιστώνει συνειδητά πως η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί αναγκαία συνθήκη και προϋπόθεση πάνω στην οποία θα οικοδομήσουμε τις υποδομές, την επέκταση της τουριστικής κίνησης, την παραγωγή πολιτισμού, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

2.2.2 Αποστολή

Η Αποστολή αναφέρεται στον σκοπό της λειτουργίας του Δήμου. Αποτελεί το λόγο ύπαρξης του Δήμου ως οργανισμού. Η Αποστολή περιγράφεται και αναλύεται σε σημαντικό βαθμό στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Από το περιεχόμενο του άρθρου 75 του Κώδικα, προκύπτει η Δήλωση της Αποστολής του Δήμου: «Αποστολή του Δήμου είναι η Διεύθυνση και Ρύθμιση όλων των Τοπικών Υποθέσεων, σύμφωνα με τις αρχές της Επικουρικότητας και της Εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας Ζωής της Τοπικής Κοινωνίας»

Εξειδικεύοντας την πιο πάνω διατύπωση της Αποστολής, μπορούμε να πούμε πως ο Δήμος έχει ως αποστολή:

- (1) την Ενίσχυση της Τοπικής Ανάπτυξης

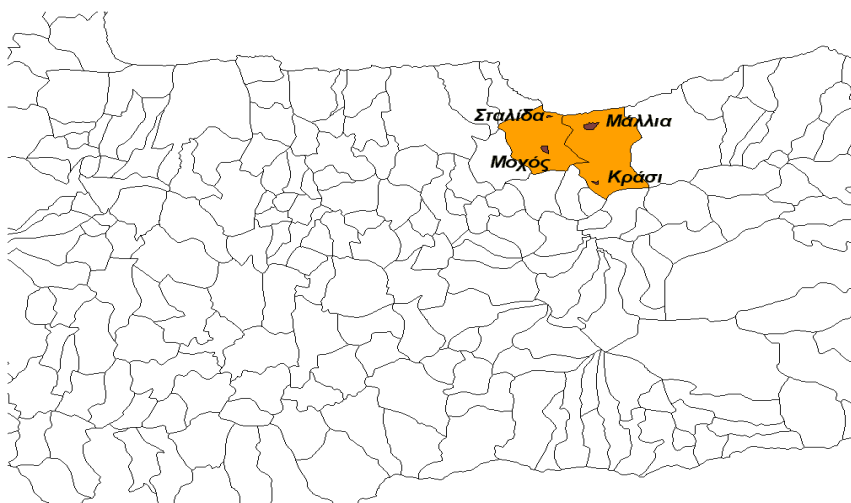
- (2) την Ενίσχυση της Προστασίας και Διαχείρισης του Φυσικού Περιβάλλοντος
- (3) την Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής και της Εύρυθμης Λειτουργίας του Δήμου
- (4) την Ενίσχυση της Απασχόλησης
- (5) την Ενίσχυση της Κοινωνικής Προστασίας και της Αλληλεγγύης
- (6) την Προώθηση της Παιδείας, του Αθλητισμού και του Πολιτισμού
- (7) την Ενίσχυση της Πολιτικής Προστασίας
- (8) την Τήρηση των αρμοδιοτήτων του ως Φορέας Κρατικού Χαρακτήρα

Έχει ιδιαίτερη σημασία να κατανοήσουμε ότι η προστασία του περιβάλλοντος οδηγεί σε βελτίωση της ποιότητας ζωής και αντίστροφα δεν είναι δυνατή η βελτίωση της ποιότητας ζωής σε ένα υποβαθμισμένο περιβάλλον. Η τοπική ανάπτυξη είναι μάταιη αν δε σχεδιάζεται με σεβασμό στο περιβάλλον. Προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί η ρύθμιση του κυκλοφοριακού, η καθιέρωση της ανακύκλωσης, η βελτίωση των υπηρεσιών καθαριότητας, η αύξηση των χώρων πρασίνου. Για το Δήμο Μαλίων η ανάπτυξη στηρίζεται στην προώθηση του τριτογενούς τομέα παραγωγής (τουρισμός - υπηρεσίες). Η βελτίωση της ποιότητας ζωής μπορεί να περιλαμβάνει πλήθος δράσεων στις υποδομές, στο οικιστικό περιβάλλον, στην παιδεία, στο πολιτισμό.

2.3. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΙΩΝ

2.3.1 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Ο Δήμος Μαλίων με δήμαρχο τον Λαγουδάκη Κων/νο, έχει έκταση 60,72 μ² βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα του Νομού Ηρακλείου και συγκεκριμένα επί του βόρειου οδικού άξονα της Κρήτης, στο τριακοστό τέταρτο χιλιόμετρο του τμήματος Ηρακλείου - Αγίου Νικολάου. Χαρακτηρίζεται ως ένας από τους πλέον εύρωστους και δυναμικούς δήμους της Περιφέρειας Κρήτης, με υπερτοπική φήμη και υψηλή επενδυτική προσελκυστικότητα. Την εικόνα αυτή την οφείλει κατ' αρχήν στο εύφορο έδαφος, τους πλούσιους υδατικούς πόρους και κυρίως στην τουριστική του ανάπτυξη, η οποία τις τελευταίες δεκαετίες έχει μεγεθυνθεί σε εντυπωσιακό βαθμό επιφέροντας θετικές αλλά και αρνητικές συνέπειες τόσο στην οικονομική όσο και στην κοινωνική του σύνθεση.



Η γεωγραφική λοιπόν θέση διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην αναπτυξιακή πορεία του Δήμου λόγω:

- άμεσης πρόσβασης στο βόρειο θαλάσσιο μέτωπο του νομού,
- χωροθέτησης στο κέντρο της Κρήτης,
- γεινίασης με το σημαντικότερο οικονομικο-διοικητικό κέντρο του νησιού (πόλη του Ηρακλείου),
- μικρής απόστασης από κύριες πύλες εισόδου (διεθνής αερολιμένας και λιμάνι Ηρακλείου),
- κομβικότητας προς τουριστικούς προορισμούς της ενδοχώρας (Οροπέδιο Λασιθίου) και της ανατολικής Κρήτης γενικότερα.

2.3.2 ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

2.3.2^α Διοικητικά χαρακτηριστικά

Με βάση τη νέα διοικητική δομή όπως αυτή προέκυψε από το Σχέδιο “Ιωάννης Καποδίστριας” (Ν.2539/97), ο Δήμος Μαλίων αποτελείται από τα δημοτικά διαμερίσματα Μαλίων και Μοχού και τους οικισμούς: Μάλια, Μοχός, Κράσι και Σταλίδα, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΙΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΥΨΟΜΕΤΡΟ (ΜΕΤΡΑ)	ΕΚΤΑΣΗ (Τ.ΧΛΜ.)
ΜΑΛΙΩΝ	Μάλια Κράσι	20 μ. 600 μ.	34,9
ΜΟΧΟΥ	Μοχός Σταλίδα	400 μ. 10 μ.	25,8

ΠΗΓΗ: Συγκρότηση της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης

Ο Δήμος Μαλίων που βρίσκεται στο όριο των Νομών Ηρακλείου και Λασιθίου συνορεύει στα δυτικά με τον (τουριστικό) Δήμο Χερσονήσου, στα νότια με τον (αγροτικό) Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, στα ανατολικά με το Δήμο Νεάπολης ενώ στα βόρεια βρέχεται από θάλασσα. Η μικρή απόστασή του από το Ηράκλειο (έδρα της Περιφέρειας και διοικητικό κέντρο) αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα καθώς του επιτρέπει εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες, οργανισμούς, φορείς και κέντρα λήψης αποφάσεων. Παράλληλα, σημειώνεται ότι η σχέση των Δήμων Μαλίων και Χερσονήσου μπορεί να χαρακτηριστεί παράλληλη δεδομένου ότι η οικονομική τους ανάπτυξη στηρίζεται κατά κύριο λόγο στον τουρισμό και ως εκ τούτου υπάρχουν κοινά προβλήματα, κοινός στόχοι και κοινές επιδιώξεις γεγονός που έχει οδηγήσει και ενίοτε επιβάλλει τη συνεργασία και συμπληρωματική λειτουργία των δύο αυτών ΟΤΑ.

2.3.3^β Γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά

α. ΑΝΑΓΛΥΦΟ

Το φυσικό ανάγλυφο της περιοχής διαμορφώνεται από τον ορεινό όγκο Σελένα στους βόρειους και δυτικούς πρόποδες του οποίου αναπτύσσονται οι οικισμοί των Μαλίων και του Κρασιού αντίστοιχα. Το γεωφυσικό ανάγλυφο των εδαφών του Δήμου παρουσιάζει έντονη ποικιλομορφία και επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό τόσο την χωροταξική οργάνωση και την οικιστική δομή όσο και την τοπική ανάπτυξη. Αποτελείται κατά κύριο λόγο από ημιορεινές και δευτερευόντως από ορεινές εκτάσεις, καθεμία από τις οποίες απαιτεί διαφορετική πολιτική προσέγγισης και ανάπτυξης. Το υψόμετρο εμφανίζει έντονη διαφοροποίηση με το ελάχιστο ύψος να κυμαίνεται στα 10μ. στον οικισμό της Σταλίδας ενώ το μέγιστο αγγίζει τα 600 μ. στον οικισμό του Κρασιού. Ειδικότερα, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΣΥΕ (2001), το ανάγλυφο του δήμου κατανέμεται ως εξής:

- Ημιορεινές εκτάσεις : 78,30%
- Ορεινές εκτάσεις : 21,70%

β. ΚΛΙΜΑ

Η ανάλυση του κλίματος στηρίχτηκε σε μετρήσεις του εγκατεστημένου μετεωρολογικού σταθμού στο Δημοτικό Διαμέρισμα Αβδού, σε υψόμετρο περίπου 230 μέτρων.

Κύρια στοιχεία του είναι οι ήπιοι (ελαφρά ψυχροί και ξηροί) χειμώνες και τα ζεστά και ξηρά καλοκαίρια. Κατά τη διάρκεια του χρόνου παρουσιάζονται αρκετές βροχοπτώσεις κυρίως κατά την περίοδο του χειμώνα, με μικρότερη ένταση κατά τις περιόδους της άνοιξης και του φθινοπώρου. Ειδικότερα ως προς τις βροχοπτώσεις, το μέγιστο ύψος σημειώνεται κατά τους μήνες Δεκέμβριο και Ιανουάριο (137mm και 149mm αντίστοιχα) ενώ ελάχιστες τιμές καταγράφονται κατά τους θερινούς μήνες Ιούλιο και Αύγουστο (1,7mm και 1.2 mm αντίστοιχα).

Η μέση ετήσια θερμοκρασία αγγίζει τους 15,3 οc. Οι μέγιστες θερμοκρασίες σημειώνονται τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο (21.9 οc και 23,2 οc αντίστοιχα) ενώ οι ελάχιστες τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο (9 οc και 8,7 οc).

γ. ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Οι χρήσεις γης στο Δήμο Μαλίων έχουν διαμορφωθεί αφενός από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην περιοχή και αφετέρου από το γεωφυσικό ανάγλυφο.

Η πλειονότητα των εδαφών καταλαμβάνεται από αγροτικές εκτάσεις, (βοσκοτόπους) (51,2%) και καλλιέργειες (34%). Μικρότερα τμήματα της εδαφικής επιφάνειας καλύπτονται από δάση (8,2%) και οικιστικές χρήσεις (6,1%), ενώ οι εκτάσεις που καλύπτονται από νερά αντιστοιχούν μόλις στο 0,5 %.

Σημαντικές εκτάσεις κυρίως στο Δημοτικό Διαμέρισμα Μοχού και λιγότερο στο Δημοτικό Διαμέρισμα Μαλίων καλύπτονται από ελαιοκαλλιέργειες. Σύνθετα συστήματα καλλιέργειας αναπτύσσονται στο βόρειο τμήμα του Δημοτικού Διαμερίσματος Μαλίων, καθώς και στην ευρύτερη περιοχή των οικισμών Κρασίου, Σταλίδας και Μοχού. Τέλος, μικρό τμήμα της επιφάνειας του Δήμου καλύπτεται από δασώσεις και θαμνώδεις εκτάσεις.

δ. ΥΔΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Τα Μάλια συγκαταλέγονται μεταξύ των πιο πλούσιων περιοχών της Κρήτης σε υδάτινους πόρους. Συγκεκριμένα ο Δήμος Μαλίων περιλαμβάνει πέντε μικρές παράκτιες λεκάνες απορροής ενώ στο νότιο τμήμα του καταλαμβάνει μέρος της υδρολογικής λεκάνης του Αποσελέμη.

Όσον αφορά τους υπόγειους υδατικούς πόρους της περιοχής, εντοπίζονται κυρίως στην υδρογεωλογική λεκάνη των ασβεστολίθων της Ζώνης της Τρίπολης που εκτείνεται έως στο Οροπέδιο Λασιθίου. Αξίζει να αναφερθεί ότι ο υδροφόρος ορίζοντας του Δήμου Μαλίων θεωρείται ο κύριος υδροπνεύμονας της Ανατολικής Κρήτης, ενισχύοντας σημαντικά την ύδρευση

του Δήμου Ηρακλείου και όλων των ενδιάμεσων περιοχών μεταξύ Μαλίων και Ηρακλείου. Σημειώνεται τέλος ότι πολλές από τις πηγές της περιοχής είναι εκμεταλλεύσιμες και τοπικοί αναπτυξιακοί σύνδεσμοι και εταιρείες εμφιαλώνουν το νερό το οποίο προωθείται σε τοπικές αγορές.

2.3.3 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

2.3.3^α Εξέλιξη πληθυσμού

Η περιγραφή της εξέλιξης του πληθυσμού και των δομικών χαρακτηριστικών του (κατά φύλο και ηλικία, δημογραφικοί δείκτες) στηρίχθηκε σε στατιστικά δεδομένα της ΕΣΥΕ τα οποία επικαιροποιήθηκαν, μόνον όσον αφορά το μέγεθος του πληθυσμού, με την τελευταία απογραφή του 2001. Είναι αξιοσημείωτο ότι το μέγεθος του πληθυσμού διαφοροποιείται μεταξύ τουριστικής και μη περιόδου. Συγκεκριμένα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες ο πληθυσμός στο Δήμο παρουσιάζει ιδιαίτερα υψηλές συγκεντρώσεις, σχεδόν τετραπλασιάζεται, γεγονός που ερμηνεύεται, μεταξύ άλλων, από την προσέλκυση πληθυσμού από όμορες περιοχές για απασχόληση, την ύπαρξη κατοικιών δεύτερης (εξοχικής) κατοικίας κλπ. Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της ΕΣΥΕ (2001), ο πληθυσμός του Δήμου Μαλίων ανέρχεται σε 6.212 κατοίκους συμμετέχοντας στον συνολικό πληθυσμό του Νομού Ηρακλείου με μικρό ποσοστό της τάξης του 2,1%, η δε εξέλιξη του φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:.

ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΙΩΝ

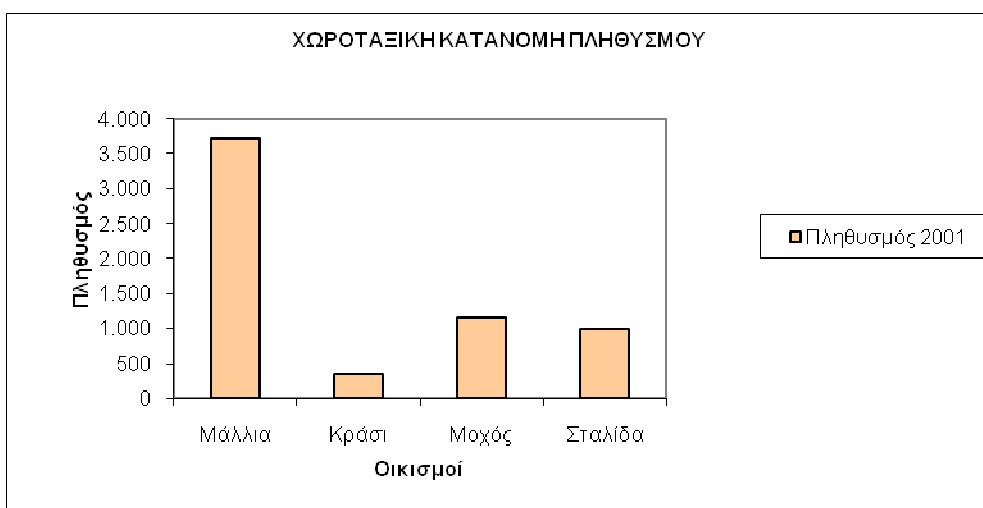
ΟΙΚΙΣΜΟΣ /ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	1971	1981	1991	2001
Δ.Δ. ΜΑΛΙΩΝ	1,681	3,236	2,685	4,070
Μάλια	1,395	3,008	2,459	3,722
Κράσι	286	228	226	348
Δ.Δ. ΜΟΧΟΥ	1,559	1,845	1,825	2,142
Μοχός	1,504	1,422	1,217	1,155
Σταλίδα	55	423	608	987
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	3,240	5,081	4,510	6,212
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	209.670	243.622	264.906	292.489

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ, 1971-2001

Ο πληθυσμός του Δήμου όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζει αυξομειώσεις κατά τα τελευταία τριάντα χρόνια (1971-2001). Ειδικότερα, κατά την δεκαετία 1971-1981, περίοδος κατά την οποία ο Δήμος αναπτύσσεται τουριστικά, ο πληθυσμός σημειώνει αλματώδη

αύξηση με ποσοστιαία μεταβολή 56,8%. Η εν λόγω αύξηση ερμηνεύεται από την τάση μετακίνησης κατοίκων από γειτονικές περιοχές προς το Δήμο Μαλίων, με κίνητρο την αναζήτηση απασχόλησης και καλύτερων συνθηκών διαβίωσης. Στο αμέσως επόμενο διάστημα (1981-1991) καταγράφεται μικρή μείωση του πληθυσμού (11%) φαινόμενο καθόλου ανησυχητικό καθώς στην περίοδο 1991-2001 ο πληθυσμός ανακάμπτει σημειώνοντας εκρηκτική αύξηση με ποσοστό 37,7%.

Η χωροταξική κατανομή του πληθυσμού εμφανίζει έντονη ανομοιομορφία. Ειδικότερα, η συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού, σχεδόν το 60%, συγκεντρώνεται στον οικισμό των Μαλίων δεδομένου ότι αποτελεί έναν από τους πιο γνωστούς τουριστικούς προορισμούς της Κρήτης με αποτέλεσμα να προσελκύει μόνιμους κατοίκους δεδομένων των ευκαιριών απασχόλησης. Ακολουθούν οι οικισμοί Σταλίδας (15,9%) και Μοχού (18,6%) με σημαντική συγκέντρωση πληθυσμού ενώ ο οικισμός του Κρασιού λόγω του ορεινού του χαρακτήρα, συμμετέχει στον συνολικό πληθυσμό του Δήμου με ποσοστό μόλις 5,6%. Συμπεραίνεται λοιπόν ότι οι τουριστικά αναπτυγμένοι οικισμοί λειτουργούν ολοένα και περισσότερο ως πόλοι έλξης ανθρώπινου δυναμικού, λόγω των ευκαιριών απασχόλησης, της συγκέντρωσης διοικητικών και λοιπών υπηρεσιών και υποδομών απειλώντας με ερήμωση και εγκατάλειψη τους ορεινούς και λιγότερο δυναμικούς οικισμούς.



2.3.3^β Ηλικιακή διάρθρωση πληθυσμού

Η δομή του πληθυσμού (σύνθεση κατά φύλο και ηλικία) μελετάται προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με: α) το επίπεδο και τις προοπτικές οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης του Δήμου και β) τα αντίστοιχα μέτρα (οικονομικά και κοινωνικά) τα οποία πρέπει να ληφθούν από την Δημοτική Αρχή για την αντιμετώπιση κρίσιμων ζητημάτων. Η δημογραφική εικόνα του Δήμου χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα ικανοποιητική καθώς ο νεανικός πληθυσμός (0-14 ετών) ανέρχεται στο 19,2% του συνολικού πληθυσμού ενώ τα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών αποτελούν το 14,6%. Τέλος, ο ενεργός πληθυσμός (15-64 ετών) αποτελεί το 66,2% του πληθυσμού του Δήμου.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ

Ομάδες Ηλικιών	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	ΔΑΦ
0-14	430	439	869	97,95
15-24	332	314	646	105,73
25-39	533	416	949	128,12
40-54	421	428	849	98,36
55-64	279	259	538	107,72
65-79	229	263	492	87,07
80+	70	97	167	97,00
Σύνολο	2.294	2.216	4.510	103,52
Δείκτης Γήρανσης	69,53	82,0	75,83%	
Δείκτης Νεανικότητας			19,26%	
Δείκτης Εξάρτησης			52,83%	

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ, 2001

2.3.3^γ Επίπεδο εκπαίδευσης

Το επίπεδο εκπαίδευσης στο Δήμο Μαλίων χαρακτηρίζεται ικανοποιητικό δεδομένου ότι σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού (18,77%) είναι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης, ποσοστό αρκετά υψηλότερο από το αντίστοιχο του Νομού Ηρακλείου (10,52%). Επίσης αρκετά υψηλό είναι το ποσοστό των απόφοιτων ανώτατων και ανώτερων σχολών (3,91%). Η πλειοψηφία ωστόσο του πληθυσμού είναι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης (52,79%) ενώ ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι το τμήμα του πληθυσμού που δεν ολοκλήρωσε την πρωτοβάθμια εκπαίδευση αγγίζει μόλις το 7,58%, ποσοστό πολύ χαμηλότερο από το αντίστοιχο του Νομού Ηρακλείου (14,09%). Η θετική εικόνα που εμφανίζει ο πληθυσμός του Δήμου ως προς το μορφωτικό επίπεδο σχετίζεται άμεσα με τον ικανοποιητικό δείκτη νεανικότητας, τη δυνατότητα συγκράτησης του πληθυσμού και την εν γένει αναπτυξιακή δυναμική της περιοχής.

2.3.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Η οικονομία του Δήμου στηρίζεται κατά βάση στον τριτογενή τομέα και συγκεκριμένα στον τουρισμό και τις συναφείς με αυτόν δραστηριότητες, διαμορφώνοντας σε μεγάλο βαθμό τα μεγέθη του τοπικού εισοδήματος και της απασχόλησης. Ωστόσο, η οικονομική δομή του Δήμου εμφανίζει ικανοποιητική διαφοροποίηση με τη συμμετοχή και των άλλων παραγωγικών τομέων. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της ΕΣΥΕ (2001), ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός (βλ. ακόλουθο πίνακα) αντιπροσωπεύει το 38,65% του συνολικού πληθυσμού αποκλίνοντας ελάχιστα από το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο Νομού Ηρακλείου (39,1%). Οι απασχολούμενοι ανέρχονται σε 1.680 άτομα αντιστοιχώντας στο 37,25% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού γεγονός που υποδηλώνει ότι ο Δήμος Μαλίων δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα ανεργίας. Συγκεκριμένα ο δείκτης ανεργίας είναι της τάξης του 3,61% πολύ χαμηλότερος από αυτόν του Νομού Ηρακλείου (5,87%). Σημειώνεται ότι το χαμηλό ποσοστό ανεργίας οφείλεται

στην πληθώρα θέσεων εργασίας που δημιουργούνται κατά την τουριστική περίοδο σε σχετικά επαγγέλματα, γεγονός που δηλώνει ότι πρόκειται για απασχόληση εποχιακού χαρακτήρα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ

Δημοτικό Διαμέρισμα	Οικονομικά ενεργός πληθυσμός (ΟΕΠ)	% Συνολικού πληθυσμού	Απασχ/νοι	% Συνολικού πληθυσμού	Άνεργοι	% ΟΕΠ
Μοχού	638	34,96%	613	33,59%	25	3,92%
Μαλίων	1.105	41,15%	1.067	39,74%	38	3,44%
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	1.743	38,65%	1.680	37,25%	63	3,61%

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ, Επεξεργασία στοιχείων

Η ανάλυση της απασχόλησης κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας (βλ. ακόλουθο πίνακα) καταδεικνύει ως σημαντικότερο τομέα τον τριτογενή, ο οποίος αποτελεί τη βασική πηγή απασχόλησης και εισοδήματος. Το ποσοστό των εργαζομένων στον τριτογενή τομέα ανέρχεται σε 46,49% (ΕΣΥΕ, 2001) και συνιστά απασχόληση στους κλάδους πρωτίστως του τουρισμού και δευτερευόντως του εμπορίου και των υπηρεσιών. Δεύτερος σε σπουδαιότητα για την αναπτυξιακή πορεία της περιοχής είναι ο πρωτογενής τομέας στον οποίο απασχολείται το 28,10% του εργατικού δυναμικού ενώ περιορισμένη είναι η συμμετοχή του δευτερογενή τομέα (14,35%). Η διάρθρωση κατά τομέα του οικονομικά ενεργού πληθυσμού επαληθεύει τις ενδείξεις τριτογενοποίησης του παραγωγικού ιστού. Διαχρονικά καταγράφεται τάση φθίνουσας πορείας της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα και αύξηση στον τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας.

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Τομέας οικονομικής δραστηριότητας	Δημοτικό Διαμέρισμα Μοχού	%	Δημοτικό Διαμέρισμα Μαλίων	%	Δήμος Μαλίων	%
Πρωτογενής	223	36,38%	249	23,34%	472	28,10%
Δευτερογενής	83	13,54%	158	14,81%	241	14,35%
Τριτογενής	273	44,54%	508	47,61%	781	46,49%
Δε δήλωσαν	34	5,55%	152	14,25%	186	11,07%
ΣΥΝΟΛΟ	613		1.067		1.680	

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ 2001, Επεξεργασία στοιχείων

Αξίζει να σημειωθεί ότι η έντονη τουριστική κίνηση που καταγράφεται στην περιοχή μεταβάλλει τις οικονομικές προτεραιότητες και τη δομή του παραγωγικού συστήματος δεδομένου ότι

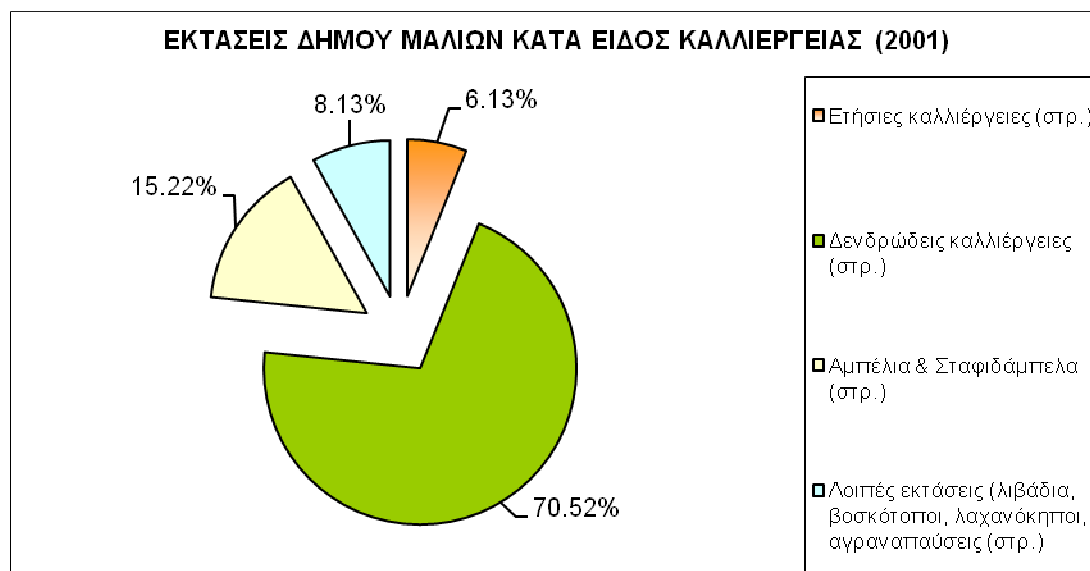
απασχολούμενοι στον πρωτογενή τομέα μετατοπίζονται στον τριτογενή και αντίστροφα. Συγκεκριμένα κατά τη θερινή περίοδο καταγράφεται στροφή του οικονομικά ενεργού πληθυσμού προς τον τουρισμό ενώ σε διαστήματα τουριστικής ύφεσης εργαζόμενοι κατευθύνονται σε εργασίες του πρωτογενή τομέα. Συμπερασματικά η σχέση του αγροτικού τομέα και του τουριστικού κλάδου ευνοεί την πολυαπασχόληση με την τροφοδότηση εργατικού δυναμικού του πρώτου προς το δεύτερο και αντίστροφα.

2.3.5 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

2.3.5^α Πρωτογενής τομέας

Ο Δήμος Μαλίων αποτελεί καθιερωμένο τουριστικό προορισμό με φυσικό επακόλουθο ο παραγωγικός ιστός (που στο παρελθόν γνώριζε ιδιαίτερη άνθηση) να έχει στραφεί στον τριτογενή τομέα. Αν και η οικονομία λοιπόν της περιοχής εξαρτάται άμεσα από τον τουρισμό με την πλειοψηφία των κατοίκων να απασχολούνται στο κλάδο των ξενοδοχείων - εστιατορίων, ένα σημαντικό ποσοστό απασχολείται (και σήμερα ακόμη) στον πρωτογενή τομέα ο οποίος όμως παρουσιάζει συνεχή φθίνουσα πορεία.

Σε επίπεδο δημοτικών διαμερισμάτων, ο πρωτογενής τομέας εμφανίζεται περισσότερο ανεπτυγμένος (επίσημα τουλάχιστο) στο διαμέρισμα του Μοχού. Στο σύνολο του Δήμου καταγράφονται 8.107 στρέμματα γεωργικών εκτάσεων εκ των οποίων το 70,52% αντιστοιχεί σε δενδρώδεις καλλιέργειες, το 15,22% σε αμπέλια και σταφιδάμπελα, το 6,13% σε ετήσιες καλλιέργειες ενώ το υπόλοιπο 8,13% καλύπτεται από λαχανόκηπους, βοσκότοπους, αγροναπαύσεις κλπ.



Το εύφορο έδαφος, οι ήπιες κλιματολογικές συνθήκες και η ύπαρξη άφθονου νερού ευνοούν την ανάπτυξη δυναμικών καλλιεργειών στις οποίες εξειδικεύεται η περιοχή. Σημαντικές για την τοπική οικονομία είναι οι θερμοκηπιακές καλλιέργειες μπανάνας. Άλλα παραγόμενα αγροτικά προϊόντα

είναι το λάδι, το κρασί, η σταφίδα, τα κηπευτικά και οι πατάτες. Όσον αφορά στην κτηνοτροφική δραστηριότητα βλ. ακόλουθο πίνακα), εμφανίζεται περισσότερο ανεπτυγμένη στο δημοτικό διαμέρισμα Μοχού και αποτελείται κυρίως από αιγοπρόβατα (4.381). Σημαντικός είναι επίσης ο αριθμός των πουλερικών και των κουνελιών που προορίζονται κυρίως για αυτοκατανάλωση.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Δημοτικό Διαμέρισμα	Σύνολο	Προβατοειδή	Αιγοειδή	Χοιροειδή	Ιπποειδή	Κουνέλια	Πουλερικά	Κυψέλες μελισσών
Μαλίων	4640	1017	981	5	21	473	1991	152
Μοχού	3243	1101	1282	0	0	0	860	0
Δήμος Μαλίων	7883	2118	2263	5	21	473	2851	152

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ, ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ –ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ 2001

Τέλος, η μελισσοκομία δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη και η παραγωγή είναι ελάχιστη αφενός λόγω του μειωμένου ενδιαφέροντος από πλευράς των κατοίκων και αφετέρου λόγω των προβλημάτων που κατά καιρούς προκύπτουν (ασθένειες μελισσών, κακές καιρικές συνθήκες κλπ.).

2.3.5^β Δευτερογενής Τομέας

Ο δευτερογενής τομέας συγκριτικά με τους λοιπούς παραγωγικούς τομείς συνιστά οικονομική δραστηριότητα περιορισμένης βαρύτητας, γεγονός που οφείλεται κατά κύριο λόγο στη ραγδαία ανάπτυξη του τουρισμού και των υπηρεσιών. Οι επιχειρήσεις που λειτουργούν στο Δήμο είναι μικρού μεγέθους, οικογενειακού κυρίως χαρακτήρα. Αναφορικά με τη διάρθρωση των κλάδων, εμφανή κυριαρχία παρουσιάζει ο κλάδος των κατασκευών, γεγονός που ερμηνεύεται από την έντονη οικοδομική δραστηριότητα που σημειώνεται στην περιοχή λόγω της τουριστικής ανάπτυξης. Μελλοντικά ο κλάδος αναμένεται να σημειώσει περαιτέρω ανάπτυξη με σαφή κατεύθυνση την ποιοτική αναβάθμιση των μονάδων. Ακολουθούν σε σπουδαιότητα οι κλάδοι :

- Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών (ελαιουργεία, αεριούχα ποτά)
- Κατασκευή προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά
- Κατασκευή Μεταλλικών Προϊόντων (σιδηουργεία, αλουμινοκατασκευές) Κατασκευή Επίπλων

Όσον αφορά την χωροταξική κατανομή των επιχειρήσεων του δευτερογενή τομέα η συντριπτική πλειοψηφία συγκεντρώνεται στον οικισμό των Μαλίων (73,21%) ενώ ακολουθούν με πολύ μικρή συμμετοχή οι οικισμοί της Σταλίδας και του Μοχού (12,5% και 14,3% αντίστοιχα). Ο δευτερογενής τομέας (αν και περιορισμένος) εμφανίζει σημαντική διασύνδεση με τον τριτογενή τομέα καθώς οι κλάδοι επιχειρήσεων που ανθούν, είναι εκείνοι που σχετίζονται με τον τουρισμό και την ικανοποίηση των αναγκών των επισκεπτών.

2.3.5^ν Τριτογενής Τομέας

Ο τριτογενής τομέας αποτελεί τον δυναμικότερο κλάδο της τοπικής οικονομίας και συγκεκριμένα τη βασική πηγή απασχόλησης και εισοδήματος. Συνίσταται σε απασχόληση αφενός στον τουρισμό και αφετέρου σε τομείς συναφείς με αυτό. Συνολικά στο Δήμο Μαλίων λειτουργούν 731 επιχειρήσεις του τριτογενούς τομέα, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων δραστηριοποιείται στους κλάδους:

- «Εστιατόρια και καταλύματα» (20,5% και 21,34%),
- «Λιανικό εμπόριο τροφίμων και ποτών» (2,2%),
- «Καφετέριες - Μπαρ» (15,7%),
- «Άλλο λιανικό εμπόριο» όπου εντάσσονται τα καταστήματα ειδών λαϊκής τέχνης – αναμνηστικών ειδών, κοσμημάτων κ.α. (12%)
- «Εκμίσθωση αυτοκινήτων» (2,7%).

Ως προς την χωροταξική κατανομή των επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα, έντονη συγκέντρωση παρατηρείται στους οικισμούς με αυξημένη τουριστική κίνηση ήτοι των Μαλίων (76%) και της Σταλίδας (17%) ενώ περιορισμένος αριθμός καταστημάτων καταγράφεται στο Μοχό (6%) και το Κράσι (1%) όπου οι ανάγκες κατοίκων και επισκεπτών καλύπτονται από τους προαναφερθέντες γειτονικούς οικισμούς.

Ως προς την νομική μορφή των επιχειρήσεων έντονη κυριαρχία εμφανίζουν οι ατομικές επιχειρήσεις, ενώ ακολουθούν με ιδιαίτερα μεγάλη απόκλιση οι Α.Ε., οι Ο.Ε., οι Ε.Ε. και οι ΕΠΕ. Συμπεραίνεται λοιπόν ότι οι επιχειρήσεις του Δήμου είναι μικρού μεγέθους, οικογενειακού χαρακτήρα, απασχολώντας μικρό αριθμό εργαζομένων.

Τουρισμός

Ο Δήμος Μαλίων συνιστά έναν από τους πιο τουριστικούς δήμους του Νομού και της Περιφέρειας γενικότερα. Μαζί με τους Δήμους Χερσονήσου και Γουβών, με τους οποίους γεινιάζει, αποτελούν το πιο αντιπροσωπευτικό παράδειγμα ανάπτυξης μαζικού τουρισμού, του βόρειου τμήματος του Νομού Ηρακλείου. Οι παράκτιοι οικισμοί του (Μάλια, Σταλίδα), συγκεντρώνουν πλήθος τουριστών κατά τη θερινή περίοδο. Ο τουρισμός διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομία της περιοχής επηρεάζοντας στο μέγιστο δυνατό βαθμό την τοπική ανάπτυξη. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 46,49% των απασχολούμενων στην περιοχή του Δήμου, απασχολείται στον τριτογενή τομέα, και κυρίως στους κλάδους του εμπορίου και του τουρισμού. Από τις εφτακόσιες τριάντα μία (731) επιχειρήσεις που λειτουργούν στην περιοχή οι περισσότερες συγκεντρώνονται στους κλάδους «Εστιατόρια και Καταλύματα», «Μπαρ» και «Άλλο Λιανικό Εμπόριο». Ο Δήμος Μαλίων, από άποψη επάρκειας πόρων εμφανίζει ικανοποιητική εικόνα (βαθμολογία 41,6), συγκρινόμενη μάλιστα με την αντίστοιχη του Νομού Ηρακλείου (24,29) και αρκετά υψηλότερη συγκριτικά με τους επίσης τουριστικούς Δήμους Χερσονήσου (25,57) και Γουβών (18,20). Η βαθμολογία ερμηνεύεται δεδομένου του αξιόλογου φυσικού αποθέματος (το Κράσι – Δ.Δ. Μοχού, ανήκει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο NATURA 2000) και του μοναδικού πολιτιστικού αποθέματος (αρχαιολογικοί χώροι, χαρακτηρισμένοι παραδοσιακοί οικισμοί). Τα στοιχεία αυτά έχουν συμβάλει στη θετική αξιολόγηση της τουριστικής

προσφοράς της περιοχής, είτε γιατί έχουν λειτουργήσει ως πόλοι έλξης επισκεπτών είτε γιατί μπορούν να λειτουργήσουν ως τέτοιοι στο μέλλον. 6

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο αρχαιολογικός χώρος Μαλίων συγκεντρώνει πλήθος επισκεπτών και από άποψη επισκεψιμότητας, κατατάσσεται στην τέταρτη θέση μετά από τις αρχαιότητες της Κνωσού, της Φαιστού και της Γόρτυνας. Επίσης οι τρεις από τους τέσσερις οικισμούς που απαρτίζουν το Δήμο, έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί, βάσει του Π.Δ. του Υπουργείου Πολιτισμού (666B/70), ενώ και ορισμένα κτίσματα έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα.

Τώρα όσον αφορά την επάρκεια της τουριστικής υποδομής του Δήμου συγκεντρώνονται συνολικά εκατόν ένα (101) κύρια τουριστικά καταλύματα με εννέα χιλιάδες διακόσιες εβδομήντα δύο (9.272) κλίνες και αντίστοιχα τέσσερις χιλιάδες τριακόσια πενήντα πέντε (4.355) μη κύρια καταλύματα με δέκα χιλιάδες εξακόσια σαράντα τέσσερις (10.644) κλίνες. Συγκριτικά με τους υπόλοιπους Δήμους του Νομού είναι από τους πιο ανεπτυγμένους τουριστικά, και από άποψη συγκέντρωσης τουριστικών καταλυμάτων, κατατάσσεται δεύτερος αμέσως μετά τη Χερσόνησο. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της τουριστικής δραστηριότητας, της περιοχής είναι η έντονη συγκέντρωση επισκεπτών, στους παραλιακούς οικισμούς Μαλίων και Σταλίδας, παράλληλα με την ιδιαίτερα περιορισμένη τουριστική ανάπτυξη των οικισμών της ενδοχώρας, με ελάχιστες εξαιρέσεις υποδομών και υπηρεσιών. Σε ότι αφορά την ποιότητα των καταλυμάτων του Δήμου, σημειώνεται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των κύριων καταλυμάτων ανήκουν στη Γ' κατηγορία (30,69 %), ενώ σημαντική είναι και η συγκέντρωση των επιπλωμένων διαμερισμάτων (21,78%) και των καταλυμάτων Β' κατηγορίας (22,77%). Τα κύρια καταλύματα Α', Δ' και Ε' κατηγορίας εμφανίζουν μικρότερη συγκέντρωση (7,92%, 10,89% και 5,94% αντίστοιχα). Συμπληρωματικά με τα κύρια καταλύματα λειτουργούν τα μη κύρια, τα οποία είναι κυρίως Α' κατηγορίας και σε μικρότερο βαθμό Β'.7

Η ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, που προβάλλει πλέον ως η επικρατέστερη λύση για την ανάπτυξη της ενδοχώρας, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την αποσυμφόρηση των κορεσμένων περιοχών από το μαζικό τουρισμό, δεν εμφανίζεται ιδιαίτερα ανεπτυγμένη στην περιοχή των Μαλίων. Οι μοναδικές υποδομές που σαφώς συμβάλλουν στην ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού, είναι δύο συνεδριακά κέντρα ξενοδοχειακών μονάδων Α' κατηγορίας και η Μαρίνα του Δήμου Μαλίων που όμως δεν λειτουργεί.

2.3.6 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΧΛΩΡΙΔΑ – ΠΑΝΙΔΑ

Η πλούσια γεωμορφολογία σε συνδυασμό με τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Κρήτη συνέβαλαν στη δημιουργία ενός μοναδικής ομορφιάς και βιοποικιλότητας φυσικού τοπίου. Ειδικότερα, στο Δήμο Μαλίων παρουσιάζεται σημαντικό οικολογικό ενδιαφέρον, γεγονός που αποδεικνύεται από την ένταξη του οικισμού του Κρασίου στο ευρωπαϊκό δίκτυο «Φύση 2000» για τη διατήρηση της άγριας πανίδας και χλωρίδας. Η οικολογική σημασία και αξία της περιοχής έγκειται κυρίως στην παρουσία ποικιλόμορφων οικοσυστημάτων, όπου απαντώνται σπάνια και ενδημικά είδη χλωρίδας και πανίδας. Χαρακτηριστικά της περιοχής του Κρασίου είναι οι υψηλοί θαμνώνες με *Juniperus*, οι διάσπαρτοι υποβαθμισμένοι πουρναρότοποι και τα

⁶ Βλ. Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης 2000- 2006

⁷ Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΟΤ

φρύγανα *Sarcopoterium spinosum*. Αναφέρεται επίσης ότι ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους αλλά και ως καταφύγιο θηραμάτων έχει χαρακτηριστεί το Όρος Δίκη : Οροπέδιο Λασιθίου, Καθαρό, Σελένα, Κράσι, Σελάκανο. Τέλος, στο Δήμο Μαλίων και συγκεκριμένα στο Μοχό υπάρχει ένας αξιόλογος υδροβιότοπος ο «Λυγαράς», ο οποίος δεν έχει μελετηθεί, δεν έχει αναδειχθεί και δεν έχει ενταχθεί σε καμία Κοινοτική Οδηγία αν και αποτελεί τόπο στάθμευσης για αποδημητικά πουλιά ενώ φιλοξενεί χελώνες και διάφορα σπάνια οστρακοειδή.

ΥΠΑΡΚΤΕΣ ΑΠΕΙΛΕΣ ΣΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι παράκτιες περιοχές του Δήμου αποτελούν ενότητες με ιδιαίτερη οικολογική αξία και σημασία για την κοινωνικό – οικονομική ανάπτυξη, όμως δέχονται αυξημένες πιέσεις λόγω της τουριστικής ανάπτυξης, της κατασκευής έργων υποδομής, με αποτέλεσμα την περιβαλλοντική τους υποβάθμιση. Αναλυτικότερα οι κυριότερες περιβαλλοντικές απειλές είναι:

ΛΥΜΑΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ:

Τα μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα διαθέτουν βιολογικούς καθαρισμούς που σε πολλές περιπτώσεις λειτουργούν σωστά και οι εκροές επαναχρησιμοποιούνται για την άρδευση των καλλωπιστικών φυτών τους. Εντούτοις, οι μικρές τουριστικές μονάδες διαθέτουν βιολογικούς καθαρισμούς ή απορροφητικούς βόθρους που από τη μη ορθή λειτουργία τους καταγράφονται προβλήματα όπως: έντονη δυσοσμία από τη λειτουργία ή την άρδευση ημιεπεξεργασμένων λυμάτων, κατάληξη των λυμάτων από τους βόθρους (μη στεγανοί) στους υπόγειους υδροφορείς με αποτέλεσμα τη μόλυνση των υδάτων.

ΑΝΕΞΕΛΕΓΚΤΗ ΔΟΜΗΣΗ:

Η αλματώδης τουριστική ανάπτυξη του Δήμου επέφερε την κατασκευή πλήθους τουριστικών και υποστηρικτικών υποδομών που δε συνάδουν με την τοπική αρχιτεκτονική αλλοιώνοντας την αισθητική του τοπίου. Αξίζει τέλος να αναφερθεί ότι η αύξηση της αυθαίρετης δόμησης και των υπερβάσεων που πραγματοποιούνται στο βωμό της τουριστικής ανάπτυξης, αλλοιώνουν την ακτογραμμή και επιβαρύνουν τον αιγιαλό λόγω της παντοειδούς πίεσης για «έργα». Παραλιακές περιοχές μαζικού τουρισμού όπως τα Μάλια και η Σταλίδα, που έχουν υπερβεί τη χωρική αντοχή τους, θέτουν σε κίνδυνο τις φυσικές συνθήκες των ακτών.

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Η χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων απειλούν τους υπόγειους υδροφόρους ορίζοντες (ρύπανση από νιτρικά και μικρορύπους) γεγονός που εκφράζει την ανάγκη για ενημέρωση - ευαισθητοποίηση του αγροτικού πληθυσμού σχετικά με την ελεγχόμενη χρήση τους.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ–ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Στο Δήμο Μαλίων δε λειτουργούν βιομηχανίες – βιοτεχνίες που να αποτελούν ρυπογόνες εστίες για το περιβάλλον. Εξαίρεση αποτελούν τα ελαιουργεία που βρίσκονται στον οικισμό του Μοχού τα λύματα των οποίων οδηγούνται ως επί το πλείστον σε σκάμματα (λυματοστάσια), επιφέροντας επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

2.3.7 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Κυρίαρχο στοιχείο του πολιτιστικού περιβάλλοντος του Δήμου είναι το μινωικό ανάκτορο των Μαλίων. Αν και μικρότερο από αυτά της Κνωσού και της Φαιστού το ανάκτορο λειτούργησε ως κέντρο - πόλη. Σύμφωνα με επιστημονικές έρευνες, στη θέση του ανακτόρου εντοπίστηκαν σπήλια προανακτορικού οικισμού (2500-2000 π.Χ) και κοντά στη θάλασσα ταφές της ίδιας εποχής. Το ανάκτορο πρωτοκτίστηκε γύρω στα 2000-1900 π.Χ και καταστράφηκε μαζί με τα άλλα μινωικά κέντρα στα 1450 π.Χ. περίπου.

Το ανάκτορο των Μαλίων χαρακτηρίζεται ως αρχαιολογικός χώρος μείζονος σημασίας⁸ και αποτελεί πόλο έλξης των επισκεπτών στην περιοχή αν και δεν έχει ενταχθεί ουσιαστικά στο τοπικό τουριστικό προϊόν.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Ο χαρακτηρισμός των παραδοσιακών οικισμών γίνεται είτε από το ΥΠΕΧΩΔΕ (κυρίως για λόγους αρχιτεκτονικής σπουδαιότητας) είτε από το ΥΠΠΟ (κυρίως για λόγους ιστορικούς). Είναι αξιοσημείωτο ότι οι τρεις από τους τέσσερις οικισμούς του Δήμου, έχουν χαρακτηριστεί από το Υπουργείο Πολιτισμού ως παραδοσιακοί (Π.Δ. ΥΠ.Π.Ο. 666B/70). Πρόκειται για τους οικισμούς Σταλίδας, Μοχού και Κρασίου. Αν και οι δύο τελευταίοι, και κυρίως το Κράσι, διατηρούν ως ένα βαθμό τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα με αναλλοίωτα αρχιτεκτονικά στοιχεία, δεν ισχύει το ίδιο για τη Σταλίδα, η οποία εξαιτίας της ανεξέλεγκτης τουριστικής δραστηριότητας, έχει αλλοιωθεί σε μεγάλο βαθμό.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Με στόχο την προσφορά στους κατοίκους της περιοχής, την πολιτιστική αναβάθμιση και παράλληλα τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος ο Δήμος Μαλίων κάθε χρόνο διοργανώνει πλήθος πολιτιστικών εκδηλώσεων κυρίως κατά τους θερινούς μήνες. Οι εκδηλώσεις αυτές που πραγματοποιούνται σε όλους τους οικισμούς (σε πλατείες και σχολεία) σχετίζονται με τις τοπικές παραδόσεις, τη μουσική και το χορό, τα γράμματα, τις τέχνες την επιστήμη και την ιστορία (Κρασανός Κύκλος, Καρναβάλι, διαλέξεις, συναυλίες κλπ.)

⁸Από το σύνολο των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων ορισμένοι χαρακτηρίζονται από τις επιτηρίδες της Ε.Σ.Υ.Ε ως μείζονος σημασίας, λόγω των παρακάτω κριτηρίων: 1. Είναι κηρυγμένοι, 2.εποπτεύονται από το Υπουργείο Πολιτισμού, 3. Έχουν τις κατάλληλες υποδομές και οργάνωση για την υποδοχή των επισκεπτών, 4. Καταβάλλεται δικαίωμα εισόδου, 5.παρουσιάζουν υψηλούς δείκτες επισκεψιμότητας συγκριτικά με άλλους σε εθνικό επίπεδο.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω η πολιτιστική δραστηριότητα του Δήμου είναι ιδιαίτερα αξιόλογη αν και τα σημάδια αλλοίωσής του από την έντονη και άναρχη τουριστική ανάπτυξη είναι πολλά. Είναι συνεπώς επιτακτική ανάγκη η συνέχιση και ενδυνάμωση της πολιτιστικής δραστηριότητας και η διατήρηση του πολιτιστικού αποθέματος.

2.3.8 ΥΠΟΔΟΜΕΣ

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Στα όρια του Δήμου Μαλίων λειτουργούν δύο αγροτικά ιατρεία (Δ.Δ. Μαλίων και Δ.Δ. Μοχού), τα οποία εποπτεύονται από το Κέντρο Υγείας του Καστελίου. Κάθε ένα από αυτά είναι διαθέσιμο και λειτουργεί σε καθημερινή βάση κατά τις πρωινές ώρες. Ειδικότερα στο αγροτικό ιατρείο Μαλίων απασχολούνται δύο επιμελητές ιατροί, το ίδιο ισχύει και στο αγροτικό ιατρείο του Μοχού.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΡΟΝΙΑΣ

Στην κατηγορία των υποδομών πρόνοιας εντάσσονται οι υποδομές για την προστασία της βρεφικής και παιδικής ηλικίας (βρεφικοί, βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών), οι υποδομές με αποδέκτες άτομα γ' ηλικίας (π.χ. ΚΑΠΗ, Γηροκομεία, κ.λπ.) και οι υποδομές προστασίας και φροντίδας ατόμων ευπαθών κοινωνικά ομάδων (άτομα με αναπηρίες και ψυχικές ασθένειες, αποφυλακισμένοι, χρήστες ναρκωτικών ουσιών, κ.α.). Στα όρια του Δήμου Μαλίων και με ευθύνη της Δημοτικής Αρχής, λειτουργούν δύο βρεφονηπιακοί σταθμοί, οι οποίοι εδρεύουν στα Δ.Δ. Μαλίων και Μοχού, αντίστοιχα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στο Δήμο Μαλίων λειτουργούν συνολικά εννέα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα.

A/A	ΣΧΟΛΕΙΑ
1.	1 ^ο Νηπιαγωγείο Μαλίων
2.	2 ^ο Νηπιαγωγείο Μαλίων
3.	3 ^ο Νηπιαγωγείο Μαλίων
4.	Νηπιαγωγείο Μοχού
5.	Δημοτικό Σχολείο Μαλίων
6.	Δημοτικό Σχολείο Μοχού
7.	Γυμνάσιο Μαλίων
8.	Γυμνάσιο Μοχού
9.	Ενιαίο Λύκειο Μαλίων
10.	Ενιαίο Λύκειο Μοχού

ΠΗΓΗ : ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ – ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ Α' ΒΑΘΜΙΑΣ & Β' ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΜΑΡΤΙΟΣ 2003)

Σε ότι αφορά τις εκπαιδευτικές υποδομές αυτές κρίνονται ικανοποιητικές καθώς επαρκούν για την εξυπηρέτηση των αναγκών του μαθητικού δυναμικού, της περιοχής. Ωστόσο σημαντική είναι η απουσία δομών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο ιδιωτικών όσο και δημόσιων.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Στο Δήμο λειτουργούν δύο γήπεδα ποδοσφαίρου στους οικισμούς Μαλίων και Μοχού και ένα ανοικτό γήπεδο μπάσκετ στα Μάλια, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των τοπικών αθλητικών σωματείων και οργανώσεων, για τη διεξαγωγή διαφόρων αγώνων, αλλά και για την άθληση των νέων της περιοχής.

ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ – ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Ο Δήμος Μαλίων εξυπηρετείται από το Εθνικό Οδικό δίκτυο και συγκεκριμένα από τον ΒΟΑΚ, ο οποίος διέρχεται από τους οικισμούς Μαλίων και Σταλίδας και αποτελεί το συνδυαστικό κρίκο του Δήμου με τα αστικά κέντρα Ηρακλείου και Αγίου Νικολάου. Ο ΒΟΑΚ, αποτελεί την κεντρική οδική αρτηρία για όλες τις μετακινήσεις στο βόρειο τμήμα του νησιού συνδέοντας κατά μήκος όλα τα αστικά κέντρα (Χανιά, Ρέθυμνο, Ηράκλειο, Άγιος Νικόλαος) και τους τουριστικούς οικισμούς, με αποτέλεσμα η κίνηση να είναι ιδιαίτερα αυξημένη κυρίως τους θερινούς μήνες. Οι οικισμοί των Μαλίων και της Σταλίδας αντιμετωπίζουν σοβαρό κυκλοφοριακό πρόβλημα ενώ αυξημένα εμφανίζονται και τα τροχαία ατυχήματα. Οι οικισμοί των Μαλίων και της Σταλίδας αντιμετωπίζουν σοβαρό κυκλοφοριακό πρόβλημα ενώ αυξημένα εμφανίζονται και τα τροχαία ατυχήματα. Ακόμη και κατά τη χειμερινή περίοδο η κίνηση είναι σχετικά αυξημένη με σημαντικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής των κατοίκων. Στην παρούσα φάση, βρίσκεται σε εξέλιξη το έργο αναβάθμισης του ΒΟΑΚ, με την ολοκλήρωση του οποίου, η διέλευση των οχημάτων δεν θα γίνεται πλέον μέσα από τους οικισμούς αλλά από παρακαμπτήριο τμήμα έξω από αυτούς.

Οι οικισμοί του Μοχού και του Κρασίου συνδέονται μέσω του επαρχιακού δικτύου με τον ΒΟΑΚ, αλλά και με άλλους κοντινούς οικισμούς της ενδοχώρας όπως Γωνιές, Αβδού, Κερά, Οροπέδιο Λασιθίου κλπ. Το οδικό δίκτυο που εξυπηρετεί το Δήμο Μαλίων κρίνεται ικανοποιητικό και αναμένεται να βελτιωθεί σημαντικά δεδομένων των παρεμβάσεων, οι οποίες μάλιστα βρίσκονται στην τελική φάση. Για τις μετακινήσεις των κατοίκων και των επισκεπτών, χρησιμοποιούνται τα αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης και τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Ειδικότερα οι παραλιακοί οικισμοί των Μαλίων και της Σταλίδας εξυπηρετούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, από πυκνή γραμμή των υπεραστικών λεωφορείων. Σε καθημερινή βάση πραγματοποιούνται τακτικά δρομολόγια (σχεδόν ανά μισή ώρα) από το Ηράκλειο προς Μάλια και αντίθετα.

Ωστόσο αν και για τους παραλιακούς οικισμούς η εξυπηρέτηση κρίνεται ικανοποιητική, η κατάσταση διαφοροποιείται σημαντικά στη περίπτωση των οικισμών της ενδοχώρας, με σημαντικές συνέπειες για την οικονομική τους ανάπτυξη και την τουριστική δραστηριότητα. Συγκεκριμένα κατά τη χειμερινή περίοδο δεν υπάρχει δρομολόγιο του ΚΤΕΛ προς το Κράσι και το Μοχό. Με στόχο την εξυπηρέτηση του πληθυσμού και των τουριστών ο Δήμος, μισθώνει λεωφορείο για την πραγματοποίηση δρομολογίων μεταξύ των τεσσάρων οικισμών. Επιπλέον για την εξυπηρέτηση των εργαζομένων υπήρξε δρομολόγιο με κατεύθυνση από τους οικισμούς Χερσονήσου, Σταλίδας και Μαλίων προς την ενδοχώρα και το αντίστροφο.

ΥΔΡΕΥΣΗ – ΑΡΔΕΥΣΗ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ

Υδρευση – Αρδευση

Η ύδρευση γίνεται από πέντε υδρευτικές γεωτρήσεις του Δήμου Μαλίων. Επίσης υπάρχουν δίκτυα ύδρευσης (εσωτερικά και εξωτερικά) που καλύπτουν τις ανάγκες των οικισμών Μαλίων και Σταλίδας. Ο οικισμός Κρασίου καλύπτεται υδρευτικά από πηγή, ενώ προωθείται η υδροδότησή του από γεώτρηση όπως γίνεται στην περίπτωση του Μοχού. Η ΔΕΥΑΜ, λειτουργώντας υποστηρικτικά προς το Δήμο, παρεμβαίνει με δράσεις αντικατάστασης ή αποκατάστασης και επέκτασης των δικτύων με στόχο τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.

Αποχέτευση

Για τη συλλογή και επεξεργασία των αστικών λυμάτων των τοπικών διαμερισμάτων Μαλίων και Μοχού του Δήμου Μαλίων, έχει υλοποιηθεί στο σύνολό της η Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων (Βιολογικού Καθαρισμού) και Δικτύων αποχέτευσης στην περιοχή «Λούτρες» του δήμου Μαλίων. Κατασκευές και επεκτάσεις δικτύων αποχέτευσης γίνονται σε όλα τα τοπικά διαμερίσματα, καθώς επίσης και έργα συντήρησης υφιστάμενων δικτύων.

Διαχείριση απορριμμάτων

Ο Δήμος Μαλίων μαζί με τον όμορο Δήμο Χερσονήσου έχει ενταχθεί στο ΧΥΤΑ στην περιοχή Ποταμιών (Δήμος Χερσονήσου), που πρόσφατα έχει μετατραπεί σε Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων με την επωνυμία «ΦοΔΣΑ Βόρειας Πεδιάδας ΑΕ ΟΤΑ». Έχουν επενδυθεί πάνω των 9 εκατομμυρίων ευρώ από τα Κοινοτικά Πλαίσια Β' και Γ' για τη δημιουργία δύο κυτάρων εναπόθεσης απορριμμάτων και υγειονομικής ταφής που εξυπηρετούν την 9η Διαχειριστική Ενότητα Κρήτης στην οποία ανήκουν οι δήμοι Μαλίων, Χερσονήσου, Γουβών και Καστελίου. Αποτελεί φορέα ο οποίος σχεδιάζει, υλοποιεί και διαχειρίζεται τα έργα που αφορούν την αποκομιδή, ανακύκλωση, επεξεργασία και τελική διάθεση απορριμμάτων. Είναι ο πρώτος που ιδρύεται στην Κρήτη και ένας από τους πρώτους στην Ελλάδα.

2.4 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΙΩΝ

Τον Ιούλιο του 1986 με το υπ' αριθ. 261 Προεδρικό Διάταγμα γίνεται η ένωση των κοινοτήτων Μαλίων και Κρασίου της Επαρχίας Πεδιάδος και αποτελούν Δήμο με το όνομα Δήμος "Μαλίων" με έδρα το συνοικισμό "Μάλια" (ΦΕΚ 123/19-08-1986 Α). Αργότερα τον Ιανουάριο του 1999 βάσει του νόμου 2539/97 (Νόμος Καποδίστρια) γίνεται η συνένωση Μοχού - Σταλίδας με τον ήδη υπάρχον Δήμο. Έτσι από το 1999 ο Δήμος Μαλίων αποτελείται από τα παρακάτω τοπικά διαμερίσματα: Μοχού, Σταλίδας και Κρασίου. Φτάνοντας στα Μάλια αντικρίζουμε βόρεια το Κρητικό Πέλαγος και νότια το όρος Δίκτης. Ανατολικά βρίσκεται το μινωικό ανάκτορο Μαλίων το οποίο είναι το τρίτο σε μέγεθος ανάκτορο της μινωικής Κρήτης χτισμένο κοντά στη θάλασσα και πάνω στο δρόμο. Τα αρχαιολογικά στοιχεία αποδεικνύουν ότι η περιοχή ήταν κατοικημένη από την Νεολιθική Εποχή. Κατά την Μινωική περίοδο, σύμφωνα με την παράδοση ήταν η έδρα του βασιλιά Σαρπηδόνα αδελφού του Μίνωα. Τα Μάλια συνέχισαν να κατοικούνται από την μινωική εποχή και έχουν μακριά ιστορία που χάνεται στα βάθη των αιώνων.

2.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

2.5.1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ⁹

Οι δραστηριότητες των υπηρεσιών του Δήμου κατανέμονται στις εξής διοικητικές ενότητες:

1. Ειδικό Συνεργάτες/ Σύμβουλοι ή Επιστημονικοί Συνεργάτες

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

Ο κάθε ειδικός σύμβουλος, επιστημονικός συνεργάτης ή ειδικός συνεργάτης ασκεί καθήκοντα επιτελικά και δεν έχει αποφασιστική αρμοδιότητα οποιασδήποτε μορφής. Παρέχει συμβουλές και διατυπώνει εξειδικευμένες γνώμες γραπτά ή προφορικά για τον συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων, τον οποίο έχει οριστεί να εξυπηρετήσει (ν. 1416/1984 άρθρο 67). Το συμβουλευτικό του έργο απευθύνεται προς το Δήμαρχο.

2. Νομική Υποστήριξη

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

- (1) Παροχή υπηρεσιών νομικής υποστήριξης προς τα αιρετά όργανα του Δήμου για την προώθηση των επιδιώξεων/ στόχων/ συμφερόντων του Δήμου.
- (2) Παροχή υπηρεσιών νομικής υποστήριξης προς τις υπηρεσίες, στα νομικά πρόσωπα και στα άλλα ιδρύματα του Δήμου για οποιοδήποτε θέμα.
- (3) Νομική επεξεργασία και γνωμοδότηση για πράξεις της Δημόσιας Διοίκησης που αφορούν το Δήμο.

⁹ Βλ. Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών του δήμου Μαλίων

- (4) Νομική επεξεργασία προγραμματικών συμβάσεων του Δήμου, συμβολαίων, συμβάσεων εργασίας και έργου, διακηρύξεων, δημοπρασιών κ.λπ.
- (5) Παραστάσεις σ' όλα τα Δικαστήρια για υποθέσεις του Δήμου.
- (6) Παραστάσεις στις Διοικητικές Αρχές για την προάσπιση των συμφερόντων του
- (7) Συντήρηση της αναγκαίας υποδομής του Γραφείου για να ανταποκριθεί στις προηγούμενες δραστηριότητες (Συγκέντρωση νόμων, διαταγμάτων, γνωμοδοτήσεων, αποφάσεων και νομολογίας που αφορούν τα θέματα που απασχολούν το Δήμο).

3. Τμήμα «Γραφείο Δημάρχου», το οποίο αποτελείται από τα κάτωθι γραφεία:

α) Γραφείο Δημάρχου

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Δακτυλογράφηση, αναπαραγωγή, διεκπεραίωση, αρχειοθέτηση προσωπικής αλληλογραφίας και αποφάσεων του Δημάρχου.
- (2) Ρύθμιση συναντήσεων και επικοινωνιών του Δημάρχου και τήρηση ημερολογίου των προσωπικών επαφών του, εντός και εκτός του Δήμου.
- (3) Τήρηση ειδικού πρωτοκόλλου Δημάρχου.
- (4) Τήρηση προσωπικού αρχείου εγγράφων του Δημάρχου.
- (5) Τήρηση πρακτικών συναντήσεων ή συμβουλίων στα οποία μετέχει ο Δήμαρχος.
- (6) Συγκέντρωση στοιχείων ή εγγράφων που πρέπει να υπογραφούν από τα όργανα και μέριμνα για την υπογραφή και τη διεκπεραίωση τους.
- (7) Τήρηση αρχείου αποφάσεων Δημάρχου και αποφάσεων πολιτικών οργάνων
- (8) Διεξαγωγή κάθε υπηρεσίας που ανατίθεται στο Δήμαρχο και η οποία δεν ανήκει στην αρμοδιότητα υπολοίπων υπηρεσιών.

β) Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων και Τουριστικής Ανάπτυξης

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Δημοσιότητα - Δημόσιες σχέσεις - Διεθνείς Σχέσεις
- (2) Οργανωτική προετοιμασία και υποστήριξη ενημερωτικών συνεδρίων, συνελεύσεων, εορτών, δεξιώσεων και, γενικά, εκδηλώσεων του Δήμου.
- (3) Παρακολούθηση δημοσιεύσεων του τύπου ή εκπομπών στα Μέσα Μαζικής

- (4) Επικοινωνίας και μέριμνα για την προετοιμασία ανάλογων δημοσιεύσεων με στόχο την προάσπιση των συμφερόντων του Δήμου.
- (5) Συνεργασία με τους δημοσιογράφους και οργάνωση των συνεντεύξεων τύπου. Δημοσίευση διακηρύξεων και ανακοινώσεων των υπηρεσιών του Δήμου.
- (6) Σχεδιασμός, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων προβολής του έργου και των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος.
- (7) Σχεδιασμός, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων, ενημέρωσης των πολιτών για τις επιδιώξεις, στόχους και υπηρεσίες του Δήμου με γενικό στόχο τη δραστηριοποίηση των πολιτών για την προώθηση των τοπικών συμφερόντων.
- (8) Επιμέλεια ενημερωτικών εκδόσεων ή εκπομπών του Δήμου στα Μ.Μ.Ε. Συγκέντρωση ειδήσεων από το χώρο του Δήμου, επεξεργασία υλικού, σχεδιασμός, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων διανομής τους.
- (9) Τήρηση πληροφοριακού αρχείου δημοσιεύσεων ή εκπομπών που αφορούν το Δήμο
- (10) καθώς και των σχετικών απαντήσεων.
- (11) Επιμέλεια της διοργάνωσης, της υποδοχής, φιλοξενίας και ξενάγησης ξένων αντιπροσωπειών.
- (12) Υποστήριξη των αιρετών οργάνων και των υπηρεσιών για τη διοργάνωση των συναντήσεων με προσκεκλημένους από το εξωτερικό και αντιστοίχως επισκέψεων της δημοτικής αρχής.
- (13) Επιμέλεια της διαδικασίας μετάβασης στο εξωτερικό δημοτικής αντιπροσωπείας. Επικοινωνία με φορείς του εξωτερικού που ενδιαφέρον το Δήμο. Συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν την υφιστάμενη κατάσταση του τουρισμού στο Δήμο.
- (14) Παρακολούθηση της υλοποίησης προγραμμάτων τουριστικής προβολής της περιοχής του Δήμου (π.χ. παραγωγή τουριστικού υλικού και εκδόσεις πρακτικών οδηγιών για τους ταξιδιώτες, συμμετοχή σε εκθέσεις τουρισμού, δημιουργία δικτύων επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλες περιοχές εντός και εκτός της χώρας κ.λπ.).
- (15) Συνεργασία και συντονισμός με τους αρμόδιους φορείς τουρισμού, ενώσεις ξενοδόχων κ.α. επαγγελματικών φορέων καθώς και με κάθε φορέα ή άτομο που δραστηριοποιείται στον τουρισμό για την καταγραφή των προβλημάτων του τομέα και για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

γ) Γραφείο Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Προγραμματισμός της τοπικής ανάπτυξης και της δράσης του Δήμου
Συνεχής έρευνα και παρακολούθηση των εξελίξεων στην περιοχή του Δήμου και
τεκμηρίωση τους μέσω της συγκέντρωσης στατιστικών στοιχείων και δεικτών
- (2) Συγκέντρωση πληροφοριών από το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου που επηρεάζουν
τις δραστηριότητες του (π.χ. πλαίσια του εθνικού, περιφερειακού και νομαρχιακού
προγραμματισμού, χρηματοδοτήσεις, δημόσιες πολιτικές κατευθύνσεις των συλλογικών
οργάνων της Τ.Α., προγράμματα Ε.Ε
- (3) Φροντίδα για τη συγκέντρωση μελετών και τεχνογνωσίας που είναι δυνατόν να
βοηθήσουν τις επιδιώξεις του Δήμου (π.χ. έρευνες, ειδικές μελέτες διαμόρφωσης και
τυποποίησης τεχνογνωσίας στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κ.λπ.).
- (4) Επεξεργασία προτάσεων για τη σκοπιμότητα αυτοματοποίησης διαδικασιών μέσω της
πληροφορικής, την ανάλυση συστημάτων, την εκτίμηση των αναγκών για την
εγκατάσταση και λειτουργία των μηχανογραφικών εφαρμογών, την παραγωγή των
προγραμμάτων σε συνδυασμό με την επιλογή λειτουργικού συστήματος και υλικού.
- (5) Υποστήριξη των διαδικασιών προμήθειας του απαραίτητου εξοπλισμού σε λογισμικό ή/
και υλικό.
- (6) Φροντίδα για την εκπαίδευση των χρηστών των μηχανογραφικών εφαρμογών που
υποστηρίζονται από το σύστημα καθώς και για την ενημέρωση όλου του προσωπικού
σε θέματα πληροφορικής.
- (7) Φροντίδα για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του όλου μηχανογραφικού
συστήματος και την επίτευξη του μέγιστου βαθμού διαθεσιμότητάς του.
- (8) Συνεχής ενημέρωση για τις δυνατότητες που προσφέρουν οι τεχνολογίες
πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών και τη διατύπωση εισηγήσεων για την χρήση
τέτοιων τεχνολογιών από το Δήμο.

4. Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση αποτελείται από τα παρακάτω Τμήματα και γραφεία:

α) Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών

Γραφείο Προσωπικού

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Φροντίδα για τη συγκέντρωση των διατάξεων της νομοθεσίας και την κανονική εφαρμογή των γενικών ρυθμίσεων της Πολιτείας στα θέματα του προσωπικού, οποιασδήποτε σχέσης εργασίας, του Δήμου.
- (2) Διαχείριση των διαδικασιών που αφορούν την πρόσληψη, απόλυση, προαγωγή, παραίτηση, τοποθέτηση, μετακίνηση, απόσπαση, μετάταξη κ.λπ. του προσωπικού του Δήμου με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
- (3) Διαχείριση των διαδικασιών ελέγχου παρουσίας, παροχής αδειών, αξιολόγησης και άσκησης πειθαρχικού δικαίου στο προσωπικό του Δήμου, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
- (4) Τήρηση των μητρώων και φακέλων του προσωπικού του Δήμου, με οποιαδήποτε εργασιακή σχέση, με τη συγκέντρωση και καταγραφή των κάθε είδους μεταβολών της οικογενειακής, υπηρεσιακής και ατομικής κατάστασης (προσόντα, οικογενειακή κατάσταση, υπηρεσιακή εξέλιξη, απόδοση, άμοιρες, ποινές, άδειες, απουσίες κλπ.).
- (5) Τήρηση των διαδικασιών συγκέντρωσης, καταγραφής των πληροφοριών που έχουν σχέση με τον καθορισμό των κάθε φύσης αμοιβών και παροχών προς το προσωπικό οποιασδήποτε εργασιακής σχέσης του Δήμου.
- (6) Παροχή κάθε είδους πληροφοριών, προφορικών ή γραπτών (πιστοποιητικά, βεβαιώσεις κλπ.) προς το προσωπικό του Δήμου που αφορούν την υπηρεσιακή του κατάσταση.
- (7) Παρακολούθηση των μεταβολών της οργανωτικής κατάστασης και στελέχωσης των υπηρεσιών του Δήμου. Παρακολούθηση της κατανομής των θέσεων εργασίας στις επιμέρους υπηρεσίες του Δήμου.

Γραφείο Δημοτικής Κατάστασης (Δημοτολογίων -Ιθαγένειας - Μητρώου Αρρένων

- (1) Στρατολογία - Εκλογικοί Κατάλογοι
- (2) Σύνταξη, ενημέρωση και τήρηση των βιβλίων του δημοτολογίου και πληθυσμού
- (3) Τήρηση για κάθε οικογένεια, ιδιαίτερο φάκελο με τα σχετικά δικαιολογητικά και αρχείο αποφάσεων μεταβολών στα δημοτολόγια (μεταδημοτεύσεις, διορθώσεις ηλικιών, διαγραφές λόγω θανάτου εγγραφή αδήλωντων εξώγαμων κλπ).
- (4) Έκδοση πιστοποιητικών, προσωπικής, οικογενειακής κατάστασης και ταυτοπροσωπίας των δημοτών

- (5) Πολιτογραφήσεις αλλοδαπών με αίτηση και δήλωση στα τηρούμενα βιβλία
- (6) πολιτογραφήσεων
Κατάρτιση ετησίως των μητρώων αρρένων, τήρηση των αρχείων αυτών, ενημέρωση και τήρηση αρχείου των αποφάσεων των μεταβολών που επέρχονται σε αυτά (αλλαγή επωνύμου, προσθήκης πατρώνυμου, κύριου ονόματος κ.α. στοιχείων).
- (7) Κατάρτιση ετησίως των στρατολογικών πινάκων και έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών.
- (8) Έκδοση των αναγκαίων πιστοποιητικών για την εισαγωγή των ενδιαφερόμενων στις διάφορες στρατιωτικές σχολές.
- (9) Διεκπεραίωση των προβλεπόμενων διαδικασιών για την εγγραφή αδήλων, την εξακρίβωση της ιθαγένειας αυτών καθώς και τη διόρθωση των κάθε είδους εσφαλμένων εγγραφών στα μητρώα αρρένων

Γραφείο Ληξιαρχείου /Πολιτικών Γάμων

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Τήρηση και συνεχής ενημέρωση αρχείων στα οποία καταγράφονται τα ληξιαρχικά γεγονότα που συμβαίνουν στην περιφέρεια του Δήμου (γεννήσεις, γάμοι, θάνατοι) καθώς και κάθε μεταγενέστερο γεγονός που συνδέεται με αυτά (π.χ. βαπτίσεις, διαζύγια, ονοματοθεσία, μεταβολή θρησκεύματος κλπ.), σύμφωνα με τις ισχύουσες θεσμοθετημένες διαδικασίες.
- (2) Τήρηση αρχείων επισήμων εγγράφων ληξιαρχικών γεγονότων
- (3) Έκδοση αντιγράφων αποσπασμάτων ληξιαρχικών πράξεων ή άλλων θεσμοθετημένων πιστοποιητικών.
- (4) Περιοδική ενημέρωση των Κρατικών Υπηρεσιών(π.χ. ΕΣΥΕ) για τις γεννήσεις, γάμους, θανάτους που συνέβησαν στην περιφέρεια του Δήμου.
- (5) Ενημέρωση της Δημοτικής Κατάστασης και των αντίστοιχων Τμημάτων άλλων ΟΤΑ για τα ληξιαρχικά γεγονότα, που επηρεάζουν τα στοιχεία των μητρώων/ αρχείων που τηρούνται στα Τμήματα αυτά.
- (6) Συνεργασία με Ληξιαρχεία άλλων ΟΤΑ σε περιπτώσεις μεταβολών ή προσθήκης ληξιαρχικών πράξεων που βρίσκονται καταχωρημένες εκεί.
- (7) Μέριμνα για την τήρηση των θεσμοθετημένων διαδικασιών για την διεξαγωγή των πολιτικών γάμων.

Γραφείο Γραμματειακής Υποστήριξης Αιρετών Οργάνων Τοπικών Συμβουλίων)

- (1) Γραμματειακή Υποστήριξη Δημοτικού Συμβουλίου, Δημαρχιακής Επιτροπής, Αντιδημάρχων, Επιτροπών Δημοτικού Συμβουλίου, Τοπικών Συμβουλίων.
- (2) Κατάρτιση σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Δ.Σ. της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων του Δ.Σ. και ενημέρωση των μελών του Δ.Σ. για τα θέματα και το χρόνο/τόπο κάθε συνεδρίασης.
- (3) Συγκέντρωση, αναπαραγωγή και αποστολή στα μέλη του Δ.Σ. των διαφόρων εισηγήσεων και γενικά του ενημερωτικού υλικού που αντιστοιχεί στα θέματα των συνεδριάσεων.
- (4) Μέριμνα για το χώρο των συνεδριάσεων, την καλή λειτουργία των εγκαταστάσεων, την ύπαρξη των κατάλληλων μέσων κ.λπ.
- (5) Τήρηση πρακτικών κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων.
- (6) Τήρηση αρχείου πρακτικών και αποφάσεων του Δ.Σ.
- (7) Δακτυλογράφηση/αναπαραγωγή αποφάσεων Δ.Σ. και αποστολή τους στην Υπηρεσία
- (8) Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας.
- (9) Ενημέρωση των υπηρεσιών του Δήμου για τις εγκεκριμένες αποφάσεις του Δ.Σ. Ενημέρωση των αρμόδιων επιτροπών του Δ.Σ. για τα θέματα που παραπέμπονται σε αυτές από το Δημοτικό Συμβούλιο προς μελέτη.
- (10) Παροχή κάθε είδους γραμματειακής υποστήριξης προς τη Δημαρχιακή Επιτροπή και τις μόνιμες και έκτακτες επιτροπές που συνιστά το Δημοτικό Συμβούλιο και τα Τοπικά Συμβούλια (ενημέρωση για τα θέματα και το χρόνο κάθε συνεδρίασης, διανομή εισηγήσεων προς τα μέλη των Επιτροπών, τήρηση πρακτικών, τήρηση αρχείου πρακτικών, δακτυλογράφηση/ αναπαραγωγή εισηγήσεων κλπ.).
- (11) Παροχή κάθε είδους γραμματειακής υποστήριξης προς τους Αντιδημάρχους και τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου.

Γραφείο Πρωτοκόλλου - Αρχείου και βοηθητικών εργασιών

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Τήρηση των διαδικασιών πρωτοκόλλησης των κάθε είδους εισερχομένων στο Δήμο εγγράφων. Διανομή των εγγράφων στις επιμέρους υπηρεσίες του Δήμου.
- (2) Τήρηση των διαδικασιών πρωτοκόλλησης των κάθε είδους εξερχόμενων από το Δήμο εγγράφων.
- (3) Διεκπεραίωση/αποστολή των εγγράφων αυτών στους αποδέκτες.

- (4) Τήρηση ενεργών και ιστορικών αρχείων εγγράφων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τήρηση του γενικού αρχείου του Δήμου.
- (5) Μέριμνα για την εκτέλεση των γενικών βοηθητικών λειτουργιών υποστήριξης για τις ανάγκες των υπηρεσιών του Δήμου (τέλεξ, φαξ, καθαριότητα κτιρίων γραφείων, λειτουργία κυλικίων, φωτοαντιγραφήσεις, εξωτερικές και εσωτερικές εργασίες διακίνησης αλληλογραφίας εγγράφων, ανάρτηση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου καθώς και των ανακοινώσεων του Δήμου κ.λπ.).

Γραφείο ενημέρωσης δημοτών - Τηλεφωνικό κέντρο

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Υποδοχή και πληροφόρηση των δημοτών για κάθε δραστηριότητα του Δήμου.
- (2) Ενημέρωση των δημοτών για τα δικαιώματά τους και τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους καθώς και εφοδιασμό τους με τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία και έντυπα.
- (3) Παραλαβή υποδείξεων, προτάσεων και παραπόνων των δημοτών. Λειτουργία τηλεφωνικού κέντρου, παροχής γενικών και πληροφοριών προς τους δημότες.

Γραφείο Εξυπηρέτησης Αλλοδαπών

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

Επιλαμβάνεται για την έκδοση και ανανέωση όλων των αδειών παραμονής των αλλοδαπών και γενικά κάθε εργασίας που αφορά τους νόμιμα ευρισκόμενους αλλοδαπούς στην Ελλάδα, σύμφωνα με το ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α'/2.5.2001) «Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κτήση της ελληνικής Ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις όπως κάθε φορά ισχύει καθώς και με το νέο ν. 3386/2005 (ΦΕΚ 212/τ.Α/ 23.8.2005).

Γραφείο διοικητικής Υποστήριξης Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου του Δήμου

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Εκτέλεση των λειτουργιών διοικητικής υποστήριξης, (τήρηση αρχείων, γραμματειακή υποστήριξη, πρακτικά).
- (2) Ενημέρωση Δημάρχου και Δημοτικού Συμβουλίου για όλα τα θέματα λειτουργίας των ΝΠΔΔ του Δήμου.

- (3) Συνεργασία με το Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών για θέματα οικονομικής διαχείρισης των ΝΠΔΔ.
- (4) Συνεργασία με τις υπηρεσίες των ΝΠΔΔ για τα θέματα λειτουργίας τους.

Γραφείο Κοινωνικών και Πολιτιστικών Θεμάτων

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν στην υφιστάμενη κατάσταση των υποδομών της περιοχής του Δήμου σε ζητήματα κοινωνικής πολιτικής, πρόνοιας, υγείας, παιδείας, επιμόρφωσης, πολιτισμού.
- (2) Συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν στην υφιστάμενη κατάσταση ατόμων του Δήμου που ανήκουν σε διάφορες κοινωνικές ομάδες (νέοι, ηλικιωμένοι, γυναίκες κ.λπ.) και ιδίως ομάδων με κίνδυνο αποκλεισμού από την αγορά εργασίας.
- (3) Παρακολούθηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών πρόνοιας, υγείας, παιδείας, πολιτισμού προς τους δημότες είτε μέσω των Νομικών Προσώπων του Δήμου είτε μέσω άλλων τοπικών φορέων.
- (4) Συνεργασία με τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου που ασκούν αρμοδιότητες Κοινωνικής και Πολιτιστικής Πολιτικής.
- (5) Υποβολή προτάσεων σε εθνικά προγράμματα και προγράμματα της Ε.Ε. Υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησής τους.
- (6) Εκπόνηση ερευνών /μελετών κοινωνικού /πολιτιστικού περιεχομένου

β) Τμήμα Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών

Γραφείο Εξυπηρέτησης του Πολίτη

Γραφείο Εσωτερικής Αναπόκρισης

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων
- (2) Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για τη διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις υπηρεσίες Δημοσίου, τα στοιχεία των οποίων καταχωρεί σε ειδικό πρωτόκολλο.
- (3) Διαθέτει για διευκόλυνση τους έντυπα αιτήσεων Επικύρωση διοικητικών εγγράφων
- (4) Θεώρηση γνησίου της υπογραφής
- (5) Χορήγηση παραβόλων, κινητών επισήμων και υπευθύνων δηλώσεων.

- (6) Χορήγηση του αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας, μέσω ηλεκτρονικής διασύνδεσης με το σύστημα TAXIS
- (7) Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών που αποστέλλονται από τα Κ.Ε.Π., η διεκπεραίωση των οποίων εμπίπτει στις αρμοδιότητες του οικείου ΟΤΑ. Πρωθεί τα αιτήματα στις αρμόδιες για τη διεκπεραίωση τους υπηρεσίες, παρακολουθεί τη διαδικασία διεκπεραίωσης και την τήρηση των νόμιμων χρονικών προθεσμιών, παραλαμβάνει το σχετικό έγγραφο και το αποστέλλει στο Κ.Ε.Π. της αρχικής υποβολής της αίτησης.

γ) Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών

Γραφείο Λογιστηρίου –Διπλογραφικού

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Προϋπολογισμοί - Απολογισμοί - Οικονομική παρακολούθηση - Συγκέντρωση στοιχείων, διερεύνηση αναγκών και κατάρτιση των μεσοπρόθεσμων και ετησίων προϋπολογισμών δαπανών λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου και των αντίστοιχων προϋπολογισμών εσόδων του Δήμου.
- (2) Παρακολούθηση της εξέλιξης των προηγούμενων προϋπολογισμών Εξαγωγή των αποκλίσεων μεταξύ προϋπολογισθέντων και απολογιστικών μεγεθών.
- (3) Σύνταξη των ετήσιων οικονομικών απολογισμών του Δήμου σε συνεργασία με το Ταμείο.
- (4) Συνεργασία με τις άλλες διοικητικές ενότητες για την τήρηση διαδικασιών αμφίδρομης ενημέρωσης και ροής των οικονομικών πληροφοριών που σχετίζονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της κάθε Διοικητικής ενότητας και με τις αναθεωρήσεις του.
- (5) Σύνταξη και υποβολή στα πολιτικά όργανα, στο Συμβούλιο Συντονισμού Υπηρεσιών και στην Υπηρεσία Προγραμματισμού, περιοδικών οικονομικών απολογιστικών στοιχείων σύμφωνα με το σύστημα οικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόζει ο Δήμος.
- (6) Παραλαβή των κάθε φύσης παραστατικών που απαιτούνται κατά περίπτωση για την πληρωμή των οφειλών του Δήμου στους αντίστοιχους δικαιούχους.
- (7) Έλεγχος των προηγούμενων παραστατικών, έλεγχος της επάρκειας της αντίστοιχης πίστωσης του Προϋπολογισμού του Δήμου και έκδοση χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής. Αποστολή των ενταλμάτων στο Ταμείο για τη διενέργεια των πληρωμών.
- (8) Οικονομική διαχείριση και λογιστική παρακολούθηση των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συμμετέχει ο Δήμος.
- (9) Τήρηση αρχείων κάθε είδους παραστατικών και αντίστοιχων δικαιολογητικών που χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση του λογιστικού συστήματος του Δήμου (Καθολικό Εξόδων, Ημερολόγιο Εξόδων κτλ).
- (10) Παροχή κάθε είδους στοιχείων (π.χ. ετήσιος οικονομικός απολογισμός) που ζητούνται από Δημόσιες/Ελεγκτικές υπηρεσίες (π.χ. Ελεγκτικό Συνέδριο) σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν εκάστοτε.

- (11) Συγκέντρωση στοιχείων μεταβολών του προσωπικού ή αντίστοιχων καταβληθέντων παροχών ή καταλογισθέντων ποσών προς το προσωπικό του Δήμου, με οποιαδήποτε εργασιακή σχέση, που αντιστοιχούν και έχουν επίδραση στην καταβολή των αμοιβών τους.
- (12) Ενημέρωση των μηχανογραφικών αρχείων του προσωπικού με τα προηγούμενα στοιχεία και την εξαγωγή των περιοδικών μισθολογικών καταστάσεων ή γενικά των καταστάσεων πληρωμής κάθε είδους αμοιβής προς το προσωπικό του Δήμου.
- (13) Έλεγχος των προηγούμενων καταστάσεων και έγκαιρη διαβίβαση ενός αντίγραφου στο Τμήμα Ταμείου για πληρωμές.
- (14) Τήρηση αρχείου καταβληθέντων αμοιβών στο προσωπικό του Δήμου και έκδοση των αντίστοιχων βεβαιώσεων αποδοχών.
- (15) Φροντίδα για την ασφάλιση του προσωπικού του Δήμου στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς (π.χ. ΤΥ-ΔΚΥ, ΙΚΑ κλπ.)
- (16) Παρακολούθηση της απόδοσης των ασφαλιστικών εισφορών στους ασφαλιστικούς φορείς, τακτοποίηση των ενσήμων των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ.
- (17) Τήρηση των βιβλίων και αρχείων του λογιστικού συστήματος ΟΤΑ όπως εκάστοτε ισχύει.
- (18) Τήρηση του νέου διπλογραφικού λογιστικού συστήματος των ΟΤΑ από της εφαρμογής του.
- (19) Τήρηση μητρώου παγίων.
- (20) Σύνταξη οικονομικών καταστάσεων.

Γραφείο Διαχείρισης Εσόδων - Περιουσίας -Κληροδοτημάτων

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Διαχείριση Εσόδων Δημοτικής Περιουσίας- Κληροδοτημάτων
- (2) Συγκέντρωση στοιχείων για την εξακρίβωση των υποχρεωσεων και του ύψους των χρηματικών υποχρεώσεων προς το Δήμο των φυσικών προσώπων ή των κάθε είδους επιχειρήσεων της περιοχής, για φόρους, εισφορές, τέλη, δικαιώματα που περιοδικά πρέπει να καταβάλλονται στο Δήμο με βάση τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της νομοθεσίας.
- (3) Επεξεργασία στοιχείων και περιοδικοί υπολογισμοί του ύψους των οφειλομένων ποσών κατά κατηγορία προόδου και υπόχρεο.
- (4) Κατάρτιση βεβαιωτικών καταλόγων υποχρεωσεων και αντιστοίχων οφειλομένων ποσών κατά κατηγορία προσόδου
- (5) Τήρηση αρχείου της δημοτικής ακίνητης περιουσίας.

- (6) Μέριμνα για την αξιοποίηση/εκμετάλλευση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας (μισθώσεις, κατάρτιση σχετικών συμβάσεων κλπ.).
- (7) Τήρηση αρχείου κληροδοτημάτων προς το Δήμο και μέριμνα για την αξιοποίησή τους. Τήρηση των διαδικασιών που σχετίζονται με τις δωρεές προς το Δήμο.

Γραφείο Ταμειακής Υπηρεσίας

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Διαμόρφωση και παρακολούθηση των ταμειακών προγραμμάτων του Δήμου με τη συνεχή παρακολούθηση των υποχρεώσεων και των αναμενόμενων εισπράξεων. Παραλαβή των Χρηματικών Ενταλμάτων πληρωμών και διενέργεια των πληρωμών προς τους δικαιούχους μετά από έλεγχο των τυχόν επιπρόσθετων δικαιολογητικών που ορίζει ο νόμος ότι πρέπει να προσκομίζουν οι δικαιούχοι (π.χ. φορολογική ενημερότητα στην περίπτωση των Εταιρειών).
- (2) Καταγραφή των διενεργούμενων πληρωμών σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες.
- (3) Μέριμνα για την απόδοση των κάθε φύσεως κρατήσεων υπέρ τρίτων που αντιστοιχούν στα επιμέρους εντάλματα πληρωμής.
- (4) Διενέργεια εισπράξεων αντίστοιχων οφειλών προς Δήμο. Έκδοση αντίστοιχων γραμματίων εισπράξεως και σχετική ενημέρωση του περιοδικού αρχείου οφειλετών κατά οφειλέτη.
- (5) Παρακολούθηση της πραγματοποίησης των υποχρεώσεων των οφειλετών προς το Δήμο και ενημέρωση του Λογιστηρίου για τις καθυστερούμενες οφειλές.
- (6) Κατάρτιση των περιοδικών καταστάσεων προς πληρωμή και πληρωθέντων εξόδων.
- (7) Παραλαβή των βεβαιωτικών καταλόγων των υπόχρεων και των αντίστοιχων οφειλομένων στο Δήμο ποσών κατά κατηγορία προσόδου.
- (8) Έκδοση και μέριμνα για την κοινοποίηση ατομικών ή ειδικών προσκλήσεων προς του οφειλέτες του Δήμου.
- (9) Τήρηση των διαδικασιών, αρχείων και γενικά λογαριασμών του λογιστικού συστήματος του Δήμου που αφορούν τα εισπρακτέα και τα πραγματοποιηθέντα έσοδα του Δήμου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες.
- (10) Κατάρτιση των περιοδικών καταστάσεων εισπραχθέντων και εισπρακτέων εσόδων.
- (11) Τήρηση φυσικού ταμείου στα γραφεία του Δήμου.

- (12) Διενέργεια χρηματικών δοσοληψιών με τις Τράπεζες.
- (13) Τήρηση αρχείων κάθε είδους παραστατικών και στοιχείων δικαιολογητικών που χρησιμοποιούνται για ενημέρωση του λογιστικού συστήματος του Δήμου.
- (14) Παροχή κάθε είδους στοιχείων που ζητούνται από Δημόσιες Ελεγκτικές υπηρεσίες σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν εκάστοτε.
- (15) Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων οικονομικού περιεχομένου με τις ΔΟΥ και λοιπές Υπηρεσίες του Δημοσίου Τομέα, ΔΕΚΟ κλπ.

5. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Περιβάλλοντος

Διεύθυνση αποτελείται από τα παρακάτω Τμήματα και Γραφεία:

α) Τμήμα Τεχνικών έργων και Πολεοδομικών Εφαρμογών

Γραφείο Προγραμματισμού και Μελετών

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Συλλέγει στοιχεία με επί τόπου διερεύνηση και καταγραφή αδυναμιών του φυσικού και δομημένου χώρου της περιοχής του Δήμου.
- (2) Προχωρά στην τεκμηρίωση των αδυναμιών/προβλημάτων της περιοχής και τηρεί σχετικό αρχείο. Με βάση τα συμπεράσματα και αποτελέσματα σχετικών μελετών, προχωρά σε εισήγηση αποφάσεων, ρυθμίσεων και προγραμμάτων εφαρμογής για τη βελτίωση των πολεοδομικών, οικιστικών προβλημάτων της περιοχής του Δήμου. Υποστηρίζει τη συμμετοχή του Δήμου στις διαδικασίες χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.
- (3) Έρχεται σε Συνεργασία με αντίστοιχου αντικείμενου Νομαρχιακές ή Κεντρικές Υπηρεσίες και φορείς για την από κοινού ρύθμιση θεμάτων Χωροταξικού / Πολεοδομικού σχεδιασμού που απασχολούν την περιοχή του Δήμου και για την ανάπτυξη αντίστοιχων κοινών προγραμμάτων.
- (4) Παρέχει προς κάθε ενδιαφερόμενο (πληροφορίες και έγγραφα) που σχετίζονται με τα σχέδια πόλης, τα γενικά πολεοδομικά σχέδια και γενικά τη χωροταξική / πολεοδομική ανάπτυξη της περιοχής. Εκτελεί ενέργειες για την εφαρμογή του σχεδίου πόλης.

Γραφείο Κατασκευών και Έργων

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

- (1) Προσδιορίζει ετήσιους και μεσοπρόθεσμους στόχους εκτέλεσης νέων τεχνικών έργων στην περιοχή του Δήμου και εκτέλεσης εργασιών συντήρησης της υφιστάμενης κοινόχρηστης υποδομής.
- (2) Φροντίζει για την παρακολούθηση και τήρηση της νομοθεσίας που έχει σχέση με την ανάθεση, εκτέλεση και παραλαβή τεχνικών έργων.
- (3) Επιμελείται τις διαδικασίες διενέργειας διαγωνισμού ανάθεσης έργων, που του ανατίθενται από τον Δήμο.
- (4) Επιβλέπει την εκτέλεση των έργων από εργολήπτες με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για το αρτιότερο αισθητικό, λειτουργικό και οικονομικό αποτέλεσμα για τον Δήμο.
- (5) Προγραμματίζει και επιβλέπει έργα και παρεμβάσεις που εκτελούνται από συνεργεία του Δήμου.
- (6) Υλοποιεί τις μελέτες για την κατασκευή, επισκευή, συντήρηση, διακόσμηση και εξοπλισμό των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων του Δήμου, για έργα οδοποιίας, για έργα διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων (π.χ. πεζόδρομοι, πλατείες, παιδικές χαρές, αθλητικοί χώροι κ.λπ.). για εργασίες σήμανσης και διαγράμμισης οδών (Εγκατάσταση και συντήρηση κάθε είδους πληροφοριακών πινακίδων στην περιοχή του Δήμου, π.χ. πινακίδες ονομασίας οδών και πλατειών, αρίθμησης κτιρίων, παροχής πληροφοριών σε οδηγούς και διερχόμενους, παροχής πληροφοριών σε θέματα του Δήμου, στάσεων συγκοινωνιακών μέσων), για ηλεκτρομηχανολογικά έργα και συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού κλπ.

β) Τμήμα Γεωτεχνικών Υπηρεσιών και Περιβάλλοντος

Γραφείο Περιβάλλοντος και Πρασίνου

Το γραφείο ασχολείται με τα εξής θέματα:

α. Θέματα Προστασίας Περιβάλλοντος

- Συγκέντρωση στοιχείων, επί τόπου διερεύνηση και καταγραφή αδυναμιών της περιοχής του Δήμου σε θέματα περιβάλλοντος (π.χ. διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων,

αποκατάσταση χώρων, απομάκρυνση δραστηριοτήτων ηχορύπανσης, πηγές ρύπανσης, προστασία διαχείριση βιοτόπων κλπ).

- Τεκμηρίωση των αδυναμιών, προβλημάτων της περιοχής και τήρηση σχετικού αρχείου.
- Συνεργασίες με αντίστοιχου αντικείμενου Νομαρχιακές ή Κεντρικές Υπηρεσίες και φορείς για την από κοινού ρύθμιση περιβαλλοντικών θεμάτων που απασχολούν την περιοχή του Δήμου και για την ανάπτυξη αντίστοιχων κοινών προγραμμάτων.
- Συνεργασία με την Υπηρεσία Προγραμματισμού για θέματα σχεδιασμού /προγραμματισμού της δράσης του Δήμου σε ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος.

β. Θέματα Δημόσιας Υγείας

- Μελέτη και εφαρμογή προγραμμάτων βελτίωσης της δημόσιας υγείας.
- Μέριμνα για την εφαρμογή - τήρηση των προβλεπομένων υγειονομικών διατάξεων που αφορούν την ύδρευση, αποχέτευση, κοιμητήρια, δημοτικούς χώρους άθλησης, γυμναστήρια, κατασκηνώσεις, δημοτικές και λαϊκές αγορές, την καθαριότητα και την διαχείριση των απορριμμάτων, λουτρών και αποχωρητηρίων, παιδικούς, βρεφικούς, βρεφονηπιακούς σταθμούς και νηπιαγωγείων, κέντρων ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, την λειτουργία περιπτέρων και κυλικίων εντός κοινοχρήστων χώρων, την ηχορύπανση και την προστασία του περιβάλλοντος γενικότερα.
- Αντιμετώπιση προβλημάτων ανθυγιεινών εστιών (από Στάσιμα Νερά, εγκαταλελειμμένα σπίτια, οικόπεδα χωρίς περίφραξη κλπ).
- Εφαρμογή προγραμμάτων καταπολέμησης εντόμων και τρωκτικών υγειονομικής σημασίας (εντομοκτονίες - μυοκτονίες)

Γραφείο Αγροτικών θεμάτων

Το γραφείο ασχολείται με τα εξής θέματα

- Επεξεργασία προτάσεων προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την εκπόνηση μελετών, τη σύνταξη σχεδίων και την υλοποίηση προγραμμάτων για την αγροτική ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου.
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και ενημέρωση / πληροφόρηση των αγροτών σε θέματα γεωπονίας.

- Υποστήριξη της συμμετοχής του Δήμου στην κατάρτιση των Νομαρχιακών Προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και παρακολούθηση των εφαρμοζόμενων μέτρων.
- Συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα της Ν.Α. και συμμετοχή σε προγράμματα ενημέρωσης για την ανάπτυξη νέων βιολογικών καλλιεργειών, την εφαρμογή προγραμμάτων αναδιάρθρωσης, την προστασία των περιοχών γης υψηλής παραγωγικότητας, την ορθολογική αξιοποίηση των βοσκοτόπων.
- Συμμετοχή στα προγράμματα της Ν.Α., της Περιφέρειας και του Κράτους για την ισόρροπη ανάπτυξη της γεωργικής βιομηχανίας, την ενημέρωση για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας
- Εντοπισμός ελλείψεων αγροτικής οδοποιίας και άλλων έργων υποδομής (υδραυλικών - εγγειοβελτιωτικών έργων) και υποβολή σχετικών προτάσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες του Νομού και της Περιφέρειας.

Γραφείο Πολιτικής Προστασίας

- Φροντίζει για την αντιμετώπιση σε καιρό ειρήνης εκτάκτων αναγκών (π.χ. σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές)
- Μεριμνά για την εκπαίδευση του προσωπικού του Δήμου και των δημοτών στην εφαρμογή των σχεδίων έκτακτης ανάγκης
- Συγκροτεί και οργανώνει σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ν.Α. τις ομάδες αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και τις επιτροπές εθελοντών πολιτών.
- Τηρεί καταστάσεις οδηγών - χειριστών - μηχανημάτων, τηλέφωνα προσώπων και υπηρεσιών που θα χρησιμοποιηθούν σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης
- Ενημερώνει τους κατοίκους της περιοχής με κάθε μέσο, για την αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούνται από έκτακτες ανάγκες (φυσικές καταστροφές, θεομηνίες, πλημμύρες κατολισθήσεις κλπ)
- Μεριμνά για την προμήθεια απαραίτητων εξοπλισμών εφοδίων και υλικών καθώς επίσης για την ασφαλή φύλαξη και συντήρηση τους τα οποία είναι απαραίτητα στην εφαρμογή των σχεδίων έκτακτης ανάγκης

6. Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας

Η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας όπως έχει συσταθεί με το άρθρο 2 του ν. 3731/2008 οργανώνεται σε επίπεδο Αυτοτελούς Τμήματος. Η ιεραρχία του προσωπικού του αυτοτελούς τμήματος έχει ως εξής:

i Ένας (1) Τμηματάρχης

ii. Δύο (2) Επόπτες

iii. Επτά (7) Δημοτικοί Αστυνομικοί

Το Τμήμα Ειδικού ένστολου προσωπικού ελέγχει για την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση, άρδευση και αποχέτευση, την ηχορύπανση, τη ρύπανση υδάτων και περιβάλλοντος, τις εκπομπές ρύπων, θορύβων κλπ., την κοινή ησυχία, την καθαριότητα και αισθητική της περιοχής, την ευκοσμία και ευταξία. Ασκεί έλεγχο για την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τη λειτουργία καταστημάτων και επιχειρήσεων που οι όροι λειτουργίας τους καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις, κυλικείων σε κοινόχρηστους χώρους, μουσικής σε δημόσια κέντρα κλπ. Ασχολείται με τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων που αφορούν τις υποχρεώσεις αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς, την τήρηση των διατάξεων του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού και των διατάξεων για επικίνδυνες οικοδομές, την αφαίρεση άδειας οικοδομής για ασφαλιστικές εισφορές. Ασχολείται επίσης με την επιθεώρηση καντινών ως προς την εμφάνισή τους, έλεγχο επιχειρήσεων τουριστικού ενδιαφέροντος σχετικά με την εφαρμογή της τουριστικής νομοθεσίας, τον έλεγχο για την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τις κάθε είδους κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδει το Δημοτικό Συμβούλιο, καθώς και την επιβολή προστίμων που καθορίζονται με τις κανονιστικές αποφάσεις.

2.5.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Η έναρξη διαδικασιών ανάπτυξης σε μια περιοχή, προϋποθέτει την ύπαρξη τοπικών μηχανισμών, οι οποίοι θα έχουν τη δυνατότητα και την ικανότητα να λειτουργήσουν καταλυτικά, φέρνοντας στην τοπική κοινωνία νέες ιδέες, νέες πρακτικές, ενώ ταυτόχρονα θα έχουν την δυνατότητα να υποστηρίζουν την τοπική κοινωνία στην υλοποίηση των στόχων που αυτή θέτει, παίζοντας έτσι τον ρόλο του εμπυχωτή. Αυτόν τον ρόλο καλείται σήμερα να τον παίξει αποτελεσματικά η Τοπική Αυτοδιοίκηση, μέσω των αναπτυξιακών της φορέων που έχουν τη μορφή δημοτικών επιχειρήσεων και νομικών προσώπων, έτσι ώστε να έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί και τα κατάλληλα εργαλεία για την εκπλήρωση του.

α) ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΑΛΙΩΝ

Ιδρύθηκε τον Φεβρουάριο του 2005. Σκοπός της επιχείρησης είναι : η δημιουργία ενός αποτελεσματικού φορέα που θα μελετά, θα διερευνά και θα συντονίζει τις αναπτυξιακές προσπάθειες του Δήμου. Έχει αποτελέσει ένα αξιόπιστο και τελεσφόρο «εργαλείο» για το Δήμο και την τοπική κοινωνία, και έχει δημιουργήσει προϋποθέσεις για ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου Μαλίων. Περιληπτικά οι στόχοι της είναι: Ενθάρρυνση / κινητοποίηση, στήριξη και υλοποίηση αναπτυξιακών δραστηριοτήτων τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού

τομέα. Ανάλυση & διαχείριση τεχνικών έργων και συμμετοχή στα έργα του δήμου. Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας, αξιοποίηση εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων, καταγραφή, αξιολόγηση και αξιοποίηση των τοπικών πόρων, ολοκληρωμένη προστασία, διατήρηση και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος, βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων κλπ. Οι στόχοι της αποσκοπούν στην ισόρροπη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη του Δήμου Μαλίων. Έχει στήριξη το δήμο Μαλίων σε τομείς όπως: Τοπική Επιχειρηματικότητα, ο τουρισμός, οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ο πολιτισμός, η παράδοση, το φυσικό περιβάλλον, οι ανθρωπίνους πόροι κλπ.

β) ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΜΑΛΙΩΝ

Στα όρια του Δήμου Μαλίων λειτουργεί η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑΜ), η οποία ιδρύθηκε το 1998 και έχει σαν στόχο τη διαχείριση και τη βελτίωση των δικτύων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης του Δήμου εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα χρηματοοικονομικό όφελος και κυρίως εξυπηρέτηση και κοινωνική προσφορά, με θετικά μέχρι σήμερα αποτελέσματα.

Έχει υλοποιήσει σημαντικά έργα ύδρευσης αποχέτευσης σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Ένα έργο τεράστιας περιβαλλοντικής σημασίας είναι η Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων (Βιολογικού Καθαρισμού) και Δικτύων αποχέτευσης στην περιοχή «Λούτρες» του δήμου Μαλίων. Έργο εξαιρετικά σημαντικό και μεγάλο, αντάξιο των απαιτήσεων που γεννά η ραγδαία ανάπτυξη που σημειώνεται τα τελευταία 30 χρόνια στην περιοχή του Δήμου. Το συγκεκριμένο έργο αφορά την κατασκευή των αναγκαίων περιβαλλοντικών υποδομών, για τη συλλογή και επεξεργασία των αστικών λυμάτων των τοπικών διαμερισμάτων Μαλίων και Μοχού του Δήμου Μαλίων, και έχει υλοποιηθεί στο σύνολό του.

γ) ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΙΩΝ(Α.Ο.ΔΗ.Μ)

Ιδρύθηκε τον Μάρτιο του 2000 με σκοπό την καλλιέργεια του αθλητικού πνεύματος σε όλους τους κατοίκους, δημότες και ιδιαίτερα τους νέους του Δήμου Μαλίων, την καλλιέργεια της αθλητικής άμιλλας στο χώρο του Δήμου και της διάθεσης του φίλαθλου πνεύματος, την ηθική και υλική συμπαράσταση στην προσπάθεια ανάπτυξης κάθε αθλητικής δραστηριότητας των σωματείων της περιοχής. Επίσης την δημιουργία και λειτουργία αθλητικών κέντρων, γυμναστηρίων, γηπέδων, κ.λπ. καθώς και τη συντήρηση και τη φροντίδα των αθλητικών εγκαταστάσεων. Μέσα στην επίτευξη των πιο πάνω σκοπών δημιούργησε τμήμα κλασικού αθλητισμού, τμήμα ποδοσφαίρου, τμήμα Τένις και πινγκ - πονγκ.

δ) ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Α.Π.Η)

Το ΚΑΠΗ εντάσσεται στα πλαίσια της ευρύτερης Κοινωνικής Πολιτικής με δράσεις που αφορούν την Γ' και Δ' ηλικία της παρούσας δημοτικής αρχής. Έχει εγγεγραμμένα 450 μέλη. Σκοπός του Νομικού Προσώπου που συνιστάται σε εφαρμογή προγράμματος εξωιδρυματικής προστασίας ηλικιωμένων είναι η παροχή ιατροκοινωνικής προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα της περιοχής του Δήμου Μαλίων, ώστε αυτά να παραμείνουν στην οικογένεια και στο Δήμο και ιδίως : α. Η πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων και η εξυπηρέτηση αναγκών

των ηλικιωμένων της περιοχής και β. Η έρευνα των σχετικών με τους ηλικιωμένους προβλημάτων.

Πόροι του ΚΑΠΗ του Δήμου Μαλίων είναι :

α. Η ετήσια επιχορήγηση του Δήμου Μαλίων

β. Η επιχορήγηση ή κάθε άλλη παροχή του κράτους είτε απευθείας προς αυτό είτε προς το Δήμο Μαλίων, για το Νομικό Πρόσωπο.

γ. Κάθε είδους συνδρομές, εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες.

δ. Έσοδα από συμβολική χρηματική συμμετοχή των μελών που έχουν ανάγκη προστασίας.

ε. Εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων ή υπηρεσιών που παρέχονται από το Νομικό Πρόσωπο.

στ. Πρόσοδοι από την ίδια αυτού περιουσία.

ζ. Κάθε άλλη νόμιμη πρόσοδος.

2.5.3 ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ¹⁰

Το 2000, η Ευρωπαϊκή Ένωση εξέδωσε μια Λευκή Βίβλο με αντικείμενο το e-Europe, στους στόχους του οποίου ήταν και το λεγόμενο e-government, δηλαδή η ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Τι ακριβώς σημαίνει ο όρος αυτός; Στην πράξη αφορά στη χρήση της τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών για τη λειτουργία και τη βελτίωση των κυβερνητικών υπηρεσιών, τις συναλλαγές και τη συνεργασία με τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και άλλους κυβερνητικούς κλάδους, στους οποίους υπό ευρεία έννοια περιλαμβάνονται και οι ΟΤΑ.

Μερικές από τις βασικές αρχές του e-government είναι η αλλαγή του τρόπου οργάνωσης και της νοοτροπίας των δημοσίων υπηρεσιών, ο ανασχεδιασμός των διαδικασιών, αλλαγές στο νομικό καθεστώς για τη νομιμοποίηση νέων πρακτικών και ασφαλούς πρόσβασης στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες, κ.ά. Είναι εύκολο να αντιληφθεί κανείς ότι όλα αυτά συνεπάγονται αλλαγές στον τρόπο διοίκησης-αυτοδιοίκησης καθώς και της συνεργασίας των φορέων μεταξύ τους (π.χ. Υπουργεία με ΟΤΑ). Σε κάποιες ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. Γερμανία) που διαθέτουν ισχυρή τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση, η υλοποίηση των νέων αυτών αντιλήψεων προχώρησε με γοργούς ρυθμούς. Δυστυχώς στη χώρα μας το καθεστώς της τοπικής αυτοδιοίκησης (που σε πολλά ακολουθεί το γαλλικό πρότυπο οργάνωσης και λειτουργίας) χαρακτηρίζεται από συγκεντρωτικές δομές, συνεχή εμποπτεία του Κράτους, πολιτικές πιέσεις αιρετών αρχόντων προς την Κεντρική Διοίκηση, πολιτικοί λόγοι ύπαρξης ορισμένων ΟΤΑ, προβλήματα που δεν ευνοούν την πρόοδο προς την κατεύθυνση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Στα πλαίσια του Γ'ΚΠΣ και του eEurope, η Ελλάδα ανέπτυξε από το 2002 ένα σχέδιο δράσης με τίτλο «Η Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας, Στρατηγική και δράσεις». Οι δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας είχε δύο στόχους: α) την εξυπηρέτηση του Πολίτη και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και β) την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, και την οικονομική ανάπτυξη. Από τα τέλη του 2004, το Υπουργείων Εσωτερικών (ΥΠΕΣΔΔΑ) έθεσε σε εφαρμογή το πρόγραμμα «ΣΥΖΕΥΞΙΣ», με στόχο την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του Δημόσιου Τομέα. Το ερώτημα

¹⁰ Βλ. www.gspa.gr, www.Eetaa.gr

που τίθεται είναι κάτω από ποιους όρους θα εφαρμοσθεί η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και ειδικότερα: Είναι έτοιμη η Τ.Α. να δεχθεί την εφαρμογή του νέου τύπου διακυβέρνησης; Θα γίνει πραγματικότητα η διασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ, μέσω της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης; Στην πενταετία που πέρασε εντάχθηκαν στο πρόγραμμα «ΣΥΖΕΥΞΙΣ» ένας μεγάλος αριθμός τομέων του Δημοσίου: Υπουργεία, Νοσοκομεία, Ένοπλες Δυνάμεις, Εκπαίδευση, Περιφέρειες, εφαρμογές τηλεματικής, εφαρμογές ψηφιακής υπογραφής, μεταφορές, προστασία του καταναλωτή και φυσικά πολλοί ΟΤΑ και πολλές άλλες εφαρμογές της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Πρέπει να επισημανθεί ότι φορείς της Τ.Α., όπως η ΚΕΔΚΕ, αντέδρασαν θετικά στην προσπάθεια αυτή, αν και στην πράξη, σε πολλές περιπτώσεις η αντίληψη ήταν πιο «συνδικαλιστική».

Τώρα η Κυβέρνηση, θέλοντας να προφανώς να δείξει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της στα θέματα αυτά, τα πρόσθεσε στον τίτλο του Υπουργείου Εσωτερικών που ούτως ή άλλως ασχολείται όπως είδαμε, εδώ και χρόνια με το εν λόγω αντικείμενο. Είναι προφανές ότι το e-government θα συνεχίσει να υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος «ΣΥΖΕΥΞΙΣ». Ωστόσο, η Ελλάδα δεν θα γίνει, από τη μια μέρα στην άλλη, Ευρώπη, με την εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, ούτε θα αλλάξουν ριζικά οι σχέσεις των ΟΤΑ με την Κεντρική Διοίκηση. Είναι όμως βέβαιο ότι θα συμβάλει στην σταδιακή έξοδο της Διοίκησης από την επαρχιώτικη κακοδαιμονία και θα μεταβάλει τη στάση της απέναντι στον πολίτη και τα προβλήματα. Ίσως αποτελέσει την αρχή του τέλους για μια δημοσιούπταλληλική νοοτροπία που έκανε τόσο κακό στη χώρα.

2.5.4 ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΈΝΩΣΗ¹¹

Η περιφερειακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν διαθέτει μακρά ιστορία. Τα πρώτα μέσα άσκησης της περιφερειακής πολιτικής της Ένωσης εμφανίστηκαν με την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης το 1975, η δε πολιτική της Ένωσης μορφοποιήθηκε μετά από μακρές συζητήσεις και διέφερε σημαντικά από τις αρχικές πρωτοβουλίες. Η περιφερειακή πολιτική της Ένωσης αναδιαμορφώθηκε τρεις φορές, το 1979, το 1984 και το 1988. Τα μέτρα περιφερειακής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση ασκούνται από τα παρακάτω κυρίως όργανα:

- Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
- Μια ομάδα άλλων κοινοτικών μέσων και ταμείων, τα οποία λειτουργούν με περιφερειακό προσανατολισμό και περιλαμβάνουν την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο κ.α.
- Μια ευρεία σειρά πρωτοβουλιών που λειτουργούν επικουρικά με την μεταφορά πόρων προς τις μειονεκτικές περιφέρειες και έχουν στόχο να βελτιώσουν τον συντονισμό της περιφερειακής πολιτικής στα πλαίσια της Ε.Ε

Το μοντέλο της τοπικής ανάπτυξης υιοθετήθηκε σε ευρεία κλίμακα σε όλες τις χώρες της Νότιας Ευρώπης. Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι οι γεωγραφικές και αναπτυξιακές ιδιομορφίες των

¹¹ Βλ www.eetaa.gr Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ανάπτυξης

περιφερειών της Νότιας Ευρώπης εμπόδισαν την επιτυχημένη εφαρμογή αναπτυξιακών πολιτικών, οι οποίες έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία στις χώρες της Βόρειας Ευρώπης και η τοπική ανάπτυξη θεωρήθηκε ως η εναλλακτική λύση για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων καθυστέρησης και υπανάπτυξης, που αντιμετώπιζαν οι περισσότερες περιφέρειες σε όλα τα κράτη μέλη της Νότιας Ευρώπης.

Από την πλευρά της η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέπτυξε δράσεις για την υποστήριξη της τοπικής ανάπτυξης από τις αρχές της δεκαετίας του '80, χωρίς να είναι δυνατός ο καθορισμός μιας κοινής προσέγγισης λόγω ιδιαιτεροτήτων των τοπικών δομών. Η Ευρωπαϊκή δράση για την τοπική ανάπτυξη εκφράζεται κυρίως, με την οργάνωση μηχανισμών υποστήριξης προς τα τοπικά δίκτυα επιχειρήσεων, τη διάχυση σύγχρονης τεχνολογίας, τη προστασία και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση περιλαμβάνει περισσότερους από 80.000 οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Πρόκειται για τις βασικές μονάδες διαχείρισης της κοινοτικής ζωής τόσο στις αγροτικές όσο και στις αστικές περιοχές. Στα περισσότερα κράτη μέλη οι αρμοδιότητές τους εκτείνονται σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, στους οποίους περιλαμβάνονται η κοινωνική πρόνοια, η εκπαίδευση, η υγεία, η στέγαση, η προστασία του περιβάλλοντος, οι δημόσιες αστικές συγκοινωνίες, η υδροδότηση και ηλεκτροδότηση, η αποχέτευση, η αποκομιδή και η επεξεργασία των αστικών απορριμμάτων, η συντήρηση των υποδομών, οι πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Παρά τις διαφορές από χώρα σε χώρα, η σημασία των λειτουργιών που επιτελεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση αντικατοπτρίζεται στο ποσοστό των δημοσίων δαπανών τις οποίες διαχειρίζεται. Το ποσοστό αυτό κυμαίνεται από 3,8% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος στην Πορτογαλία μέχρι 33,3% του Α.Εγχ.Π. στη Δανία. Στη Δανία, τη Φινλανδία, τις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία, η Τοπική Αυτοδιοίκηση διαχειρίζεται συνολικά προϋπολογισμό που υπερβαίνει τον προϋπολογισμό τον οποίο διαχειρίζεται η κεντρική κυβέρνηση.

Το ευρύ φάσμα λειτουργιών αντικατοπτρίζεται, επίσης, στο συνολικό αριθμό εργαζομένων οι οποίοι απασχολούνται από δημοτικούς οργανισμούς, π.χ. οι δημοτικοί υπάλληλοι ξεπερνούν τους 600.000 στη Γαλλία, ενώ στις σκανδιναβικές χώρες αντιπροσωπεύουν ποσοστό άνω του 20% του ενεργού πληθυσμού. Επισημαίνεται ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί συχνά έναν από τους μεγαλύτερους εργοδότες, ή ακόμη και τον κύριο εργοδότη, στην περιοχή της αρμοδιότητάς της.

Η πολυμορφία του φάσματος διοικητικών αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης σημαίνει ότι η δράση της έχει σημαντικό αντίκτυπο στην τοπική απασχόληση. Υπολογίζεται π.χ. ότι οι δραστηριότητες των δήμων του Βερολίνου, του Γκέτεμποργκ και του Ελσίνκι επηρεάζουν την απασχόληση στους εν λόγω δήμους σε ποσοστό 40%. Σε δήμους όπως του Μάντσεστερ και της Στοκχόλμης το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε 20% περίπου, ενώ κυμαίνεται μεταξύ 12-14% σε μεσαίου μεγέθους γαλλικούς δήμους, όπως της Τουρ και της Αμιένης. Αν και η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν είναι αρμόδια για τη χάραξη πολιτικών απασχόλησης, οι εθνικές κυβερνήσεις έχουν αρχίσει να τη θεωρούν όλο και περισσότερο φύσει εμπλεκόμενη στην ανάπτυξη και την εφαρμογή ενεργών μέτρων για την αγορά εργασίας.

Ορισμένα κράτη μέλη έχουν αρχίσει να θεωρούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση, και ιδίως τους δήμους, εταίρους όχι μόνον όσον αφορά την υλοποίηση ενεργών μέτρων, αλλά και όσον αφορά την υιοθέτηση μιας συνολικής, ολοκληρωμένης προσέγγισης έναντι μιας σειράς προβλημάτων τα οποία επηρεάζουν την τοπική απασχόληση και την κοινωνική συνοχή.

Επιπλέον, πολλοί οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν προσφάτως αρχίσει να εκδηλώνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για θέματα που αφορούν την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή. Οι

αιρετοί εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης συχνά θεωρούν ότι θα κληθούν να λογοδοτήσουν για τα θέματα αυτά. Δεδομένου ότι η ανεργία έχει καταστεί μείζον πρόβλημα, οι πολίτες τείνουν να κρίνουν τους τοπικούς άρχοντες και βάσει των επιτευγμάτων τους στον τομέα της απασχόλησης. Στις αγροτικές περιοχές, (π.χ. υψηλότερο ποσοστό απασχόλησης σε σχέση με το μέσο όρο της Κοινότητας σε τομείς που είναι σε πτώση, απόσταση από τα βασικά κέντρα επιχειρήσεων και απασχόλησης, λιγότερο αναπτυγμένο πνεύμα επιχειρηματικότητας και ανάληψης κινδύνων, έλλειψη ικανότητας για συμμετοχή στα κυρίαρχα οικονομικά κανάλια και δίκτυα, χαμηλά επίπεδα εκπαίδευσης), παρά το ότι οι προκλήσεις διαφέρουν ελαφρώς, η Τοπική Αυτοδιοίκηση διαδραματίζει και πάλι σημαντικό ρόλο, καθώς καλείται να παράσχει ευκαιρίες απασχόλησης και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες στον πληθυσμό, προκειμένου να τον συγκρατήσει στην ύπαιθρο. Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι, πέραν των μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο των εθνικών και περιφερειακών πολιτικών, έχουν αναπτυχθεί πρόσφατα και πολλές άλλες ανεξάρτητες πρωτοβουλίες σε ποικίλους τομείς, όπως παροχή βοήθειας σε νέους που αντιμετωπίζουν προβλήματα εύρεσης εργασίας, επαγγελματικός προσανατολισμός και επαγγελματική κατάρτιση, ακόμη και άμεση υποστήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό εμφανίστηκαν νέες δημοτικές δομές ή δομές που δημιουργήθηκαν με πρωτοβουλία των δημοτικών αρχών (κέντρα υποδοχής, τοπικά προγράμματα ανταλλαγής θέσεων εργασίας, συνοικιακά συμβούλια, επιχειρήσεις ένταξης στην αγορά εργασίας, εναλλασσόμενη κατάρτιση, ενιαία κέντρα επαφής, κ.λπ.) (Ανακοίνωση της Ε.Ε. τοπική όραση για την απασχόληση).

Οι εμπειρίες από την υιοθέτηση του μοντέλου της τοπικής ανάπτυξης διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Οι σημαντικότερες διαφοροποιήσεις αφορούν το χρόνο εφαρμογής και την επιτυχημένη πορεία, σε όρους αποτελέσματος, της τοπικής ανάπτυξης.

2.6 ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ- ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ- ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ- ΑΠΕΙΛΕΣ(SWOT)

Από την ανάλυση που προηγήθηκε προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Η γεωγραφική θέση του Δήμου του προσδίδει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα (μικρή απόσταση από αστικά κέντρα Ηρακλείου και Αγίου Νικολάου, άμεση γειννίαση και πρόσβαση σε κέντρα λήψης αποφάσεων, κοντά σε κύριες πύλες εισόδου, πέρασμα προς σημαντικούς τουριστικούς προορισμούς) τα οποία υπογραμμίζουν ευσύνωνες προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης.
- Το γεωφυσικό ανάγλυφο το οποίο συνίσταται από ορεινές και ημιορεινές εκτάσεις έχει καθορίσει, σε σημαντικό βαθμό, τόσο τη χωροταξική οργάνωση όσο και το είδος των παραγωγικών δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στο Δήμο.
- Οι χρήσεις γης διαμορφώνονται κύρια από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Η πλειοψηφία των εκτάσεων καταλαμβάνεται από αγροτικές εκτάσεις (καλλιέργειες και βοσκότοποι) ενώ λόγω της τουριστικής ανάπτυξης καταγράφεται αλλαγή χρήσεων γης, ήτοι γεωργικές εκτάσεις οικοπεδοποιούνται για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων (καταλύματα).
- Η επάρκεια υδατικών πόρων είναι σημαντική αναπτυξιακή παράμετρος καθώς ο υδροφόρος ορίζοντας θεωρείται ο κύριος υδροπνεύμονας της Ανατολικής Κρήτης.
- Η δημογραφική εικόνα της περιοχής είναι ιδιαίτερα θετική, καθώς σημειώνεται συνεχής πληθυσμιακή αύξηση και καταγράφονται ιδιαίτερα ικανοποιητικοί δημογραφικοί δείκτες (δυναμικός πληθυσμός με χαμηλή γήρανση, υψηλό αριθμό νεανικού πληθυσμού και ικανοποιητικό μορφωτικό επίπεδο), απόρροια του τουριστικού χαρακτήρα του Δήμου, της έντονης προσέλκυσης επενδύσεων και της γενικότερης δυναμικής που τον χαρακτηρίζει.
- Ο οικονομικός ιστός εμφανίζει έντονα σημάδια τριτογενοποίησης καθώς τα μεγέθη της απασχόλησης και του εισοδήματος διαμορφώνονται κατά βάση από τον τριτογενή τομέα και ειδικότερα από τον τουρισμό. Σημαντική είναι και η συμβολή του πρωτογενή τομέα στην τοπική οικονομία ενώ η βαρύτητα του δευτερογενή τομέα είναι περιορισμένη.
- Ο πρωτογενής τομέας συνίσταται σε απασχόληση στους κλάδους της γεωργίας και της κτηνοτροφίας. Κύρια παραγόμενα προϊόντα που διαμορφώνουν το αγροτικό εισόδημα είναι οι θερμοκηπιακές καλλιέργειες μπανάνας και λουλουδιών. Άλλα σημαντικά αγροτικά προϊόντα είναι το λάδι, το κρασί, οι πατάτες και τα κηπευτικά.
- Κύρια χαρακτηριστικά του δευτερογενή τομέα είναι το μικρό μέγεθος και ο οικογενειακός χαρακτήρας των επιχειρήσεων. Οι κλάδοι που εμφανίζονται ιδιαίτερα δυναμικοί είναι εκείνοι που συνδέονται με τον τουρισμό (Κατασκευές, Τρόφιμα –Ποτά, Έπιπλα, Μεταλλικά Προϊόντα κ.α.).
- Ο τριτογενής τομέας είναι ο πιο ανεπτυγμένος τομέας της τοπικής οικονομίας και συνίσταται στον τουρισμό, τις υπηρεσίες και τις συναφείς με αυτόν δραστηριότητες.
- Δυναμικότεροι κλάδοι είναι τα εστιατόρια & ξενοδοχεία, το λιανικό εμπόριο τροφίμων και ποτών κ.α.
- Η τουριστική ανάπτυξη του Δήμου ήταν ραγδαία και ταυτόχρονα απρογραμμάτιστη, βασιζόμενη στο μοντέλο του μαζικού τουρισμού με συνέπεια την πρόκληση αρνητικών

επιπτώσεων στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον. Σήμερα οικισμοί όπως τα Μάλια και η Σταλίδα έχουν υπερβεί τη φέρουσα ικανότητά τους γεγονός που συνεπάγεται ότι οποιοσδήποτε παρεμβάσεις υλοποιούνται στην περιοχή επιδρούν ολοένα και λιγότερο θετικά στην τοπική κοινωνία. Αντίθετα το Κράσι και ο Μοχός βρίσκονται στα πρώτα στάδια τουριστικής ανάπτυξης. Κατά συνέπεια καταγράφεται ανάγκη ποιοτικής διαφοροποίησης και εμπλουτισμού του τουριστικού προϊόντος της παραλίας και ταυτόχρονα, διάχυση της τουριστικής κίνησης προς τους οικισμούς που έχουν περιθώρια ανάπτυξης, δηλαδή στροφή προς άλλα τουριστικά μοντέλα (εναλλακτικός τουρισμός).

- Η περιοχή διαθέτει υψηλής αισθητικής και οικολογικής αξίας φυσικό περιβάλλον και σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα που αποτελεί σπάνια παρακαταθήκη αλλά και πόλο έλξης επισκεπτών. Οι απειλές στο περιβάλλον είναι υπαρκτές και προέρχονται από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, απόβλητα, ανεξέλεγκτη δόμηση, γεωργικές δραστηριότητες κ.α.
- Οι τεχνικές και κοινωνικές υποδομές κρίνονται ικανοποιητικές χωρίς ωστόσο να απουσιάζουν ανάγκες βελτίωσης ή συμπλήρωσης, δεδομένης της έντονης τουριστικής κίνησης και της υψηλής πληθυσμιακής συγκέντρωσης.
- Τοπικοί αναπτυξιακοί μηχανισμοί με εξαίρετη τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Μαλίων και την Αναπτυξιακή Επιχείρηση Μαλίων δεν υπάρχουν στην περιοχή.

Στη βάση των παραπάνω συμπερασμάτων παρατίθεται συνοπτικός πίνακας με τα κυριότερα πλεονεκτήματα, αδυναμίες, ευκαιρίες και απειλές του Δήμου Μαλίων. Ειδικότερα:

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μικρή απόσταση από πύλες εισόδου ✓ Πέρασμα προς τουριστικούς προορισμούς ✓ Υπερτοπική φήμη ✓ Γνωστός τουριστικός προορισμός ✓ Υψηλή προσέλκυση επενδύσεων ✓ Δυναμικό δημογραφικό προφίλ ✓ Υψηλό μορφωτικό επίπεδο ✓ Συγκέντρωση αξιόλογων φυσικών και πολιτιστικών πόρων ✓ Ικανοποιητικές τεχνικές και κοινωνικές υποδομές 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Απουσία τοπικών αναπτυξιακών μηχανισμών ✓ Χαμηλή ποιότητα καταλυμάτων ✓ Χαμηλή ποιότητα και εισοδηματικής στάθμης επισκέπτες ✓ Μικρό και οικογενειακό μέγεθος επιχειρήσεων ✓ Αποσπασματική και στη βάση του μαζικού μοντέλου (ήλιος, θάλασσα) τουριστική προβολή
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αξιοποίηση χρηματοδοτικών δυνατοτήτων Γ' ΚΠΣ ✓ Διάχυση της τουριστικής κίνησης προς ενδοχώρα του Δήμου ✓ Εμπλουτισμός και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος ✓ Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού ✓ Διασύνδεση παραγωγικών τομέων ✓ Ένταξη οικισμών στην Κ.Π. LEADER+ Ν. Ηρακλείου και στο Πρόγραμμα Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Ανάπτυξης Ειδικών Αγροτικών περιοχών 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Έντονη αλλαγή χρήσεων γης ✓ Αλλοίωση φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος ✓ Άναρχη τουριστική ανάπτυξη ✓ Μαρασμός αγροτικών οικισμών (Μοχός, Κράσι) ✓ Υψηλή εξάρτηση εισοδήματος και απασχόλησης από τον τουρισμό (Μονοκαλλιέργεια τουρισμού) ✓ Διατήρηση του μοντέλου του μαζικού τουρισμού

2.7 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ 2010-2015

Το επιχειρησιακό σχέδιο αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο στο πλαίσιο αναπτυξιακού σχεδιασμού για την ορθολογική-αποτελεσματική λειτουργία του Δήμου. Παράλληλα, μέσω του επιχειρησιακού σχεδίου, διαμορφώνεται η γενικότερη στρατηγική του Δήμου, καθορίζονται οι επιμέρους στόχοι και δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν και προσδιορίζονται οι απαιτούμενη πόροι για την υλοποίησή τους. Οι γενικοί στόχοι στους οποίους εξειδικεύεται η στρατηγική του δήμου, συντίθενται ανά μέτρο και άξονα προτεραιότητας, οπότε και διαμορφώνεται το στρατηγικό σχέδιο του Δήμου Μαλίων.

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
Α.Π. 1: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	ΜΕΤΡΟ 1.1.: Οικιστικό Περιβάλλον	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αύξηση – Δημιουργία και Αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων 2. Αναβάθμιση της αισθητικής όλων των δημοτικών διαμερισμάτων 3. Ανάδειξη παραλιακού μετώπου 4. Προστασία και αξιοποίηση φυσικών πόρων 5. Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από κάθε πηγή ρύπανσης 6. Αξιοποίηση περιοχών για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων 7. Ένταξη περιοχών στο σχέδιο πόλης 8. Βελτίωση του επιπέδου ποιότητας των οργανωμένων χώρων πρασίνου και παιδικών χαρών 9. Συντήρηση πεζοδρομίων
	ΜΕΤΡΟ 1.2: Μεταφορική υποδομή Κυκλοφορία – Στάθμευση- Συγκοινωνία	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βελτίωση αγροτικού και δημοτικού δικτύου του δήμου 2. Βελτίωση πεζόδρομων 3. Βελτίωση μεταφορικών συνδέσεων 4. Ανάπτυξη υποδομών στάθμευσης

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
		5. Βελτίωση συνθηκών οδικής ασφάλειας 6. Αντιμετώπιση των προβλημάτων κυκλοφορίας, οδικής ασφάλειας και στάθμευσης 7. Αλλαγή κυκλοφοριακής συμπεριφοράς πολιτών
	ΜΕΤΡΟ 1.3: Υδρευση- Αποχέτευση	1. Βελτίωση – επέκταση δικτύων ύδρευσης – αποχέτευσης 2. Σύγχρονη διαχείριση απορριμμάτων και στερεών αποβλήτων 3. Βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων 4. Αναβάθμιση λοιπών υποδομών διαχείρισης ύδρευσης αποχέτευσης 5. Ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων 6. Αντιπλημμυρική προστασία του δήμου
	ΜΕΤΡΟ 1.4: Καθαριότητα και διαχείριση στερεών αποβλήτων	1. Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας σε δρόμους και κοινόχρηστους χώρους 2. Μείωση του κόστους αποκομιδής απορριμμάτων και βελτίωση διοικητικών δομών καθαριότητας 3. Επέκταση ανακύκλωσης
	ΜΕΤΡΟ 1.5: Ασφάλεια-Πολιτική Προστασία	1. Βελτίωση των υπηρεσιών ασφάλειας-Προστασία του Πολίτη 2. Ανάπτυξη υποδομών πολιτικής προστασίας 3. Βελτίωση ικανότητας αντιμετώπισης φυσικών κινδύνων
ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
Α.Π. 2: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ	ΜΕΤΡΟ 2.1: Υγεία και Κοινωνική Φροντίδα	1. Βελτίωση υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας ηλικιωμένων

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ		2. Βελτίωση υφιστάμενων και δημιουργία νέων προγραμμάτων και δομών κοινωνικής μέριμνας και ενσωμάτωσης 3. Ανάπτυξη δομών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας 4. Προστασία απόμων με ειδικές δεξιότητες (αναπηρία) 5. Βελτίωση υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας νηπίων και νεολαίας
	ΜΕΤΡΟ 2.2: Ισότητα και κοινωνική ενσωμάτωση	1. Συμβουλευτική και Ενημέρωση 2. Προώθηση γυναικείων θεμάτων και θεμάτων ισότητας
	ΜΕΤΡΟ 2.3: Πολιτισμός	1. Αποκατάσταση των διατηρητέων κτιρίων 2. Οργάνωση νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων εκδηλώσεων πολιτιστικού και μορφωτικού περιεχομένου(π.χ. κρασανός κύκλος) 3. Διοργάνωση πολιτιστικών – καλλιτεχνικών εκδηλώσεων
	ΜΕΤΡΟ 2.4: Αθλητισμός	1. Κατασκευή νέων γηπέδων 2. Βελτίωση των υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων 3. Οργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων 4. Διάδοση του μαζικού αθλητισμού
	ΜΕΤΡΟ 2.5: Παιδεία-Νεολαία	1.Βελτίωση της κατάστασης των σχολικών κτιρίων και λοιπών υποδομών 2.Ανάπτυξη υποδομών εκπαίδευσης και δημιουργική απασχόλησης 3.Επαγγελματική κατάρτιση και δια βίου εκπαίδευση

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
Α.Π. 3: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΜΕΤΡΟ 3.1: Απασχόληση και ανθρώπινοι πόροι	1. Δημιουργία κατάλληλων συνθηκών κατάρτισης και ευκαιριών απασχόλησης
	ΜΕΤΡΟ 3.2: Τοπική επιχειρηματικότητα	1. Ενθάρρυνση-στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας 2. Δημιουργία επιχειρηματικών υποδομών 3. Υποστήριξη οικονομικών μονάδων 4. Υποστήριξη καινοτομίας
	ΜΕΤΡΟ 3.3: Τουρισμός	1. Ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού 2. Τουριστική προβολή 3. Αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων (φυσικών, πολιτιστικών, ανθρωπίνων πόρων) 4. Αύξηση ποιοτικού τουρισμού στην περιοχή
ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
Α.Π. 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΜΕΤΡΟ 4.1: Οργάνωση και διαδικασίες διοίκησης και προσωπικού	1. Βελτίωση διοικητικής ικανότητας, αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Δήμου 2. Αναδιοργάνωση και ορθολογική λειτουργία Δημοτικών Επιχειρήσεων και Νομικών Προσώπων 3. Εισαγωγή σύγχρονων διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του δήμου. 4. Προώθηση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας 5. Βελτίωση της στελέχωσης σε επιμέρους τομείς
	ΜΕΤΡΟ 4.2: Διαδικασίες βελτίωσης της σχέσης του δήμου με τους πολίτες	1. Καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη 2. Βελτίωση της δημόσιας εικόνας του δήμου 3. Βελτίωση της πρόσβασης των πολιτών στις

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
		υπηρεσίες του δήμου
	ΜΕΤΡΟ 4.3: Πληροφορική, Ψηφιακές υπηρεσίες, Τεχνολογίες και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και συστήματα εξυπηρέτησης πολιτών και εργαζομένων 2. Βελτίωση της λειτουργίας του δήμου με αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας(ΤΠΕ)
	ΜΕΤΡΟ 4.4: Οικονομική αναδιοργάνωση, δημοτική περιουσία και συνθήκες εργασίας	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βελτίωση των συνθηκών εργασίας του προσωπικού 2. Καλύτερη αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας 3. Οικονομική αναδιοργάνωση 4. Άρση του καθεστώτος καταπάτησης της Δημοτικής περιουσίας
	ΜΕΤΡΟ 4.5: Προστασία και ασφάλεια της ζωής και της περιουσίας των πολιτών	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βελτίωση της ασφάλειας 2. Προστασία της περιουσίας των πολιτών
	ΜΕΤΡΟ 4.6: Συνεργασία με εξωτερικούς φορείς, προγραμματισμός και έρευνα	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ανάπτυξη συνεργασίας με όμορους δήμους 2. Ανάπτυξη συνεργασίας με δήμους της περιφέρειας 3. Ανάπτυξη έρευνας
	ΜΕΤΡΟ 4.7: Βελτίωση των τρόπων λειτουργίας πολιτικών δομών και προσώπων	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βελτίωση της αποδοτικότητας του Δημοτικού Συμβουλίου και των Αιρετών

2.8 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
<p>ΜΕΤΡΟ 1.1.: Οικιστικό Περιβάλλον</p>	<p>Προώθηση οικιστικών αναπλάσεων και πολεοδομικών παρεμβάσεων</p>	<p>1.1.1 Ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων παλαιάς πόλης οικισμού Μαλίων</p> <p>1.1.2 Ανάπλαση δημοτικών οδών Μαλίων</p> <p>1.1.3 Συντήρηση πεζοδρομίων στο δ.δ.Μαλίων</p> <p>1.1.4 Μέτρα κατάργησης κεραιών και διαφημιστικών πινακίδων</p> <p>1.1.5 Κατασκευή ποδηλατοδρόμου</p> <p>1.1.6 Αποκατάσταση ζημιών στο δημοτικό Κατάστημα Μαλίων</p> <p>1.1.7 Ανάπλαση οδού Εισοδίων στα Μάλια</p> <p>1.1.8 Ανάπλαση κοινόχρηστου χώρου στην Κάτω Βρύση δ.δ. Μοχού</p> <p>1.1.9 Συντήρηση πλακοστρώσεων στο δ.δ. Μοχού</p>
	<p>Αύξηση πρασίνου</p>	<p>1.1.10 Προστασία και διαχείριση της περιοχής του Έλους Μαλίων «Ποταμός»</p> <p>1.1.11 Βελτίωση επιπέδου ποιότητας των οργανωμένων χώρων πρασίνου και παιδικών χαρών</p> <p>1.1.12 Διαμόρφωση χώρων πρασίνου στο δ.δ. Μοχού</p>

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
	Εξασφάλιση κοινόχρηστων χώρων και εξασφάλιση πρόσβασης σε κοινόχρηστους χώρους για όλους τους πολίτες	1.1.13 Ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων στην Σταλίδα 1.1.14 Κατασκευή ξύλινων περγκόλων στη Σταλίδα
	Επέκταση σχεδίου πόλεως	1.2.1 Αποτύπωση της υφιστάμενης Πολεοδομικής κατάστασης 1.2.2 Ένταξη περιοχών στο σχέδιο πόλης
ΜΕΤΡΟ 1.2: Μεταφορική υποδομή Κυκλοφορία – Στάθμευση- Συγκοινωνία	Αντιμετώπιση των προβλημάτων κυκλοφορίας	1.2.3 Περιορισμός διέλευσης οχημάτων στο κέντρο της Σταλίδας 1.2.4 Δημιουργία κανονισμού κυκλοφορίας στο κέντρο της Σταλίδας (χρήση πεζοδρομίου, φορτοεκφορτώσεων κ.α.) 1.2.5 Κατασκευή πεζοδρόμων στη Σταλίδα και Μάλια
	Αντιμετώπιση των προβλημάτων στάθμευσης	1.2.6 Δημιουργία περιφερειακών χώρων Στάθμευσης 1.2.7 Διαμόρφωση παρκινγκ στην είσοδο του δ.δ Κρασίου 1.2.8 Διαμόρφωση χώρου στάθμευσης στο γήπεδο του δ.δ. Κρασίου
	Αλλαγή κυκλοφοριακής συμπεριφοράς πολιτών	1.2.9 Εκστρατείες ενημέρωσης για ευαισθητοποίηση των πολιτών
ΜΕΤΡΟ 1.3:	Ορθολογική διαχείριση	

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
Υδρευση-Αποχέτευση	των υδάτινων πόρων και βελτίωση δικτύων	1.3.1 Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης Ακαθάρτων με αντλιοστάσια δ.δ. Σταλίδας 1.3.2 Έργα συντήρησης υφιστάμενων Αποχετευτικών δικτύων σε όλα τα Δ.δ. του δήμου 1.3.3 Έργα συντήρησης υφιστάμενων δικτύων ύδρευσης σε όλα τα δ.δ. Μαλίων
	Αναβάθμιση λοιπών υποδομών διαχείρισης ύδρευσης και αποχέτευσης	1.3.4 Βελτίωση και επέκταση εσωτερικών Δικτύων ύδρευσης σε όλα τα δ.δ. Μαλίων 1.3.5 Βελτίωση υποδομών εγκαταστάσεων Ύδρευσης δήμου Μαλίων 1.3.6 Κατασκευή νέων δεξαμενών ύδρευσης
	Βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων	1.3.7 Επέκταση – βελτίωση Εγκατάστασης Επεξεργασίας λυμάτων στα Μάλια Και στο Μοχό 1.3.8 Συμπλήρωση και επέκταση δικτύων Ακαθάρτων στο Δ.Δ. Κρασίου 1.3.9 Συμπλήρωση και επέκταση δικτύων όμβριων στον οικισμό Σταλίδας
ΜΕΤΡΟ 1.4: Καθαριότητα και διαχείριση στερεών αποβλήτων	Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας σε δρόμους και κοινόχρηστους χώρους	1.4.1 Περισυλλογή των ογκωδών αντικειμένων 1.4.2 Αύξηση της ικανότητας καθαριότητας δρόμων και πεζοδρομίων 1.4.3 Βελτίωση της συντήρησης καθαριότητας των κάδων 1.4.4 Σύσταση μονάδας φροντίδας και φιλοξενίας αδέσποτων ζώων

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
	Μείωση κόστους αποκομιδής απορριμμάτων και βελτίωση διοικητικών δομών καθαριότητας	1.4.5 Βελτίωση ελέγχου κυκλοφορίας απορριμματοφόρων 1.4.6 Αυτόματη καταγραφή διανυθέντων χιλιομ,
	Επέκταση ανακύκλωσης και δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης στους πολίτες	1.4.7 Επενδύσεις σε ανακύκλωση –διαχείριση Απορριμμάτων 1.4.8 Επέκταση ανακύκλωσης όλων των υλικών 1.4.9 Περιβαλλοντική εκπαίδευση πολιτών
	Μείωση της ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος περιοχής από διαπθέμενα απορρίμματα	1.4.10 Καθαρισμός ρεμάτων 1.4.11 Καθαρισμός ρυάκων στο δ.δ Μαλίων 1.4.12 Εύρεση λύσης για την οικολογική καταστροφή
ΜΕΤΡΟ 1.5: Ασφάλεια-Πολιτική Προστασία	Βελτίωση των υπηρεσιών της πολιτικής προστασίας	1.5.1 Ανάπτυξη υποδομών πολιτικής προστασίας 1.5.2 Βελτίωση της ικανότητας αντιμετώπισης φυσικών κινδύνων 1.5.3 Δημιουργία εθελοντικών ομάδων πολιτών για αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών 1.5.4 Εκπαίδευση εθελοντών
ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	
ΜΕΤΡΟ 2.1:	Βελτίωση υπηρεσιών	2.1.1 Βελτίωση εξοπλισμού δημοτικών

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
Υγεία και Κοινωνική Φροντίδα	κοινωνικής φροντίδας ηλικιωμένων	<p>Ιατρείων</p> <p>2.1.2 Δημιουργία κέντρου ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων</p> <p>2.1.3 Ενέργειες προληπτικής ιατρικής</p> <p>2.1.4 Οικονομική αναδιοργάνωση ΚΑΠΗ</p>
	Βελτίωση υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας νηπίων και νεολαίας	<p>2.1.5 Συντήρηση νηπιαγωγείου στα Μάλια</p> <p>2.1.6 Συντήρηση καυστήρα και θερμαντικών σωμάτων στο δημοτικό σχολείο Μοχού</p> <p>2.1.7 Ολοήμεροι παιδικοί σταθμοί</p> <p>2.1.8 Πρόγραμμα προστασίας παιδιών σε προβληματικές οικογένειες</p>
	Προστασία ατόμων με ειδικές ανάγκες	<p>2.1.10 Υποδομές πρόσβασης ΑΜΕΑ στις παραλίες του δήμου Μαλίων</p> <p>2.1.11 Βελτίωση προσβασιμότητας σε δημόσιους χώρους και δημοτικά κτίρια</p>
ΜΕΤΡΟ 2.2: Ισότητα και κοινωνική ενσωμάτωση	Συμβουλευτική και ενημέρωση	<p>2.2.1 Οργάνωση προγράμματος «Σχολών Γονέων»</p> <p>2.2.2 Οργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων «Δια βίου παιδεία»</p> <p>2.2.3 Οργάνωση μαθημάτων ελληνικής γλώσσας σε αλλοδαπούς</p>
	Προώθηση γυναικείων θεμάτων και θεμάτων ισότητας	<p>2.2.4 Μελέτη για λειτουργία γραφείου γυναικείων θεμάτων για την ενημέρωση και στήριξη κορπσιών και γυναικών</p>
ΜΕΤΡΟ 2.3: Πολιτισμός	Ανάδειξη και συντήρηση ιστορικής και πολιτισμικής κληρονομιάς	<p>2.3.1 Συντήρηση διατηρητέων κτιρίων</p> <p>2.3.2 Αναβάθμιση του αρχαιολογικού χώρου</p> <p>2.3.3 Αναμόρφωση πλατείας Πλατάνου στο δ.δ. Κρασίου</p>
	Οργάνωση νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων	<p>2.3.4 Οργάνωση ημερίδων για θέματα Λογοτεχνίας και ποιήσης</p> <p>2.3.5 Αναβάθμιση εκδήλωσης «Κρασανός</p>

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
	εκδηλώσεων πολιτιστικού και μορφωτικού περιεχομένου	Κύκλος»
ΜΕΤΡΟ 2.4: Αθλητισμός	Διάδοση μαζικού αθλητισμού και οργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων	2.4.1 Διοργάνωση αγώνων τένις 2.4.2 Συνέχιση του προγράμματος μαζικού αθλητισμού στο γυμναστήριο του δήμου
	Βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων	2.4.3 Ανακατασκευή γηπέδου Μαλίων 2.4.4. Συνέχιση τοιχίου αντιστήριξης γηπέδου Μπάσκετ στο δ.δ Κρασίου 2.4.5 Δημιουργία γηπέδου μπάσκετ στο δ.δ Μοχού
Μέτρο 2.5: Παιδεία-Νεολαία	Βελτίωση κατάστασης των σχολικών κτιρίων και λοιπών υποδομών	2.5.1 Συντήρηση νηπιαγωγείου Μαλίων 2.5.2 Αποκατάσταση μόνωσης γυμνασίου-Λυκείου στο δ.δ. Μοχού 2.5.3 Κατασκευή sportsol και Η/Φ στο δημοτικό σχολείου Μαλίων
	Επαγγελματική κατάρτιση και δια βίου εκπαίδευση	2.5.4 Πρόγραμμα κατάρτισης αιρετών σε νέες Τεχνολογίες 2.5.5 Επαγγελματικός προσανατολισμός / Διασύνδεση/Σύζευξη
ΜΕΤΡΟ 3.1: Απασχόληση και ανθρωπίνι πόροι	Δημιουργία πλαισίου ενίσχυσης της απασχόλησης	3.1.1 Αξιοποίηση της ιστοσελίδας του δήμου για ηλεκτρονικές αγγελίες ζήτησης και προσφοράς εργασίας 3.1.2 Σύσταση γραφείου προώθησης στην απασχόληση
ΜΕΤΡΟ 3.2: Τοπική επιχειρηματικότητα	Υποστήριξη οικονομικών μονάδων	3.2.1 Παροχή υποστήριξης στη δημιουργία μικτών επιχειρήσεων 3.2.1 Παροχή υποστήριξης για τη δημιουργία διαδημοτικών επιχειρήσεων 3.2.3 Εκμετάλλευση παραλιών

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
		3.2.4 Εκμετάλλευση αρχαιολογικού χώρου
	Υποστήριξη καινοτομίας	3.2.5 Δημιουργία υποδομών δωρεάν πρόσβασης στο διαδίκτυο για όλους τους δημότες με στόχο την αύξηση του ποσοστού διεξόδου της χρήσης του διαδικτύου και των ψηφιακών υπηρεσιών στο δήμο
ΜΕΤΡΟ 3.3: Τουρισμός	Ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού	3.3.1 Δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης τουρισμού για άτομα με αναπηρία 3.3.2 Ίδρυση και λειτουργία αυτόνομου συνεδριακού κέντρου 3.3.3 Αποπεράτωση της Μαρίνας του δήμου 3.3.4 Δημιουργία δομών για την ενίσχυση του σχολικού τουρισμού
	Τουριστική προβολή	3.3.5 Αναβάθμιση λειτουργίας διαδικτυακού τόπου προβολής και προώθησης του τουριστικού προϊόντος του δήμου 3.3.6 Έκδοση – επανέκδοση τουριστικού σδηγού
	Αύξηση του ποιοτικού τουρισμού	3.3.7 Θέσπιση τοπικών συμφώνων ποιότητας 3.3.8 Παροχή κινήτρων σε ειδικές ομάδες Τουρισμού
ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	
ΜΕΤΡΟ 4.1: Οργάνωση και διαδικασίες διοίκησης και προσωπικού	Βελτίωση της λειτουργίας των οργάνων διοίκησης και μείωση του λειτουργικού και διοικητικού κόστους. Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του δήμου και των Νομικών προσώπων	4.1.1 Αναδιοργάνωση εσωτερικών διευθύνσεων και γραφείων 4.1.2 Επέκταση δραστηριοτήτων του ΚΕΠ εντός του δημαρχείου Μαλίων

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
	Εισαγωγή σύγχρονων διαδικασιών προγραμματισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του δήμου.	4.1.3 Πιστοποίηση της διαχειριστικής επάρκειας του δήμου 4.1.4 Υλοποίηση συστήματος παρακολούθησης διαδικασιών ISO
	Ενίσχυση της διαφάνειας στις διαδικασίες προγραμματισμού, προσλήψεων, προμηθειών και οικονομικής διαχείρισης	4.1.5 Προώθηση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας 4.1.6 Επαναπροσδιορισμός διαδικασιών μισθώσεων και προμηθειών
	Βελτίωση της στελέχωσης σε επιμέρους τομείς	4.1.7 Ενίσχυση προσλήψεων το τεχνικού προσωπικού 4.1.8 Ενίσχυση διοικητικού προσωπικού με ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό
ΜΕΤΡΟ 4.2: Διαδικασίες βελτίωσης της σχέσης του δήμου με τους πολίτες	Καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη	4.2.1 Ανάπτυξη διαδικασιών αμφίδρομης επικοινωνίας και συμμετοχής των πολιτών με εναλλακτικά μέσα επικοινωνίας 4.2.2 Δημιουργία ολοκληρωμένου και γενικού συστήματος καταχώρησης και παρακολούθησης αιτήσεων πολιτών μέσω ΚΕΠ
	Βελτίωση της δημόσιας εικόνας του	4.2.3 Προγράμματα ενημέρωσης δημοτικής δράσης 4.2.4 Βελτίωση της εικόνας της εφημερίδας

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
	δήμου	του δήμου
ΜΕΤΡΟ 4.3: Πληροφορική, Ψηφιακές υπηρεσίες, Τεχνολογίες και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και συστήματα εξυπηρέτησης πολιτών και εργαζομένων	4.3.1 Υλοποίηση και αξιοποίηση του έργου ηλεκτρονική κυβέρνηση στο δήμο για την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών στους πολίτες 4.3.2 Δημιουργία δομής υποστήριξης των Πολιτών στη χρήση των ψηφιακών υπηρεσιών
	Βελτίωση της λειτουργίας του δήμου με αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας	4.3.3. Αποτελεσματική στελέχωση της Δ/σης υπηρεσιών πληροφορικής με εξειδικευμένο προσωπικό 4.3.4 Δημιουργία ενιαίας πληροφορικής υποδομής 4.3.5 Αξιοποίηση του δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ 4.3.6 Αναβάθμιση ιστοσελίδας 4.3.7 Αξιοποίηση συνεργασιών με εκπαιδευτικά ιδρύματα 4.3.8 Αξιοποίηση συνεργασιών με άλλους δήμους της περιοχής για την επίτευξη καλύτερων συμφωνιών με εταιρείες παροχών ψηφιακών υπηρεσιών
ΜΕΤΡΟ 4.4: Οικονομική αναδιοργάνωση, δημοτική περιουσία και συνθήκες εργασίας	Βελτίωση των συνθηκών εργασίας του προσωπικού	4.4.1 Εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου ασφαλείας και υγιεινής εργαζομένων 4.4.2 Αγορά απαραίτητων ειδών προστασίας εργαζομένων
	Οικονομική αναδιοργάνωση	4.4.3 Χρήση συστήματος λογαριασμών και πληρωμών ΔΕΥΑΜ για την τιμολόγηση και πληρωμή όλων των δημοτικών φόρων μη κινητών επιχειρήσεων 4.4.4 Αποδοτικότερη εκμετάλλευση ενοικιαζόμενων δημοτικών χώρων

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
	Καλύτερη αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας	4.4.5 Συντήρηση διαμερίσματος ιδιοκτησία του δήμου 4.4.6 Εκμετάλλευση δημοτικού παρκινγκ
ΜΕΤΡΟ 4.5: Προστασία και ασφάλεια της ζωής και της περιουσίας των πολιτών	Βελτίωση της ασφάλειας	4.5.1 Βελτίωση συγκρότησης και λειτουργίας υπηρεσίας δημοτικής αστυνομίας 4.5.2 Μέτρα περιορισμού απαγόρευσης στους πεζόδρομους 4.5.3 Μέτρα βελτίωσης της εικόνας της δημοτικής αστυνομίας
	Προστασία της περιουσίας των πολιτών	4.5.4 Βελτιστοποίηση των μηχανισμών αντιμετώπισης κινδύνων από φυσικά αίτια 4.5.5 Ανάπτυξη υπηρεσιών ελέγχου ασφάλειας του δήμου από την δημοτική αστυνομία 4.5.6 Βελτίωση των υπηρεσιών και διαδικασιών πολιτικής προστασίας
ΜΕΤΡΟ 4.6: Συνεργασία με εξωτερικούς φορείς, προγραμματισμός και έρευνα	Ανάπτυξη συνεργασίας με όμορους δήμους	4.6.1 Συνεργασία για την πολιτική προστασία 4.6.2 Συνεργασία σε τομείς προστασίας του περιβάλλοντος
	Ανάπτυξη συνεργασίας με δήμους της περιφέρειας	4.6.3 Συνεργασία στην ανακύκλωση 4.6.4 Συνεργασία στη εισαγωγή ήπιων μορφών ενέργειας
	Ανάπτυξη έρευνας	4.6.5 Εκπόνηση οικονομοτεχνικών μελετών για τη σύσταση και λειτουργία Δημοτικών επιχειρήσεων και αναδιοργάνωση εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας. 4.6.6 Μελέτες σκοπιμότητας και βιωσιμότητας

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
		Δημοτικών επιχειρήσεων 4.6.7 Ανάπτυξη και ενίσχυση της έρευνας για την εφαρμογή της σε υπηρεσίες και δραστηριότητες του δήμου
ΜΕΤΡΟ 4.7: Βελτίωση των τρόπων λειτουργίας πολιτικών δομών και προσώπων	Βελτίωση της αποδοτικότητας του Δημοτικού Συμβουλίου και των Αιρετών	4.7.1 Αναδιοργάνωση και αλλαγή λειτουργίας των επιτροπών 4.7.2 Βελτίωση λειτουργίας διαδικασιών Δημοτικού Συμβουλίου 4.7.3 Διαδικασίες επιμόρφωσης δημοτικών συμβούλων 4.7.4 Βελτίωση της ενημέρωσης των δημοτικών συμβούλων και της αποστολής πληροφοριακού υλικού 4.7.5 Θέσπιση χώρου εργασίας αιρετών με κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή

2.9 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 4ετίας

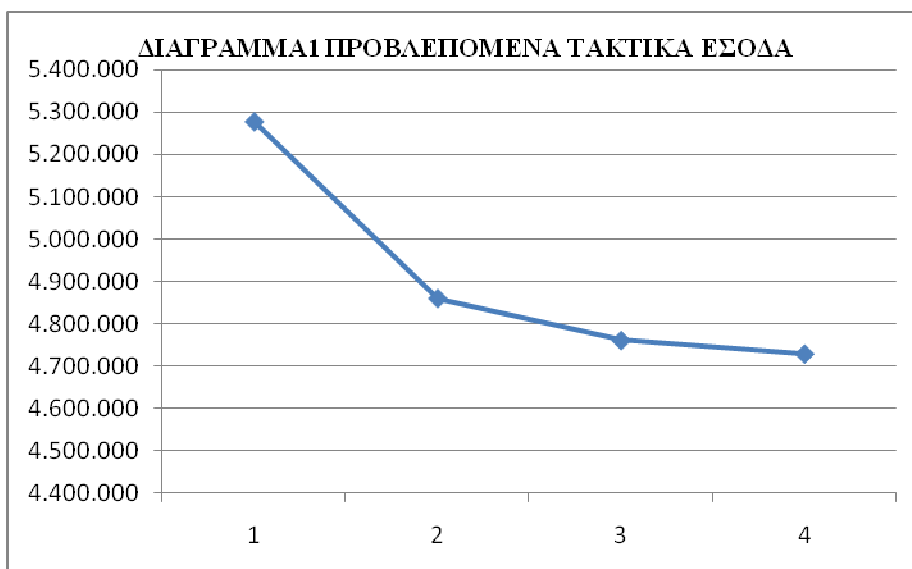
2.9.1 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΣΟΔΩΝ 4-ΕΤΙΑΣ¹²

Ο προϋπολογισμός εσόδων γίνεται ανά κατηγορία όπως παρακάτω:

Στον πίνακα 1 βλέπουμε τα προβλεπόμενα Τακτικά Έσοδα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014
Ποσά	5.278.163	4.860.999	4.761.674	4.729.748

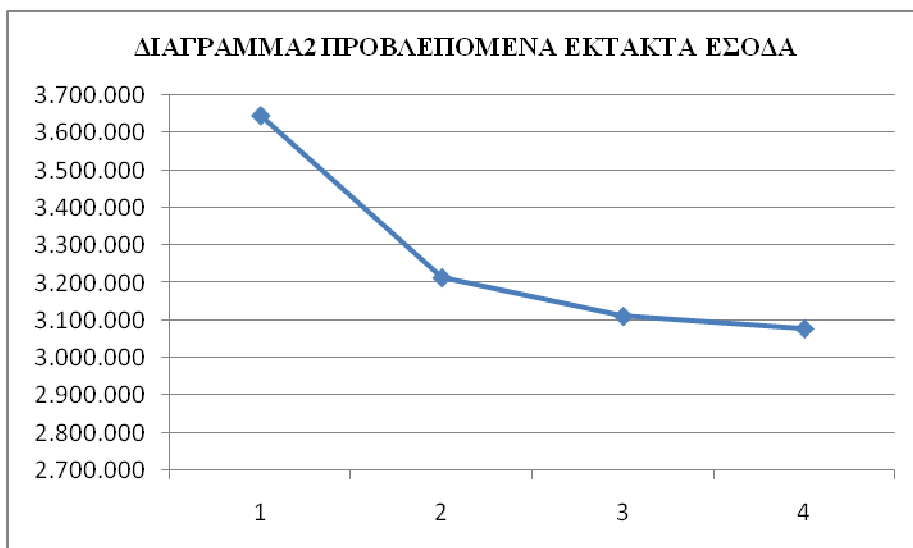


¹² Οι προϋπολογισμοί έγιναν με τη μέθοδο υπολογισμού της τάσης μιας χρονοσειράς των ελαχίστων τετραγώνων.

Στον πίνακα 2 βλέπουμε τα προβλεπόμενα Έκτακτα Έσοδα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

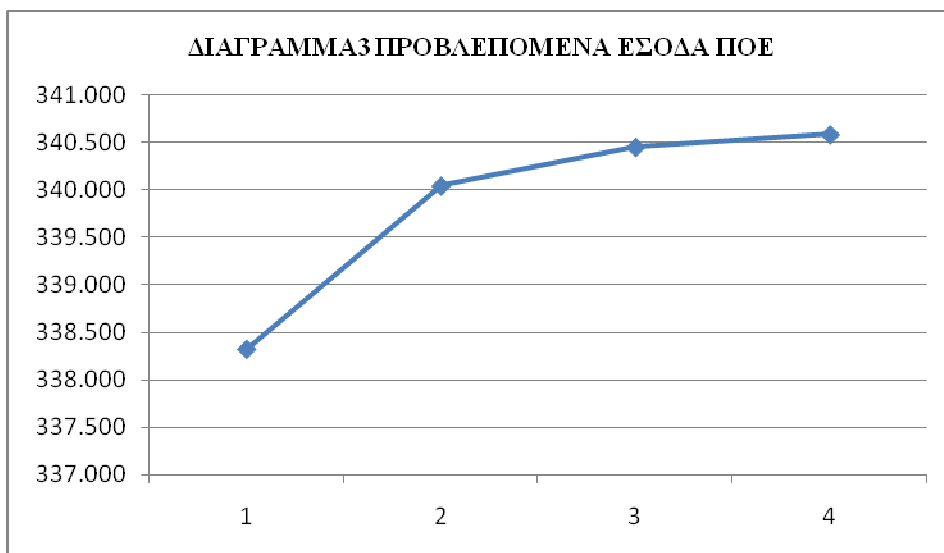
ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014
Ποσά	3.646.613	3.213.221	3.110.033	3.076.865



Στον πίνακα 3 βλέπουμε τα Έσοδα ΠΟΕ¹³:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014
Ποσά	3.646.613	3.213.221	3.110.033	3.076.865

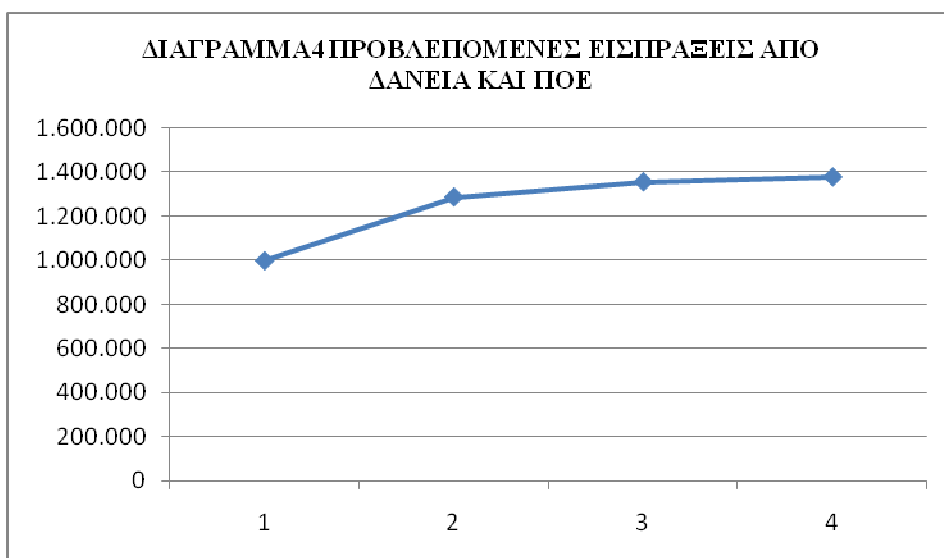


¹³ Π.Ο.Ε: Παρελθόντα Οικονομικά Έτη

Στον πίνακα 4 βλέπουμε τις Προβλεπόμενες Εισπράξεις από δάνεια και ΠΟΕ:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

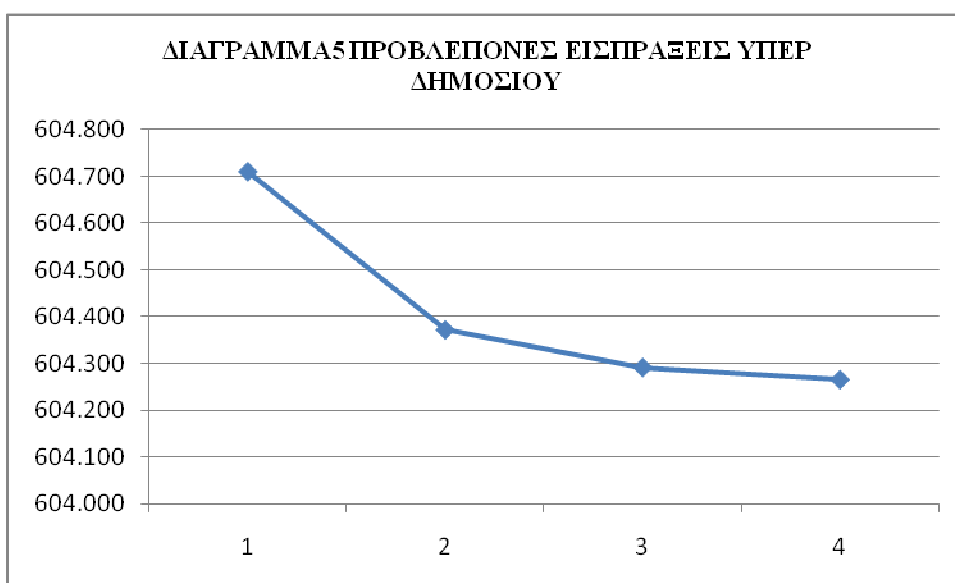
ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014
Ποσά	998.640	1.289.138	1.358.304	1.380.536



Στον πίνακα 5 βλέπουμε τις προβλεπόμενες Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

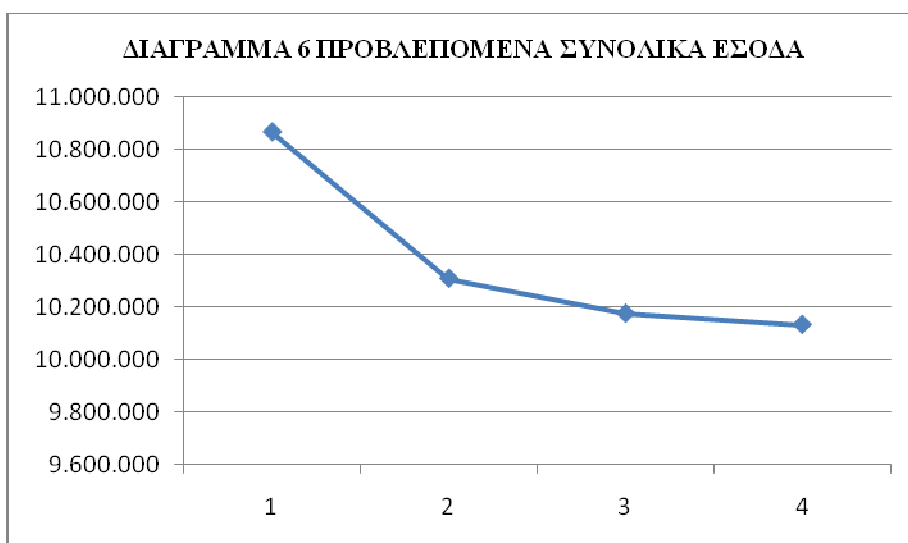
ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014
Ποσά	604.709	604.371	604.291	604.265



Τέλος στον πίνακα 6 βλέπουμε τα Συνολικά Προβλεπόμενα Έσοδα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014
Ποσά	10.866.444	10.307.774	10.174.757	10.132.001



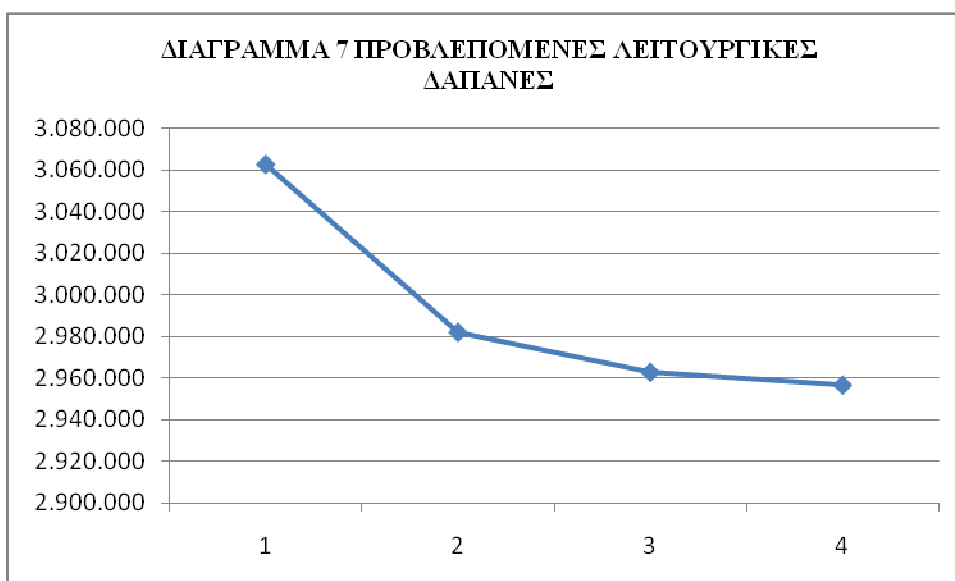
2.9.2 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΞΟΔΩΝ 4ΕΤΙΑΣ

Ο προϋπολογισμός των Εξόδων γίνεται, όπως και στα Έσοδα, ανά κατηγορία.

Στον πίνακα 7 βλέπουμε τις προβλεπόμενες Λειτουργικές Δαπάνες:

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

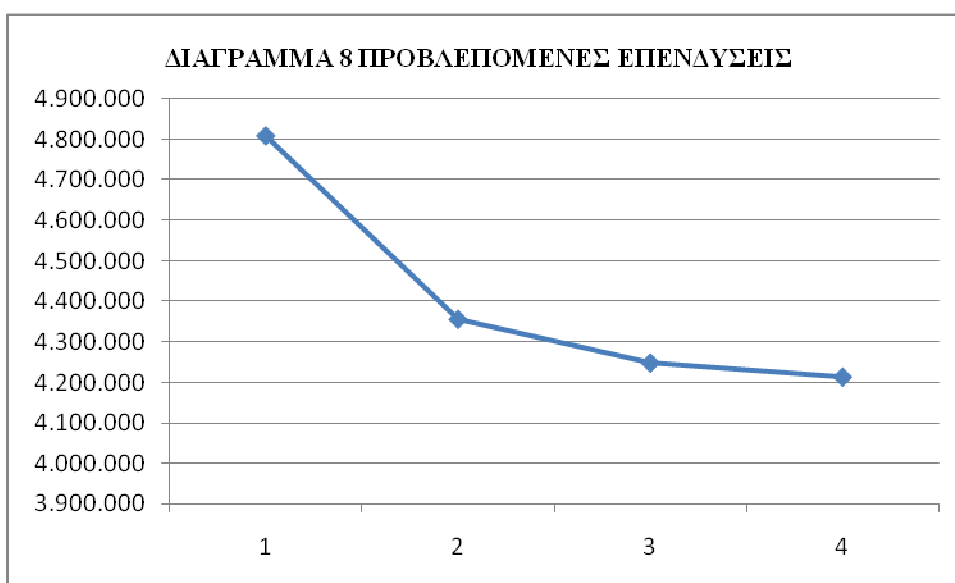
ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014
Ποσά	3.062.583	2.982.263	2.963.139	2.956.992



Στον πίνακα 8 βλέπουμε τις προβλεπόμενες Επενδύσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

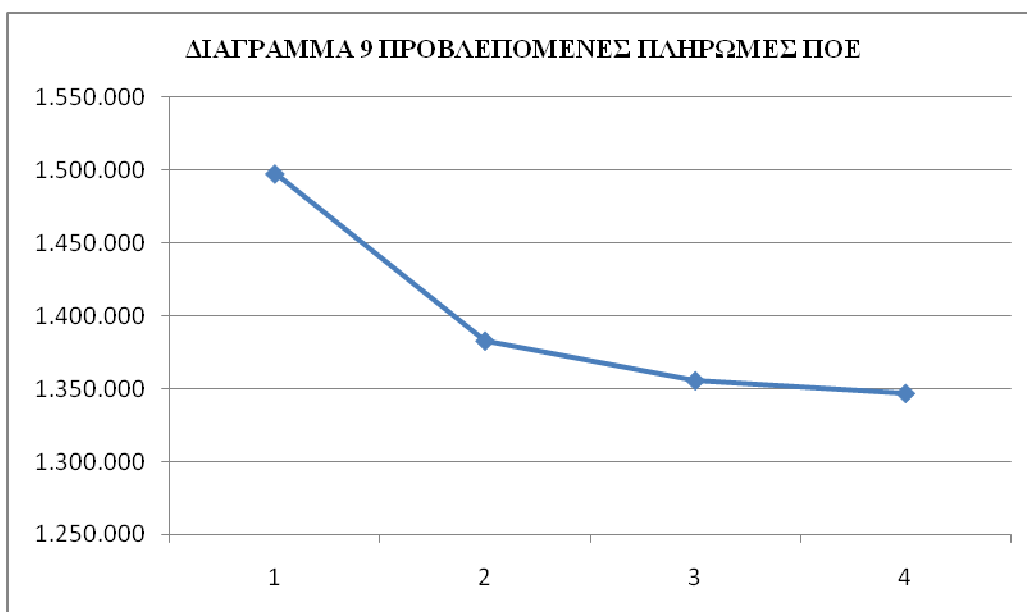
ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014
Ποσά	4.809.147	4.356.896	4.249.217	4.214.606



Στον πίνακα 9 βλέπουμε τις προβλεπόμενες πληρωμές ΠΟΕ:

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

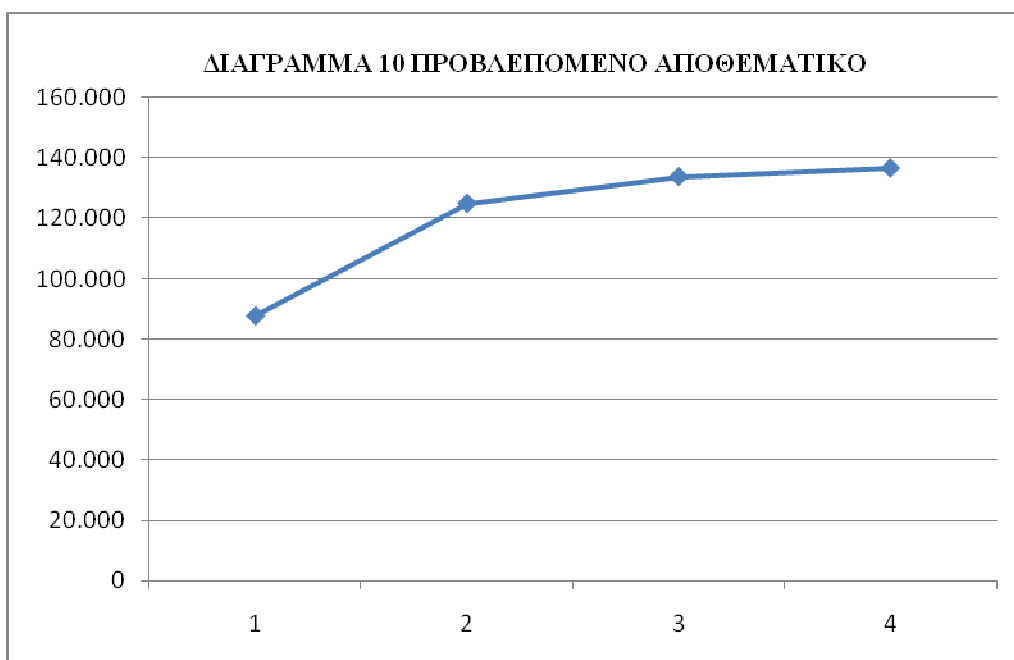
ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014
Ποσά	1.497.728	1.383.178	1.355.904	1.347.138



Στον πίνακα 10 το Προβλεπόμενο Αποθεματικό:

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

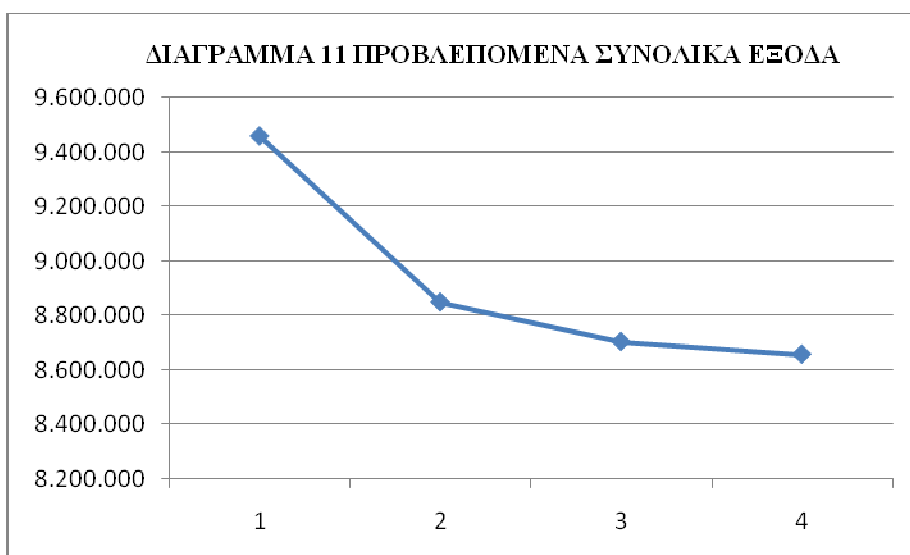
ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014
Ποσά	87.659	125.052	133.955	136.817



Τέλος στον πίνακα 11 βλέπουμε τα Προβλεπόμενα Συνολικά Έξοδα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014
Ποσά	9.457.116	8.847.389	8.702.215	8.655.553



2.10 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

Στον πίνακα 12 που ακολουθεί βλέπουμε τα υφιστάμενα Αποτελέσματα Χρήσης:

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ)						
		Ποσά κλειόμενης χρήσης 2007		Ποσά κλειόμενης χρήσης 2006		
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ						
	1. Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	2.563.808,28			2.353.869,16	
	2. Έσοδα από φόρους - εισφορές - πρόστιμα - προσαυξημένα	807.177,26			184.144,60	
	3. Τακτικές επιχορηγήσεις από κρατικό προϋπολογισμό	1.416.416,86	4.787.402,40		1.377.745,75	3.915.759,51
	Μείον : Κόστος αγαθών και υπηρεσιών		3.685.788,81			3.554.347,51
	Μικτά αποτελέσματα (πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως		1.101.613,59			361.412,00
	Πλέον : Άλλα έσοδα		136.004,41			122.843,23
	Σύνολο		1.237.618,00			484.255,23
	ΜΕΙΟΝ : 1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	555.308,75			584.339,01	
	3. Έξοδα λειτουργίας δημοσίων σχέσεων	90.045,20	645.353,95		59.024,25	643.363,26
	Μερικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως		592.264,05			-159.108,03
	ΠΛΕΟΝ :					
	2. Έσοδα τίτλων παγίας επένδυσης και χρεογράφων	88,80			0,00	
	4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	36.310,98			36.222,02	
		36.399,78			36.222,02	
	Μείον :					
	1.611,96				0,00	
	1.291,02	2.902,98	33.496,80	2.426,30	2.426,30	33.795,72
	Ολικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως		625.760,85			-125.312,31
II. ΠΛΕΟΝ : ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ						
	1. Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	132.281,40			57.294,56	
	3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	433.180,22			167.656,45	
	4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	1.758,05			312,31	
	Μείον :	567.219,67			225.263,32	
		49,66			0,00	
		29.749,70			4.406,63	
		33.220,75			6.653,17	
		479.169,91	542.190,02	25.029,65	10.898,82	21.958,62
	Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη)		650.790,50			77.992,39
	ΜΕΙΟΝ: Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων	784.911,78			809.961,97	
	Μείον: οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό αποτέλεσμα	784.911,78	0,00		809.961,97	0,00
	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Πλεόνασμα) ΧΡΗΣΕΩΣ		650.790,50			77.992,39

ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

Στο γράφημα που ακολουθεί βλέπουμε την εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης :



ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- **Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.(2009)**, Οδηγός για την κατάρτιση των ετήσιων προγραμμάτων δράσης των δήμων και των νομικών προσώπων τους για το έτος 2009
- **ΑΚΡΙΒΟΣ Χ., ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ Ν., ΠΑΠΠΑΣ Κ.(2008)** «*Στρατηγική Ανάπτυξη των ΟΤΑ*»,*ΑΘΗΝΑ*
- **ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Γ. Κ.(1995)**, «Περιφερειακή Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση», Αθήνα
- **Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. - Ε.Ε.Τ.Α.Α. (2008)**, Τεύχος Περιγραφής Συστήματος Επιβεβαίωσης της Διαχειριστικής Επάρκειας των δικαιούχων των έργων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, Αθήνα ΚΕΠΕ(1990), Η ανάπτυξη της Ελλάδας, Παρελθόν, Παρόν και Προτάσεις Πολιτικής, Αθήνα
- Επίσημη Ιστοσελίδα της Ε.Ε.Τ.Α.Α.www.eetaa.gr
- Επίσημη Ιστοσελίδα ΚΕΔΚΕ www.kedke.gr
- Επίσημη δικτυακή πύλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης http://europa.eu/index_el.htm
- Ιστοσελίδα Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών
- Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης <http://thiseas.ypes.gr/>
- Περιοδικό της Αυτοδιοίκησης www.aftodioikisi.gr
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος(ΕΣΥΕ)
- Υπουργείο Εσωτερικών <http://www.ypes.gr/el/>